

J

From: [redacted] <[redacted]@weterskipfryslan.nl>
Sent: donderdag 1 juni 2023 15:35
To: [redacted]
Cc: [redacted]
Subject: Ontwerp kostentoedelingsverordening
Importance: High

M

Hallo [redacted]

Zie onder de koppeling de ontwerp kostentoedelingsverordening.

Graag nog even jouw laatste blik en zo nodig aanpassingen/aanvullingen.

Indien akkoord graag even bericht dan haal ik de geel kleur weg.

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Senior juridisch adviseur
Weterskip Fryslân M [redacted] | Postbus 36, 8900 AA Leeuwarden E [redacted]@weterskip Fryslan|
www.weterskipfryslan.nl

J

From: [redacted] <[redacted]@wetherskipfryslan.nl>
Sent: vrijdag 2 juni 2023 09:11
To: [redacted]
Cc: Secretariaat Bestuurdirectie; [redacted]
Subject: stukken kostentoedeling voor DB 13 juni a.s.

De stukken zijn gereed voor verzending naar het PO met Frank Jorna.

Met vriendelijke groet,

J

Senior juridisch adviseur
Wetherskip Fryslân M [redacted] Postbus 36, 8900 AA Leeuwarden E [redacted]@wetherskip Fryslan|
www.wetherskipfryslan.nl

J

From: [redacted] <[redacted]@weterskipfryslan.nl>
Sent: vrijdag 2 juni 2023 11:23
To: [redacted]
Cc: [redacted]
Subject: FW: OBP - Vergaderstukdossier - Kostentoedeling 2024: Vrijgeven vergaderstuk voor bespreking

Hallo,

Ik kan de bestanden niet openen. Er wordt aangegeven dat sprake is van mogelijke onveiligheid.

Van: sharepoint-noreply@weterskipfryslan.nl <sharepoint-noreply@weterskipfryslan.nl>
Verzonden: vrijdag 2 juni 2023 11:08
Aan: [redacted] <[redacted]@weterskipfryslan.nl>
Onderwerp: OBP - Vergaderstukdossier - Kostentoedeling 2024: Vrijgeven vergaderstuk voor bespreking

Werkstroommelding

Beste [redacted]

Er staat een taak voor je klaar ten aanzien van OBP - Vergaderstukdossier - Kostentoedeling 2024: Vrijgeven vergaderstuk voor bespreking.

Het betreft de taak: Vrijgeven vergaderstuk voor bespreking.

Je bent opgavemanager voor een vergaderstuk. Op een eerder moment heb je met een medewerker, de steller, afgestemd wat er nodig is. De steller heeft nu de nodige stukken opgesteld. Aan jou nu de vraag deze te controleren en vrij te geven voor bespreking. Als het niet compleet is, of nog niet voldoet aan de verwachting, zorg er dan voor dat dit is opgelost voordat je de taak afrondt.

Klik [hier](#) om naar het dossier te gaan.

Klik [hier](#) om de taak als afgehandeld te registreren.

Met vriendelijke groet,
SharePoint

Dit is een automatisch verstuurd bericht

J

From: [redacted] <[redacted]@wetherskipfryslan.nl>
Sent: vrijdag 2 juni 2023 14:23
To: Secretariaat Bestuurdirectie
Cc: [redacted] [redacted]
Subject: PO financiën - kostentoedeling

Beste collega's

Ik zie dat het voorste in Ibabs voor het AB ontbreekt en het door Tauw B.V. opgestelde rapport.
Graag nog toevoegen indien mogelijk.

Met vriendelijke groet,

J

Senior juridisch adviseur

Wetherskip Fryslân M [redacted] Postbus 36, 8900 AA Leeuwarden E [redacted]@wetherskip Fryslan|
www.wetherskipfryslan.nl

J

From: [redacted] <[redacted]@weterskipfryslan.nl>
Sent: dinsdag 6 juni 2023 16:22
To: [redacted]
Subject: Uit PO

Tav Kostentoedeling:

Het percentage natuur is een rekenkundige uitkomst. Waarde natuur is wettelijk bepaald op 20% van de waarde ongebouwd. Zo komt uiteindelijk de 0,3% tot stand (is dus geen resultante om op 100% uit te komen). Dit in de tekst iets meer duiden.

Sinds wanneer is ingezetene 28%? Er staat 2018, maar wellicht was het al 2013?

Onder alternatief opnemen: Alleen de tekst die onder het tabelletje staat laten staan, eerste deel weg. Daarna nog schrijven "in coalitiebesprekingen is afgesproken het aandeel ingezetene bij deze wijziging kostentoedeling niet aan te passen" of zo iets.

Met vriendelijke groet,

J

Strategisch adviseur Planning & Control

J

[redacted]@weterskipfryslan.nl

Weterskip Fryslân T: 058-2922015 | Postbus 36, 8900 AA Leeuwarden

J

From: [redacted] <[redacted]@weterskipfryslan.nl>
Sent: dinsdag 6 juni 2023 09:25
To: [redacted]
Subject: opm. [redacted] op AB-voorstel Kostentoedeling
Attachments: Voorstel AB kostentoedeling met opm. BdZ..pdf

Hoi [redacted]

Graag de nummering nog even aanpassen en de tekst daar stroomlijnen. Voor vragen weet je mij te bereiken.

Groet,

[redacted]

Voorstel Algemeen Bestuur 18 juli 2023

Onderwerp	Kostentoedeling 2024
Bijlagen	1. Kostentoedelingsonderzoek Wetterskip Fryslân 2024 2. Kostenaandelen, tarieven en voorbeeldberekening 3. Kostentoedelingsverordening
Steller	 J
Opgavemanager	 J

Het algemeen bestuur besluit:

Voor de kostentoedelingsverordening 2024 uit te gaan van de volgende uitgangspunten:

1. Het percentage voor de categorie ingezetenen te bepalen op 28%
2. De peildatum voor de waardebeoordeling van gebouwd en ongebouwd onroerende zaken te bepalen op 1-1-2022
3. Tariefdifferentiatie binnen-buitendijks, bemalen-onbemalen en wegen respectievelijk te bepalen op -75% voor buitendijks, +50% voor bemalen en +100% voor wegen. Deze differentiatie is conform de huidige differentiatie.
4. De ontwerp-kostentoedelingsverordening met inachtneming van de hiervoor genoemde uitgangspunten onder 1, 2 en 3 vast te stellen. De ontwerp-kostentoedelingsverordening 2024 inspraakrijp te verklaren en door het dagelijks bestuur ter inzage te laten leggen.

Vastgesteld in de vergadering van het algemeen bestuur van Wetterskip Fryslân 18 juli 2023

L.B.M.C. Kroon
Dijkgraaf

O. Bijlsma
Secretaris-directeur

Inleiding

De kostentoedelingsverordening bepaalt op welke wijze de kosten van de taak watersysteembeheer over de belanghebbende categorieën worden verdeeld. De huidige verordening is vastgesteld in 2018 en geldt voor de periode 2019-2023. Wettelijk is vastgelegd dat de verordening minimaal één keer in de vijf jaar moet worden herzien. In 2023 moet dus een nieuwe verordening worden vastgesteld die met ingang van 2024 in werking treedt. In 2023 is door een extern gespecialiseerd bureau een onderzoek uitgevoerd naar de waardeverhoudingen van de categorieën ongebouwd, gebouwd en natuur. Uitgaande van een percentage van 28% voor de categorie ingezetenen zijn de kostenaandelen als volgt berekend:

<u>Categorie</u>	<u>Huidig</u>	<u>Nieuw</u>
Ingezetenen	28,0%	28,0%
Gebouwd	47,6%	54,5%
Ongebouwd	24,0%	17,2%
Natuur	0,4%	0,3%
TOTAAL	100,0%	100%

De nu opgestelde kostentoedeling is bestemd voor de komende vijf jaar. Momenteel loopt het proces om het belastingstelsel voor de waterschappen aan te passen. De verwachte ingangsdatum van dit nieuwe belastingstelsel is 1-1-2025 en dit kan leiden tot een eerdere aanpassing van de kostentoedeling dan de genoemde termijn van vijf jaar.

Beoogd resultaat

Het per 1 januari 2024 kunnen beschikken over een vastgestelde kostentoedelingsverordening op basis van actuele kostenaandelen.

Onderbouwing beslispunten

1.1 *Het percentage voor de categorie ingezetenen aandeel te bepalen op 28%*

Het aandeel van de categorie ingezetenen wordt op grond van artikel 120 van de Waterschapswet bepaald aan de hand van de gemiddelde inwonerdichtheid in het gebied van het waterschap. Het aantal inwoners in het beheergebied van Wetterskip Fryslân in 2023 is ten opzichte van de situatie in 2018 niet wezenlijk gewijzigd. De inwonerdichtheid in Fryslân valt in de laagste schijf, zoals beschreven in bovenvermeld artikel, van 0 – 500 inw per km². Bij deze schijf hoort een percentage van minimaal 20% en maximaal 30% kostenaandeel voor de categorie ingezetenen. In 2018 is besloten om het ingezetenen percentage vast te stellen op 28%. Bij de vaststelling van dit percentage is rekening gehouden met de inwonerdichtheid en de specifieke kosten van verkiezingen en heffing en invordering van de waterschapsbelasting. De meer algemene kosten voor wonen, werken en recreëren binnen het gebied van Wetterskip Fryslân zijn eveneens verdisconteerd. In de besprekingen rondom het coalitieakkoord is het percentage van 28% voor ingezetenen als het meest wenselijk aangemerkt. Omdat de inwonerdichtheid en het algemeen belang van de categorie ingezetenen niet of nauwelijks is gewijzigd stellen wij voor het nu geldende percentage van 28% voor ingezetenen te handhaven.

2.1 *De peildatum voor de waardebeoordeling van gebouwd en ongebouwd te bepalen op 1 januari 2022*
1 januari 2022 is voor de waardebeoordeling van gebouwd en ongebouwd onroerende zaken de meest recente peildatum die haalbaar is.

Wettelijk mag de peildatum maximaal twee jaar liggen voor de ingangsdatum van de kostentoedelingsverordening. De WOZ-waarden zijn in de afgelopen jaren flink gestegen. De waarde van ongebouwd is ten opzichte van het vorige onderzoek ook gestegen. De prijzen van zowel gebouwd als ongebouwd lijken zich nu te stabiliseren. Om de kostenaandelen op de meest recente, beschikbare cijfers te baseren wordt voorgesteld om de peildatum vast te stellen op 1-1-2022.

2.2 *Kostenaandelen voor gebouwd, ongebouwd en natuur volgen uit de berekening van de waarden per 1-1-2022.*

De toedeling van de kosten van de taak watersysteembeheer is gebaseerd op de waardeverhouding tussen gebouwd, ongebouwd en natuur. Uit de berekening blijkt dat de waarde van gebouwd sterker is gestegen dan de waarde van ongebouwd in de periode 2018 tot 2021. Door de hogere waarde van gebouwd stijgt het kostenaandeel van gebouwd van 47,6% naar 54,6%.

3.1 *Tariefdifferentiatie binnendijs-buitendijs, bemalen-onbemalen en wegen respectievelijk te bepalen op -75% voor buitendijs, +50% voor bemalen en +100 voor wegen conform de huidige differentiatie*

De buitendijs gelegen onroerende zaken hebben aanzienlijk minder belang bij de taken van het waterschap. Het tarief voor de buitendijs gelegen gebieden, die onder het beheer van Wetterskip Fryslân vallen, wordt als gevolg van deze differentiatie verlaagd met de maximale wettelijke verlaging van 75%.

3.2 *Tariefdifferentiatie bemalen voor ongebouwde onroerende zaken conform de huidige differentiatie*

Motief is dat de bemalen onroerende zaken ongebouwd duidelijk meer belang bij de taken van het waterschap hebben. Op het vasteland zijn alle gronden bemalen doordat zij in ieder geval belang hebben bij de boezembemaling. Van die gronden heeft een aanzienlijk deel daarnaast ook nog belang bij de polderbemaling of opmaling. Onbemalen (vrijafwaterend naar buitenwater) is alleen een deel van de buiten de primaire waterkering gelegen gronden en gronden (buitendijs en binnendijs) op de Waddeneilanden. In bebouwd gebied zijn de bemalingsgrenzen bijzonder arbitrair door het ontbreken van oppervlaktewater in combinatie met afwatering via het rioolstelsel. De tariefdifferentiatie bemalen heeft daarom alleen betrekking op de ongebouwde onroerende zaken. Voor de gebouwde onroerende zaken geldt dus één tarief behalve voor gebouwde eigendommen die buitendijs zijn gelegen. De verhoging voor bemalen gebieden bedraagt 50%.

3.3 *De gevolgen van wegen op het watersysteembeheer zijn duidelijk hoger dan die van het overig ongebouwd.*

De wegen zijn verhard oppervlakte waardoor er versnelde afvoer van hemelwater plaatsvindt. Dit vereist een relatief grote capaciteit van de inrichting van het watersysteem. Daarnaast vormen de wegen één van de belangrijkste diffuse verontreinigingsbronnen. De watersysteemheffing is mede bedoeld voor de waterkwaliteitszorg van het (oppervlakte)water.

3.4 *Het kostenaandeel voor de categorie ongebouwd wordt voor een belangrijk deel bepaald door de waarde van de infrastructuur (wegen en spoorwegen). Een hoger tarief door middel van een toeslag (differentiatie) van 100% is gerechtvaardigd conform de huidige differentiatie.*

In 2009 is het huidige belastingstelsel ingevoerd. Na invoering bleek dat het kostenaandeel van de categorie ongebouwd sterk wordt beïnvloed door de hoge waarde van de infrastructuur. Door het toepassen van een tariefdifferentiatie van 100% wordt niet alleen recht gedaan aan het grotere belang dat

wegen bij de uitvoering van watersysteemtaak hebben maar wordt ook het tarief van het overig ongebouwd verlaagd.

4.1 *De ontwerp kostentoedelingsverordening met inachtneming van de hiervoor genoemde uitgangspunten onder 1, 2 en 3 vast te stellen.*

Indien er overeenstemming is over de uitgangspunten die ten grond liggen aan de kostentoedeling kan door u de ontwerp kostentoedelingsverordening worden vastgesteld. Na de vaststelling zal de ontwerp kostentoedelingsverordening door het dagelijks bestuur in het kader van de inspraak ter inzage worden gelegd voor ingezetenen en belanghebbenden.

Omdat de termijn van de ter inzage legging in de vakantieperiode valt is gekozen om deze termijn te verlengen tot 8 weken.

Alternatief

Een alternatief is om het ingezetendeel op een ander percentage vast te stellen. Het huidige percentage van 28% wordt vanaf 2014 gehanteerd. De opbouw van dit percentage is als volgt:

Ondergrens	20%
Ca. 200 inw per km ² : (200/500 x 10%)	4%
Natuurwaarden vooral voor ingezetenen	2%
Categorale kosten (verkiezingen, heffing + invordering)	1%
Herstelprogramma O&K, KRW, HWBP en MURA	<u>1%</u>
Totaal	<u>28%</u>

Een verlaging/verhoging van het ingezetendeel zal invloed hebben op de aandelen van de andere drie categorieën waarbij het grootste gedeelte van de aanpassing door de waardeverhouding terecht zal komen bij de categorie gebouwd.

Risico's

In de afgelopen jaren is druk gewerkt aan een aanpassing van het belastingstelsel voor de waterschappen. Het voorstel van de Minister I en M aangaande de aanpassing ligt vanaf april 2023 voor advies bij de raad van State. De planning is er op gericht dat de aanpassing van het belastingstelsel op 1-1-2025 in werking treedt. Na goedkeuring van dit nieuwe stelsel zal er een kostentoedeling op basis van deze nieuwe regelgeving moeten worden opgesteld en is de nu voorliggende kostentoedeling dus korter van kracht dan de normale vijf jaars termijn. Mocht dit proces vertraging oplopen dan blijft de nu voorliggende kostentoedeling van kracht.

Financiën

Het vaststellen van deze kostentoedeling heeft geen consequenties voor de financiën van het waterschap. De gewijzigde verdeling van de belastingopbrengst van de taak watersysteembeheer over de belastingplichtige categorieën heeft wel consequenties voor de individuele belastingplichtigen. Door het hogere kostenaandeel van de categorie gebouwd zal het tarief voor deze categorie, bij een gelijkblijvend niveau van de netto-kosten, stijgen bij een gelijkblijvende WOZ-waarde. De tarieven van de categorie ongebouwd zullen, door een lager kostenaandeel en een gelijkblijvend niveau van de netto-kosten, dalen ten opzichte van de tarieven in 2023. De tarieven worden elk jaar bij de behandeling van de begroting op basis van de werkelijk begrote netto-lasten berekend en vastgelegd in de belastingverordeningen.

In de bijlage zijn de financiële gevolgen voor de belastingplichtigen op basis van de begroting 2023 en de nieuwe kostentoedeling uitgewerkt.

Uitvoering

De ontwerp-kostentoedelingsverordening zal van 19 juli tot en met 20 september 2023 ter inzage worden gelegd. Ingezetenen en belanghebbenden kunnen gedurende deze termijn hun zienswijze ten aanzien van de kostentoedelingsverordening aan het dagelijks bestuur kenbaar maken. Met inachtneming van de ingediende zienswijzen zal de kostentoedelingsverordening te zijner tijd voor definitieve vaststelling aan het algemeen bestuur worden voorgelegd.

Communicatie

De terinzagelegging zal op de gebruikelijke manier via plaatsing in het waterschapsblad op Overheid.nl bekend worden gemaakt.

EN WAT
DOEN WE
MORGEN
MET
WATER?

Bijlage 1: Kostenaandelen, tarieven en voorbeeldberekening

Kostenaandelen op basis van nieuwe kostentoedeling

	2023(huidig)	2024	Vershil
Ingezetenen	28,00%	28,00%	0,00%
Gebouwd	47,60%	54,50%	6,90%
Ongebouwd	24,00%	17,20%	-6,80%
Natuur	0,40%	0,30%	-0,10%
Totaal	100,00%	100,00%	0,00%

Tarieven op basis van begroting 2023 met toepassing nieuwe kostentoedeling

Tarieven per categorie	Tarief-differentiatie	2023	2024	Mutatie
Ingezetene (woonruimte)	Nvt	107,43	107,43	0
Binnendijks gebouwd (% van WOZ-waarde)	100%	0,05702%	0,06528%	0,00826%
Buitendijks gebouwd (% van WOZ-waarde)	25%	0,01425%	0,01632%	0,00207%
Ongebouwd:				
buitendijks onbemalen (hectare)	25%	18,14	13,00	-5,14
buitendijks onbemalen wegen (hectare)	25%+100%	90,71	65,01	-25,70
buitendijks bemalen (hectare)	25%+50%	54,43	39,01	-15,42
buitendijks bemalen wegen (hectare)	25%+50%+100%	127,00	91,01	-35,99
binnendijks onbemalen (hectare)	100%	72,57	52,01	-20,56
binnendijks onbemalen wegen (hectare)	100%+100%	145,14	104,02	-41,12
binnendijks bemalen (hectare)	100%+50%	108,86	78,01	-30,85
binnendijks bemalen wegen (hectare)	100%+50%+100%	181,43	130,02	-51,41
Natuur (hectare)	nvt	8,67	6,50	-2,17

Voorbeeldberekening op basis van begroting 2023 met toepassing nieuwe kostentoedeling

	Eenheden	Omslageenheid	2023	2024
Zuiveringsheffing	3	VE	175,92	175,92
Ingezetenen	1	Woonruimte	107,43	107,43
Gebouwd	180.000	WOZ-waarde	102,64	117,50
Ongebouwd	60	Hectare	6.531,60	4.680,60
Natuur	5	Hectare	43,35	32,50
TOTAAL			6.960,94	5.113,95

Notes

J

From: [redacted] <[redacted]@weterskipfryslan.nl>
Sent: dinsdag 6 juni 2023 16:32
To: [redacted]
Subject: RE: Aanpassen voorstel

Hoi [redacted]

Gedaan.

Met vriendelijke groet,

J

Assistent bestuur en directie
Werkdagen: ma | di | do

J

[redacted]@weterskipfryslan.nl

Weterskip Fryslân 058 – 292 2222 | Postbus 36, 8900 AA Leeuwarden
www.weterskipfryslan.nl

EN WAT DOEN WE MORGEN MET WATER?

Denk aan het milieu voordat u dit bericht print.

Van: [redacted] <[redacted]@weterskipfryslan.nl>
Verzonden: dinsdag 6 juni 2023 16:20
Aan: [redacted]@weterskipfryslan.nl
Onderwerp: Aanpassen voorstel

Hallo,

Vanmorgen is voorstel omtrent kostentoedeling 2024 in PO besproken. Er moeten nog enkele aanpassingen plaatsvinden. Kunnen jullie het dossier weer vrijgeven zodat ik dit kan aanpassen?

Met vriendelijke groeten,

J

Vakgroep Control, Financiën en Inkoop;

M. [redacted]

E. [redacted]@weterskipfryslan.nl

Werkdagen: di | wo | do | vr

WeterskipFryslân 058-292 2222 | Postbus 36, 8900 AA Leeuwarden
www.weterskipfryslan.nl

EN WAT DOEN WE MORGEN MET WATER?

Denk aan het milieu voordat u dit bericht print.

sharepoint-noreply@wetterskipfryslan.nl

From: sharepoint-noreply@wetterskipfryslan.nl
Sent: dinsdag 6 juni 2023 16:42
To: [REDACTED] J
Subject: OBP - Vergaderstukdossier - Kostentoedeling 2024: Vrijgeven vergaderstuk voor opgavemanager

Werkstroommelding

Beste [REDACTED] J

Er staat een taak voor je klaar ten aanzien van OBP - Vergaderstukdossier - Kostentoedeling 2024: Vrijgeven vergaderstuk voor opgavemanager.

Het betreft de taak: Vrijgeven vergaderstuk voor opgavemanager.

Je bent de steller van een vergaderstuk. Met je opdrachtgever heb je al afgestemd wat er nodig is, en anders heb je dat gesprek binnenkort. De eerste stap is nu het opstellen van het juiste document, of van de juiste documenten.

Betrek hierbij relevante adviseurs, bijvoorbeeld van control, juridische zaken en communicatie. Zorg dat zij het stuk kennen en er waar nodig ook input voor hebben gegeven.

Het aanmaken van de stukken doe je via de Eformity app in het dossier.

Klik [hier](#) om naar het dossier te gaan.

Klik [hier](#) om de taak als afgehandeld te registreren.

Met vriendelijke groet,
SharePoint

Dit is een automatisch verstuurd bericht

J

From: [redacted] <[redacted]@weterskipfryslan.nl>
Sent: woensdag 7 juni 2023 13:19
To: [redacted] [redacted] [redacted]
Cc: [redacted]
Subject: RE: Kostentoedelingsrapport en natuur

Hoi [redacted]

En het sluit ook niet aan bij wat als natuurterreinen genoemd is in de kostentoedelingsverordening:

Natuurterreinen vormen voor de kostentoedeling en de belastingheffing een aparte categorie. Ingevolge artikel 116, onderdeel c, van de Waterschapswet is een natuurterrein een ongebouwde onroerende zaak, waarvan de inrichting en het beheer geheel of nagenoeg geheel en duurzaam is afgestemd op het behoud en de ontwikkeling van natuur. De feitelijke situatie (en niet de toekomstige situatie of de situatie volgens het bestemmingsplan) bepaalt dus of sprake is van een natuurterrein. Bossen, al dan niet bedrijfsmatig geëxploiteerd en open wateren worden bij wetsfictie mede als natuurterreinen aangemerkt. Voorwaarde is wel dat deze objecten een oppervlakte van tenminste één hectare hebben.

Gronden die meedoen aan SN, subsidie natuurbeheer, zijn ingedeeld in de categorie natuur. Deze gronden zijn ruimtelijk bestemd als natuur. Hier is sprake van particulier natuurbeheer.

Dat is niet het geval met gronden die meedoen aan SAN, subsidie agrarisch natuurbeheer.

De primaire functie blijft namelijk agrarisch. Deze gronden behoren daarom tot de categorie ongebouwd.

Mei freonlike groetnis,

J

Controller
Werkdagen: ma | di | wo

J

Weterskip Fryslân Postbus 36, 8900 AA Leeuwarden E [redacted] <[redacted]@weterskipfryslan.nl>

Van: [redacted] <[redacted]@weterskipfryslan.nl>
Verzonden: woensdag 7 juni 2023 13:11
Aan: [redacted] <[redacted]@weterskipfryslan.nl>; [redacted] <[redacted]@weterskipfryslan.nl>

CC: [redacted] <[redacted]@weterskipfryslan.nl>; [redacted] <[redacted]@weterskipfryslan.nl>

Onderwerp: Kostentoedelingsrapport en natuur

Hallo [redacted] en [redacted]

Tijdens de behandeling van de kostentoedelingverordening in het PO van gisteren 6-6-2023 stelde Frank Jorna de volgende vraag:

Vallen de verplichte bufferstroken langs agrarische grond ook onder de categorie natuur en dus een lager tarief?

Op de site van RVO staat het volgende:

Een bufferstrook is een strook grond waarop u geen mest, chemische gewasbeschermingsmiddelen of biociden mag gebruiken. Met een bufferstrook beschermt u de waterkwaliteit. Ook zorgt u voor biodiversiteit. Een bufferstrook ligt langs een waterloop. De waterloop ligt langs landbouwgrond.

Ook is aangegeven dat er beweiding mag plaats vinden, er mag worden gemaaid en geoogst en dit geldt voor alle gewassen. Dit lijkt mij niet te stroken met de definitie van natuur uit de Waterschapswet art 116 lid c:

natuurterreinen: ongebouwde onroerende zaken waarvan de inrichting en het beheer geheel of nagenoeg geheel en duurzaam zijn afgestemd op het behoud of de ontwikkeling van natuur. Onder natuurterreinen worden mede verstaan bossen en open wateren met een oppervlakte van ten minste één hectare.

	Bufferstrook
Gebruik meststoffen	Nee
Gebruik biociden en chemische gewasbeschermingsmiddelen	Nee
Beweiden	Ja
Maaien	Ja
Oogsten	Ja
Welk gewas?	Alle gewassen
Mestplaatsingsruimte 2023**	Nee
Mestplaatsingsruimte 2024**	Nee

Delen jullie deze mening af en moeten we dit nog bij de Unie navragen?

Met vriendelijke groeten,

[redacted]
Vakgroep Control, Financiën en Inkoop;
M. [redacted]
E [redacted]@weterskipfryslan.nl
Werkdagen: di | wo | do | vr

WeterskipFryslân 058-292 2222 | Postbus 36, 8900 AA Leeuwarden
www.weterskipfryslan.nl

EN WAT DOEN WE MORGEN MET WATER?

Denk aan het milieu voordat u dit bericht print.

J

From: [redacted] <[redacted]@weterskipfryslan.nl>
Sent: woensdag 7 juni 2023 13:22
To: [redacted]
Cc: [redacted]
Subject: Re: Kostentoedelingsrapport en natuur

Helemaal eens met jou en [redacted]
Als Frank Jorna ook duidelijk wil van de Unie dan het daar even neerleggen.

Groeten,
[redacted]

Verzonden vanuit [Outlook voor iOS](#)

Van: [redacted] <[redacted]@weterskipfryslan.nl>
Verzonden: woensdag, juni 7, 2023 1:11 PM
Aan: [redacted] <[redacted]@weterskipfryslan.nl>; [redacted] <[redacted]@weterskipfryslan.nl>
CC: [redacted] <[redacted]@weterskipfryslan.nl>; [redacted] <[redacted]@weterskipfryslan.nl>
Onderwerp: Kostentoedelingsrapport en natuur

Hallo [redacted] en [redacted]

Tijdens de behandeling van de kostentoedelingverordening in het PO van gisteren 6-6-2023 stelde Frank Jorna de volgende vraag:

Vallen de verplichte bufferstroken langs agrarische grond ook onder de categorie natuur en dus een lager tarief? Op de site van RVO staat het volgende:

Een bufferstrook is een strook grond waarop u geen mest, chemische gewasbeschermingsmiddelen of biociden mag gebruiken. Met een bufferstrook beschermt u de waterkwaliteit. Ook zorgt u voor biodiversiteit. Een bufferstrook ligt langs een waterloop. De waterloop ligt langs landbouwgrond.

Ook is aangegeven dat er beweiding mag plaats vinden, er mag worden gemaaid en geogst en dit geldt voor alle gewassen. Dit lijkt mij niet te stroken met de definitie van natuur uit de Waterschapswet art 116 lid c: natuurterreinen: ongebouwde onroerende zaken waarvan de inrichting en het beheer geheel of nagenoeg geheel en duurzaam zijn afgestemd op het behoud of de ontwikkeling van natuur. Onder natuurterreinen worden mede verstaan bossen en open wateren met een oppervlakte van ten minste één hectare.

	Bufferstrook
Gebruik meststoffen	Nee
Gebruik biociden en chemische gewasbeschermingsmiddelen	Nee
Beweiden	Ja
Maaien	Ja
Oogsten	Ja
Welk gewas?	Alle gewassen
Mestplaatsingsruimte 2023**	Nee
Mestplaatsingsruimte 2024**	Nee

Delen jullie deze mening af en moeten we dit nog bij de Unie navragen?

Met vriendelijke groeten,

[Redacted]

Vakgroep Control, Financiën en Inkoop;

M. [Redacted]

E [Redacted] [@weterskipfryslan.nl](mailto:[Redacted]@weterskipfryslan.nl)

Werkdagen: di | wo | do | vr

WeterskipFryslân 058-292 2222 | Postbus 36, 8900 AA Leeuwarden

www.weterskipfryslan.nl

EN WAT DOEN WE MORGEN MET WATER?

Denk aan het milieu voordat u dit bericht print.

J

From: [redacted] <[redacted]@weterskipfryslan.nl>
Sent: donderdag 8 juni 2023 09:37
To: [redacted] [redacted] [redacted]
Subject: RE: Ab voorstel Kostentoedeling

Dank [redacted] k ben akkoord.

Groet,

[redacted]

Van: [redacted] <[redacted]@weterskipfryslan.nl>
Verzonden: donderdag 8 juni 2023 09:17
Aan: [redacted] <[redacted]@weterskipfryslan.nl>; [redacted] <[redacted]@weterskipfryslan.nl>; [redacted] <[redacted]@weterskipfryslan.nl>
Onderwerp: Ab voorstel Kostentoedeling

Hallo [redacted]

Ik heb het voorstel voor de kostentoedeling aangepast. Graag nog een laatste check.

Met vriendelijke groeten,

[redacted]

Vakgroep Control, Financiën en Inkoop;

M. [redacted]

E. [redacted]

[redacted] n: di | wo | do | vr

WeterskipFryslân 058-292 2222 | Postbus 36, 8900 AA Leeuwarden
www.weterskipfryslan.nl

EN WAT DOEN WE MORGEN MET WATER?

Denk aan het milieu voordat u dit bericht print.

J

From: [redacted] </CN=RECIPIENTS/CN=C879F47F18A84C479A7C4CD0A27D71D3-[redacted]@WET>
Sent: donderdag 8 juni 2023 09:44
To: [redacted]
Subject: RE: Aanpassen voorstel

Hoi [redacted]
Ik heb het voorstel aangepast. [redacted] is akkoord. Kan nu door naar DB. Moet ik het nu weer doorzetten naar Opgavemanager?
Hoor graag van je.
Groet [redacted]

Van: [redacted] <[redacted]@weterskipfryslan.nl>
Verzonden: dinsdag 6 juni 2023 16:32
Aan: [redacted] <[redacted]@weterskipfryslan.nl>
Onderwerp: RE: Aanpassen voorstel

Hoi [redacted]

Gedaan.

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Assistent bestuur en directie
Werkdagen: ma | di | do

[redacted]
[redacted]@weterskipfryslan.nl

Weterskip Fryslân 058 – 292 2222 | Postbus 36, 8900 AA Leeuwarden
www.weterskipfryslan.nl

EN WAT DOEN WE MORGEN MET WATER?

Denk aan het milieu voordat u dit bericht print.

Van: [redacted] <[redacted]@weterskipfryslan.nl>
Verzonden: dinsdag 6 juni 2023 16:20
Aan: [redacted] <[redacted]@weterskipfryslan.nl>
Onderwerp: Aanpassen voorstel

Hallo,

Vanmorgen is voorstel omtrent kostentoedeling 2024 in PO besproken. Er moeten nog enkele aanpassingen plaatsvinden. Kunnen jullie het dossier weer vrijgeven zodat ik dit kan aanpassen?

Met vriendelijke groeten,

[Redacted] J

Vakgroep Control, Financiën en Inkoop;

M [Redacted] J

E. [Redacted] J [@wetherskipfryslan.nl](mailto:[Redacted]@wetherskipfryslan.nl)

Werkdagen: di | wo | do | vr

WetherskipFryslân 058-292 2222 | Postbus 36, 8900 AA Leeuwarden

www.wetherskipfryslan.nl

EN WAT DOEN WE MORGEN MET WATER?

Denk aan het milieu voordat u dit bericht print.

J

From: [redacted] <[redacted]@weterskipfryslan.nl>
Sent: donderdag 8 juni 2023 09:49
To: [redacted] [redacted] [redacted]
Subject: RE: Ab voorstel Kostentoedeling

Akkoord en in de toekomst misschien qua lay-out nog e.e.a. verder optimaliseren.

Groet,

J

Van: [redacted] <[redacted]@weterskipfryslan.nl>
Verzonden: donderdag 8 juni 2023 09:37
Aan: [redacted] [redacted] <[redacted]@weterskipfryslan.nl>; [redacted] [redacted] <[redacted]@weterskipfryslan.nl>; [redacted] <[redacted]@weterskipfryslan.nl>
Onderwerp: RE: Ab voorstel Kostentoedeling

Dank [redacted] Ik ben akkoord.

Groet,

J

Van: [redacted] [redacted] <[redacted]@weterskipfryslan.nl>
Verzonden: donderdag 8 juni 2023 09:17
Aan: [redacted] [redacted] <[redacted]@weterskipfryslan.nl>; [redacted] [redacted] <[redacted]@weterskipfryslan.nl>; [redacted] <[redacted]@weterskipfryslan.nl>
Onderwerp: Ab voorstel Kostentoedeling

Hallo [redacted]

Ik heb het voorstel voor de kostentoedeling aangepast. Graag nog een laatste check.

Met vriendelijke groeten,

J

Vakgroep Control, Financiën en Inkoop;
M. [redacted]
E. [redacted] <[redacted]@weterskipfryslan.nl>
Werkdagen: di | wo | do | vr

WeterskipFryslân 058-292 2222 | Postbus 36, 8900 AA Leeuwarden
www.weterskipfryslan.nl

EN WAT DOEN WE MORGEN MET WATER?

Denk aan het milieu voordat u dit bericht print.

J

From: [redacted] J <[redacted] J@weterskipfryslan.nl>
Sent: donderdag 8 juni 2023 09:51
To: [redacted] J
Cc: [redacted] J [redacted] J
Subject: Voorstel AB versie 2023 06 08
Attachments: Voorstel AB versie 2023 06 08.docx

Hoi [redacted] J

Ik kom nog een paar kleine typeringetjes tegen. Zie bijlage. Daarnaast zou er volgens mij nog een zin in over hoe de waarde natuur wordt bepaald. Ik heb daarvoor een voorstel voor in de inleiding gedaan.

Groet,

[redacted] J

Voorstel Algemeen Bestuur 18 juli 2023

Onderwerp	Kostentoedeling 2024
Bijlagen	1. Kostentoedelingsonderzoek Wetterskip Fryslân 2024 2. Kostenaandelen, tarieven en voorbeeldberekening 3. Kostentoedelingsverordening
Steller	 J
Opgavemanager	 J

Het algemeen bestuur besluit:

Voor de kostentoedelingsverordening 2024 uit te gaan van de volgende uitgangspunten:

1. Het percentage voor de categorie ingezetenen te bepalen op 28%
2. De peildatum voor de waardebeoordeling van gebouwd en ongebouwd onroerend goed te bepalen op 1-1-2022
3. Tariefdifferentiatie binnen-buitendijks, bemalen-onbemalen en wegen respectievelijk te bepalen op -75% voor buitendijks, +50% voor bemalen en +100% voor wegen. Deze differentiatie is conform de huidige differentiatie.
4. De ontwerp-kostentoedelingsverordening met inachtneming van de hiervoor genoemde uitgangspunten onder 1, 2 en 3 vast te stellen. De ontwerp-kostentoedelingsverordening 2024 inspraakrijp te verklaren en door het dagelijks bestuur ter inzage te laten leggen.

Vastgesteld in de vergadering van het algemeen bestuur van Wetterskip Fryslân 18 juli 2023

L.B.M.C. Kroon
Dijkgraaf

O. Bijlsma
Secretaris-directeur

Inleiding

De kostentoedelingsverordening bepaalt op welke wijze de kosten van de taak watersysteembeheer over de belanghebbende categorieën worden verdeeld. De huidige verordening is vastgesteld in 2018 en geldt voor de periode 2019-2023. Wettelijk is vastgelegd dat de verordening minimaal één keer in de vijf jaar moet worden herzien. In 2023 moet dus een nieuwe verordening worden vastgesteld die met ingang van 2024 in werking treedt. In 2023 is door een extern gespecialiseerd bureau een onderzoek uitgevoerd naar de waardeverhoudingen van de categorieën ongebouwd, gebouwd en natuur. Uitgaande van een percentage van 28% voor de categorie ingezetenen zijn de kostenaandelen van gebouwd, ongebouwd en natuur op grond van de waardeverhoudingen rekenkundig bepaald. Dit resulteert in de volgende percentages:

<u>Categorie</u>	<u>Huidig</u>	<u>Nieuw</u>
Ingezetenen	28,0%	28,0%
Gebouwd	47,6%	54,5%
Ongebouwd	24,0%	17,2%
Natuur	0,4%	0,3%
TOTAAL	100,0%	100%

De nu opgestelde kostentoedeling is bestemd voor de komende vijf jaar. Momenteel loopt het proces om het belastingstelsel voor de waterschappen aan te passen. De verwachte ingangsdatum van dit nieuwe belastingstelsel is 1-1-2025 en dit kan leiden tot een eerdere aanpassing van de kostentoedeling dan de genoemde termijn van vijf jaar.

Beoogd resultaat

Het per 1 januari 2024 kunnen beschikken over een vastgestelde kostentoedelingsverordening op basis van actuele kostenaandelen.

Onderbouwing beslispunten

1 Het percentage voor de categorie ingezetenen aandeel te bepalen op 28%

Het aandeel van de categorie ingezetenen wordt op grond van artikel 120 van de Waterschapswet bepaald aan de hand van de gemiddelde inwonerdichtheid in het gebied van het waterschap. Het aantal inwoners in het beheergebied van Wetterskip Fryslân in 2023 is ten opzichte van de situatie in 2018 niet wezenlijk gewijzigd. De inwonerdichtheid in Fryslân valt in de laagste schijf, zoals beschreven in bovenvermeld artikel, van 0 – 500 inw per km². Bij deze schijf hoort een percentage van minimaal 20% en maximaal 30% kostenaandeel voor de categorie ingezetenen. In 2013 is besloten om het ingezetenen percentage met ingang van 2014 vast te stellen op 28%. Bij de vaststelling van dit percentage is rekening gehouden met de inwonerdichtheid en de specifieke kosten van verkiezingen en heffing en invordering van de waterschapsbelasting. De meer algemene kosten voor wonen, werken en recreëren binnen het gebied van Wetterskip Fryslân zijn eveneens verdisconteerd. In de besprekingen rondom het coalitieakkoord is het percentage van 28% voor ingezetenen als het meest wenselijk aangemerkt. Omdat de inwonerdichtheid en het algemeen belang van de categorie ingezetenen niet of nauwelijks is gewijzigd stellen wij voor het nu geldende percentage van 28% voor ingezetenen te handhaven.

2 *De peildatum voor de waardebeoordeling van gebouwd en ongebouwd te bepalen op 1 januari 2022*
1 januari 2022 is voor de waardebeoordeling van gebouwd en ongebouwd onroerende zaken de meest recente peildatum die haalbaar is.

Wettelijk mag de peildatum maximaal twee jaar liggen voor de ingangsdatum van de kostentoedelingsverordening. De WOZ-waarden zijn in de afgelopen jaren flink gestegen. De waarde van ongebouwd is ten opzichte van het vorige onderzoek ook gestegen. De prijzen van zowel gebouwd als ongebouwd lijken zich nu te stabiliseren. Om de kostenaandelen op de meest recente, beschikbare cijfers te baseren wordt voorgesteld om de peildatum vast te stellen op 1-1-2022.

De toedeling van de kosten van de taak watersysteembeheer is gebaseerd op de waardeverhouding tussen gebouwd, ongebouwd en natuur. Uit de berekening blijkt dat de waarde van gebouwd sterker is gestegen dan de waarde van ongebouwd in de periode 2018 tot 2021. Door de hogere waarde van gebouwd stijgt het kostenaandeel van gebouwd van 47,6% naar 54,6%.

3 *Tariefdifferentiatie binnendijks-buitendijks, bemalen-onbemalen en wegen respectievelijk te bepalen op -75% voor buitendijks, +50% voor bemalen en +100 voor wegen conform de huidige differentiatie*

De buitendijks gelegen onroerende zaken hebben aanzienlijk minder belang bij de taken van het waterschap. Het tarief voor de buitendijks gelegen gebieden, die onder het beheer van Wetterskip Fryslân vallen, wordt als gevolg van deze differentiatie verlaagd met de maximale wettelijke verlaging van 75%.

Tariefdifferentiatie bemalen voor ongebouwde onroerende zaken conform de huidige differentiatie

Motief is dat de bemalen onroerende zaken ongebouwd duidelijk meer belang bij de taken van het waterschap hebben. Op het vasteland zijn alle gronden bemalen doordat zij in ieder geval belang hebben bij de boezembemaling. Van die gronden heeft een aanzienlijk deel daarnaast ook nog belang bij de polderbemaling of opmaling. Onbemalen (vrijafwaterend naar buitenwater) is alleen een deel van de buiten de primaire waterkering gelegen gronden en gronden (buitendijks en binnendijks) op de Waddeneilanden. In bebouwd gebied zijn de bemalingsgrenzen bijzonder arbitrair door het ontbreken van oppervlaktewater in combinatie met afwatering via het rioolstelsel. De tariefdifferentiatie bemalen heeft daarom alleen betrekking op de ongebouwde onroerende zaken. Voor de gebouwde onroerende zaken geldt dus één tarief behalve voor gebouwde eigendommen die buitendijks zijn gelegen. De verhoging voor bemalen gebieden bedraagt 50%.

De gevolgen van wegen op het watersysteembeheer zijn duidelijk hoger dan die van het overig ongebouwd. Het kostenaandeel voor de categorie ongebouwd wordt voor een belangrijk deel bepaald door de waarde van de infrastructuur (wegen en spoorwegen). Een hoger tarief door middel van een toeslag (differentiatie) van 100% is gerechtvaardigd conform de huidige differentiatie.

De wegen zijn verhard oppervlakte waardoor er versnelde afvoer van hemelwater plaatsvindt. Dit vereist een relatief grote capaciteit van de inrichting van het watersysteem. Daarnaast vormen de wegen één van de belangrijkste diffuse verontreinigingsbronnen. De watersysteemheffing is mede bedoeld voor de waterkwaliteitszorg van het (oppervlakte)water.

In 2009 is het huidige belastingstelsel ingevoerd. Na invoering bleek dat het kostenaandeel van de categorie ongebouwd sterk wordt beïnvloed door de hoge waarde van de infrastructuur. Door het toepassen van een tariefdifferentiatie van 100% wordt niet alleen recht gedaan aan het grotere belang dat wegen bij de uitvoering van watersysteemtaak hebben maar wordt ook het tarief van het overig ongebouwd verlaagd.

De hierboven beschreven tariefdifferentiaties resulteren door cumulatie in de volgende acht omslagklassen ongebouwd:

Binnendijks onbemalen:	100% van het tarief
Wegen	200% (100% + 100% wegen)
Binnendijks bemalen:	150% (100% + 50% bemalen)
Wegen	250% (100% + 50% bemalen + 100% wegen)
Buitendijks onbemalen:	25% (100% - 75% buitendijks)
Wegen	125% (100% - 75% buitendijks + 100% wegen)
Buitendijks bemalen:	75% (100% - 75% buitendijks + 50% bemalen)
Wegen	175% (100% - 75% buitendijks + 50% bemalen + 100% wegen)

4 *De ontwerp kostentoedelingsverordening met inachtneming van de hiervoor genoemde uitgangspunten onder 1, 2 en 3 vast te stellen.*

Indien er overeenstemming is over de uitgangspunten die ten grond liggen aan de kostentoedeling kan door u de ontwerp kostentoedelingsverordening worden vastgesteld. Na de vaststelling zal de ontwerp kostentoedelingsverordening door het dagelijks bestuur in het kader van de inspraak ter inzage worden gelegd voor ingezetenen en belanghebbenden.

Omdat de termijn van de ter inzage legging in de vakantieperiode valt is gekozen om deze termijn te verlengen tot 8 weken.

Alternatief

Een alternatief is om het ingezetendeel op een ander percentage vast te stellen.

Een verlaging/verhoging van het ingezetendeel zal invloed hebben op de aandelen van de andere drie categorieën waarbij het grootste gedeelte van de aanpassing door de waardeverhouding terecht zal komen bij de categorie gebouwd.

Risico's

In de afgelopen jaren is druk gewerkt aan een aanpassing van het belastingstelsel voor de waterschappen. Het voorstel van de Minister I en M aangaande de aanpassing ligt vanaf april 2023 voor advies bij de Raad van State. De planning is er op gericht dat de aanpassing van het belastingstelsel op 1-1-2025 in werking treedt. Na goedkeuring van dit nieuwe stelsel zal er een kostentoedeling op basis van deze nieuwe regelgeving moeten worden opgesteld en is de nu voorliggende kostentoedeling dus korter van kracht dan de normale vijf jaars termijn. Mocht dit proces vertraging oplopen dan blijft de nu voorliggende kostentoedeling van kracht.

Financiën

Het vaststellen van deze kostentoedeling heeft geen consequenties voor de financiën van het waterschap. De gewijzigde verdeling van de belastingopbrengst van de taak watersysteembeheer over de belastingplichtige categorieën heeft wel consequenties voor de individuele belastingplichtigen. Door het hogere kostenaandeel van de categorie gebouwd zal het tarief voor deze categorie, bij een gelijkblijvend niveau van de netto-kosten, stijgen bij een gelijkblijvende WOZ-waarde. De tarieven van de categorie ongebouwd zullen, door een lager kostenaandeel en een gelijkblijvend niveau van de netto-kosten, dalen ten opzichte van de tarieven in 2023. De tarieven worden elk jaar bij de behandeling van de begroting op basis van de werkelijk begrote netto-lasten berekend en vastgelegd in de belastingverordeningen.

In de bijlage zijn de financiële gevolgen voor de belastingplichtigen op basis van de begroting 2023 en de nieuwe kostentoedeling uitgewerkt.

Uitvoering

De ontwerp-kostentoedelingsverordening zal van 19 juli tot en met 20 september 2023 ter inzage worden gelegd. Ingezetenen en belanghebbenden kunnen gedurende deze termijn hun zienswijze ten aanzien van de kostentoedelingsverordening aan het dagelijks bestuur kenbaar maken. Met inachtneming van de ingediende zienswijzen zal de kostentoedelingsverordening te zijner tijd voor definitieve vaststelling aan het algemeen bestuur worden voorgelegd.

Communicatie

De terinzagelegging zal op de gebruikelijke manier via plaatsing in het waterschapsblad op Overheid.nl bekend worden gemaakt.

EN WAT
DOEN WE
MORGEN
MET
WATER?

Bijlage 1: Kostenaandelen, tarieven en voorbeeldberekening

Kostenaandelen op basis van nieuwe kostentoedeling

	2023(huidig)	2024	Vershil
Ingezetenen	28,00%	28,00%	0,00%
Gebouwd	47,60%	54,50%	6,90%
Ongebouwd	24,00%	17,20%	-6,80%
Natuur	0,40%	0,30%	-0,10%
Totaal	100,00%	100,00%	0,00%

Tarieven op basis van begroting 2023 met toepassing nieuwe kostentoedeling

Tarieven per categorie	Tarief-differentiatie	2023 (huidig)	2023 (nieuw)	Mutatie
Ingezetene (woonruimte)	Nvt	107,43	107,43	0
Binnendijks gebouwd (% van WOZ-waarde)	100%	0,05702%	0,06528%	0,00826%
Buitendijks gebouwd (% van WOZ-waarde)	25%	0,01425%	0,01632%	0,00207%
Ongebouwd:				
buitendijks onbemalen (hectare)	25%	18,14	13,00	-5,14
buitendijks onbemalen wegen (hectare)	25%+100%	90,71	65,01	-25,70
buitendijks bemalen (hectare)	25% +50%	54,43	39,01	-15,42
buitendijks bemalen wegen (hectare)	25%+50%+100%	127,00	91,01	-35,99
binnendijks onbemalen (hectare)	100%	72,57	52,01	-20,56
binnendijks onbemalen wegen (hectare)	100%+100%	145,14	104,02	-41,12
binnendijks bemalen (hectare)	100%+50%	108,86	78,01	-30,85
binnendijks bemalen wegen (hectare)	100%+50%+100%	181,43	130,02	-51,41
Natuur (hectare)	nvt	8,67	6,50	-2,17

Voorbeeldberekening op basis van begroting 2023 met toepassing nieuwe kostentoedeling

			2023 (huidig)	2023 (nieuw)
	Eenheden	Omslageenheid		
Zuiveringsheffing	3	VE	175,92	175,92
Ingezetenen	1	Woonruimte	107,43	107,43
Gebouwd	180.000	WOZ-waarde	102,64	117,50
Ongebouwd	60	Hectare	6.531,60	4.680,60
Natuur	5	Hectare	43,35	32,50

J

From: [redacted] <[redacted]@weterskipfryslan.nl>
Sent: donderdag 8 juni 2023 11:27
To: [redacted]
Subject: RE: Aanpassen voorstel

Hoi [redacted]

Ja graag doorzetten naar opgavemanager zodat die weer akkoord kan geven.

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Assistent bestuur en directie
Werkdagen: ma | di | do

[redacted]
[redacted]@weterskipfryslan.nl

Weterskip Fryslân 058 – 292 2222 | Postbus 36, 8900 AA Leeuwarden
www.weterskipfryslan.nl

EN WAT DOEN WE MORGEN MET WATER?

Denk aan het milieu voordat u dit bericht print.

Van: [redacted] <[redacted]@weterskipfryslan.nl>
Verzonden: donderdag 8 juni 2023 09:44
Aan: [redacted] <[redacted]@weterskipfryslan.nl>
Onderwerp: RE: Aanpassen voorstel

Hoi [redacted]
Ik heb het voorstel aangepast. [redacted] is akkoord. Kan nu door naar DB. Moet ik het nu weer doorzetten naar Opgavemanager?
Hoor graag van je.
Groet [redacted]

Van: [redacted] <[redacted]@weterskipfryslan.nl>
Verzonden: dinsdag 6 juni 2023 16:32
Aan: [redacted] <[redacted]@weterskipfryslan.nl>
Onderwerp: RE: Aanpassen voorstel

Hoi [redacted]

Gedaan.

Met vriendelijke groet,

 J
Assistent bestuur en directie
Werkdagen: ma | di | do

 J
 J @weterskipfryslan.nl

Weterskip Fryslân 058 – 292 2222 | Postbus 36, 8900 AA Leeuwarden
www.weterskipfryslan.nl

EN WAT DOEN WE MORGEN MET WATER?

Denk aan het milieu voordat u dit bericht print.

Van: J < J @weterskipfryslan.nl>
Verzonden: dinsdag 6 juni 2023 16:20
Aan: J @weterskipfryslan.nl>
Onderwerp: Aanpassen voorstel

Hallo,

Vanmorgen is voorstel omtrent kostentoedeling 2024 in PO besproken. Er moeten nog enkele aanpassingen plaatsvinden. Kunnen jullie het dossier weer vrijgeven zodat ik dit kan aanpassen?

Met vriendelijke groeten,

 J
Vakgroep Control, Financiën en Inkoop;
M J
E J @weterskipfryslan.nl
Werkdagen: di | wo | do | vr

WeterskipFryslân 058-292 2222 | Postbus 36, 8900 AA Leeuwarden
www.weterskipfryslan.nl

EN WAT DOEN WE MORGEN MET WATER?

Denk aan het milieu voordat u dit bericht print.

J

From: [redacted] J [redacted] J @weterskipfryslan.nl>
Sent: donderdag 8 juni 2023 12:44
To: [redacted] J [redacted] J [redacted] J @noordelijkbelastingkantoor.nl; [redacted] J
Subject: RE: Informatiemarkt 26 juni

Goedemiddag [redacted] J

Fijn dat de tijden passen. In de week van de 20ste neemt arjan of ik nog even contact op voor de details.

Tav je vragen:

17.15 zou nog prima kunnen. De presentatie graag vooraf aan [redacted] J sturen, dan kunnen we die delen [redacted] J is dan weer terug. Zoals het nu gepland wordt is het alleen presentatie, maar ik zou ruimte laten om in dat half uur ook vragen te stellen.

Ik weet niet precies wat de wensen zijn tav de inhoud. Ik zou in elk geval iets qua ontstaan en daarnaast wat het NBK doet en hoe het in de praktijk werkt op hoofdlijnen. Frank zijn vragen of input zou ik hier vooral in meenemen.

Gelukkig hebben we nog even tijd om hier invulling aan te geven.

Mochten er in de tussentijd nog vragen zijn, dan hoor ik dat graag.

Groet [redacted] J

Van: [redacted] J [redacted] J @weterskipfryslan.nl>
Verzonden: donderdag 8 juni 2023 12:04
Aan: [redacted] J <[redacted] J @weterskipfryslan.nl>; [redacted] J [redacted] J @weterskipfryslan.nl;
 [redacted] J @noordelijkbelastingkantoor.nl; [redacted] J [redacted] J @noordelijkbelastingkantoor.nl>
Onderwerp: RE: Informatiemarkt 26 juni

Hallo [redacted] J

Ik heb zojuist telefonisch contact gehad met [redacted] J. Zij kunnen op 26 juni tussen 17.30 en 18.00 uur een presentatie houden over NBK.

Nog een paar vragen:

Moeten wij om 17.00 uur aanwezig zijn of kan dat ook vanaf 17.15 uur?

Powerpoint presentatie vooraf mailen naar .....?

Alleen presentatie of ook nog naderhand aan de "tafels".

Wensen vanuit DB over inhoud van presentatie? Alleen financiën/begroting of ook toekomstige ontwikkelingen?

Op 20 juni heb ik een overlegmoment met DB-lid Jorna over NBK en belastingen. Misschien komen hier ook nog onderwerpen naar voren die van belang zijn voor presentatie.

Wellicht is het handig om de definitieve invulling nog even met [redacted] J en/of [redacted] J af te stemmen.

Tel nr Marco: 06-2061 6380

Groet,

[redacted] J

Vakgroep Control, Financiën en Inkoop;

M. [redacted] J

E [redacted] J @weterskipfryslan.nl

Van: [redacted] <[redacted]@weterskipfryslan.nl>

Verzonden: donderdag 8 juni 2023 10:47

Aan: [redacted] <[redacted]@weterskipfryslan.nl>; [redacted] <[redacted]@weterskipfryslan.nl>

Onderwerp: RE: Informatiemarkt 26 juni

H [redacted]

Heb je nog contact gehad met [redacted] Past het hem om op 26 juni tussen 17.30 en 18.00 een presentatie te verzorgen?

Groet [redacted]

Van: [redacted] <[redacted]@weterskipfryslan.nl>

Verzonden: woensdag 31 mei 2023 09:30

Aan: [redacted] <[redacted]@weterskipfryslan.nl>; [redacted] <[redacted]@weterskipfryslan.nl>

Onderwerp: FW: Informatiemarkt 26 juni

Hallo [redacted]

Ik heb aan het NBK gevraagd om tijdens de informatiemarkt iets te vertellen over het NBK. Hieronder de reactie vanuit het NBK.

Groet [redacted]

Van: [redacted] <[redacted]@noordelijkbelastingkantoor.nl>

Verzonden: dinsdag 30 mei 2023 17:55

Aan: [redacted] <[redacted]@weterskipfryslan.nl>

Onderwerp: Re: Informatiemarkt 26 juni

Ho [redacted]

Dat komt goed! Volgende week ben ik terug van vakantie en kunnen we het even afstemmen.

Gr [redacted]

Verzonden vanuit [Outlook voor iOS](#)

Van: [redacted] <[redacted]@weterskipfryslan.nl>

Verzonden: Tuesday, May 30, 2023 3:18:58 PM

Aan: [redacted] <[redacted]@noordelijkbelastingkantoor.nl>; [redacted] <[redacted]@noordelijkbelastingkantoor.nl>

Onderwerp: Informatiemarkt 26 juni

Hallo,

Na het ontvangen van de begroting van NBK voor het jaar 2024 had ik een concept-zienswijze opgesteld. In het verdere ambtelijke proces is aangegeven dat een zienswijze vanuit WF niet erg voor de hand ligt. De verhoging van de begroting is verklaarbaar en staat duidelijk weergegeven in de begroting. Wel is het verzoek om op 26 juni tijdens een informatiemarkt voor de nieuwe AB-leden een presentatie houden over het Noordelijk Belastingkantoor. De informatiemarkt vindt plaats van 17.00 uur tot 19.00 uur. Zie ook de bijgesloten mail hierover en het daarin opgenomen schema

Is het mogelijk, qua agenda etc, dat (één van) jullie tijdens deze informatiemarkt een presentatie houdt?

Met vriendelijke groeten,

[Redacted] J

Vakgroep Control, Financiën en Inkoop;

M. [Redacted] J

E. [Redacted] J [@weterskipfryslan.nl](mailto:[Redacted]@weterskipfryslan.nl)

Werkdagen: di | wo | do | vr

WeterskipFryslân 058-292 2222 | Postbus 36, 8900 AA Leeuwarden

www.weterskipfryslan.nl

EN WAT DOEN WE MORGEN MET WATER?

Denk aan het milieu voordat u dit bericht print.

Denk aan het milieu voordat u dit bericht print.

Dit bericht is alleen bestemd voor de geadresseerden. Aan dit bericht kunnen geen rechten worden ontleend.

J

From: [redacted] J </CN=RECIPIENTS/CN=C879F47F18A84C479A7C4CD0A27D71D3-[redacted] J @WET>
Sent: donderdag 8 juni 2023 09:17
To: [redacted] J [redacted] J [redacted] J
Subject: Ab voorstel Kostentoedeling
Attachments: Voorstel AB versie 2023 06 08.docx

Hallo [redacted] J

Ik heb het voorstel voor de kostentoedeling aangepast. Graag nog een laatste check.

Met vriendelijke groeten,

[redacted] J
Vakgroep Control, Financiën en Inkoop;
M [redacted] J
E [redacted] J [@weterskipfryslan.nl](mailto:[redacted]@weterskipfryslan.nl)
Werkdagen: di | wo | do | vr

WeterskipFryslân 058-292 2222 | Postbus 36, 8900 AA Leeuwarden
www.weterskipfryslan.nl

EN WAT DOEN WE MORGEN MET WATER?

Denk aan het milieu voordat u dit bericht print.

Voorstel Algemeen Bestuur 18 juli 2023

Onderwerp	Kostentoedeling 2024
Bijlagen	1. Kostentoedelingsonderzoek Wetterskip Fryslân 2024 2. Kostenaandelen, tarieven en voorbeeldberekening 3. Kostentoedelingsverordening
Steller	 J
Opgavemanager	 J

Het algemeen bestuur besluit:

Voor de kostentoedelingsverordening 2024 uit te gaan van de volgende uitgangspunten:

1. Het percentage voor de categorie ingezetenen te bepalen op 28%
2. De peildatum voor de waardebeoordeling van gebouwd en ongebouwd onroerend goed te bepalen op 1-1-2022
3. Tariefdifferentiatie binnen-buitendijks, bemalen-onbemalen en wegen respectievelijk te bepalen op -75% voor buitendijks, +50% voor bemalen en +100% voor wegen. Deze differentiatie is conform de huidige differentiatie.
4. De ontwerp-kostentoedelingsverordening met inachtneming van de hiervoor genoemde uitgangspunten onder 1, 2 en 3 vast te stellen. De ontwerp-kostentoedelingsverordening 2024 inspraakrijp te verklaren en door het dagelijks bestuur ter inzage te laten leggen.

Vastgesteld in de vergadering van het algemeen bestuur van Wetterskip Fryslân 18 juli 2023

L.B.M.C. Kroon
Dijkgraaf

O. Bijlsma
Secretaris-directeur

Inleiding

De kostentoedelingsverordening bepaalt op welke wijze de kosten van de taak watersysteembeheer over de belanghebbende categorieën worden verdeeld. De huidige verordening is vastgesteld in 2018 en geldt voor de periode 2019-2023. Wettelijk is vastgelegd dat de verordening minimaal één keer in de vijf jaar moet worden herzien. In 2023 moet dus een nieuwe verordening worden vastgesteld die met ingang van 2024 in werking treedt. In 2023 is door een extern gespecialiseerd bureau een onderzoek uitgevoerd naar de waardeverhoudingen van de categorieën ongebouwd, gebouwd en natuur. Uitgaande van een percentage van 28% voor de categorie ingezetenen zijn de kostenaandelen van gebouwd, ongebouwd en natuur op grond van de waardeverhoudingen rekenkundig bepaald. Dit resulteert in de volgende percentages:

<u>Categorie</u>	<u>Huidig</u>	<u>Nieuw</u>
Ingezetenen	28,0%	28,0%
Gebouwd	47,6%	54,5%
Ongebouwd	24,0%	17,2%
Natuur	0,4%	0,3%
TOTAAL	100,0%	100%

De nu opgestelde kostentoedeling is bestemd voor de komende vijf jaar. Momenteel loopt het proces om het belastingstelsel voor de waterschappen aan te passen. De verwachte ingangsdatum van dit nieuwe belastingstelsel is 1-1-2025 en dit kan leiden tot een eerdere aanpassing van de kostentoedeling dan de genoemde termijn van vijf jaar.

Beoogd resultaat

Het per 1 januari 2024 kunnen beschikken over een vastgestelde kostentoedelingsverordening op basis van actuele kostenaandelen.

Onderbouwing beslispunten

1 *Het percentage voor de categorie ingezetenen aandeel te bepalen op 28%*

Het aandeel van de categorie ingezetenen wordt op grond van artikel 120 van de Waterschapswet bepaald aan de hand van de gemiddelde inwonerdichtheid in het gebied van het waterschap. Het aantal inwoners in het beheergebied van Wetterskip Fryslân in 2023 is ten opzichte van de situatie in 2018 niet wezenlijk gewijzigd. De inwonerdichtheid in Fryslân valt in de laagste schijf, zoals beschreven in bovenvermeld artikel, van 0 – 500 inw per km². Bij deze schijf hoort een percentage van minimaal 20% en maximaal 30% kostenaandeel voor de categorie ingezetenen. In 2013 is besloten om het ingezetenen percentage met ingang van 2014 vast te stellen op 28%. Bij de vaststelling van dit percentage is rekening gehouden met de inwonerdichtheid en de specifieke kosten van verkiezingen en heffing en invordering van de waterschapsbelasting. De meer algemene kosten voor wonen, werken en recreëren binnen het gebied van Wetterskip Fryslân zijn eveneens verdisconteerd. In de besprekingen rondom het coalitieakkoord is het percentage van 28% voor ingezetenen als het meest wenselijk aangemerkt. Omdat de inwonerdichtheid en het algemeen belang van de categorie ingezetenen niet of nauwelijks is gewijzigd stellen wij voor het nu geldende percentage van 28% voor ingezetenen te handhaven.

2 *De peildatum voor de waardebeoordeling van gebouwd en ongebouwd te bepalen op 1 januari 2022*
1 januari 2022 is voor de waardebeoordeling van gebouwd en ongebouwd onroerende zaken de meest recente peildatum die haalbaar is.

Wettelijk mag de peildatum maximaal twee jaar liggen voor de ingangsdatum van de kostentoedelingsverordening. De WOZ-waarden zijn in de afgelopen jaren flink gestegen. De waarde van ongebouwd is ten opzichte van het vorige onderzoek ook gestegen. De prijzen van zowel gebouwd als ongebouwd lijken zich nu te stabiliseren. Om de kostenaandelen op de meest recente, beschikbare cijfers te baseren wordt voorgesteld om de peildatum vast te stellen op 1-1-2022.

De toedeling van de kosten van de taak watersysteembeheer is gebaseerd op de waardeverhouding tussen gebouwd, ongebouwd en natuur. Uit de berekening blijkt dat de waarde van gebouwd sterker is gestegen dan de waarde van ongebouwd in de periode 2018 tot 2021. Door de hogere waarde van gebouwd stijgt het kostenaandeel van gebouwd van 47,6% naar 54,6%.

3 *Tariefdifferentiatie binnendijs-buitendijs, bemalen-onbemalen en wegen respectievelijk te bepalen op -75% voor buitendijs, +50% voor bemalen en +100 voor wegen conform de huidige differentiatie*

De buitendijs gelegen onroerende zaken hebben aanzienlijk minder belang bij de taken van het waterschap. Het tarief voor de buitendijs gelegen gebieden, die onder het beheer van Wetterskip Fryslân vallen, wordt als gevolg van deze differentiatie verlaagd met de maximale wettelijke verlaging van 75%.

Tariefdifferentiatie bemalen voor ongebouwde onroerende zaken conform de huidige differentiatie
Motief is dat de bemalen onroerende zaken ongebouwd duidelijk meer belang bij de taken van het waterschap hebben. Op het vasteland zijn alle gronden bemalen doordat zij in ieder geval belang hebben bij de boezembemaling. Van die gronden heeft een aanzienlijk deel daarnaast ook nog belang bij de polderbemaling of opmaling. Onbemalen (vrijafwaterend naar buitenwater) is alleen een deel van de buiten de primaire waterkering gelegen gronden en gronden (buitendijs en binnendijs) op de Waddeneilanden. In bebouwd gebied zijn de bemalingsgrenzen bijzonder arbitrair door het ontbreken van oppervlaktewater in combinatie met afwatering via het rioolstelsel. De tariefdifferentiatie bemalen heeft daarom alleen betrekking op de ongebouwde onroerende zaken. Voor de gebouwde onroerende zaken geldt dus één tarief behalve voor gebouwde eigendommen die buitendijs zijn gelegen. De verhoging voor bemalen gebieden bedraagt 50%.

De gevolgen van wegen op het watersysteembeheer zijn duidelijk hoger dan die van het overig ongebouwd. Het kostenaandeel voor de categorie ongebouwd wordt voor een belangrijk deel bepaald door de waarde van de infrastructuur (wegen en spoorwegen). Een hoger tarief door middel van een toeslag (differentiatie) van 100% is gerechtvaardigd conform de huidige differentiatie.

De wegen zijn verhard oppervlakte waardoor er versnelde afvoer van hemelwater plaatsvindt. Dit vereist een relatief grote capaciteit van de inrichting van het watersysteem. Daarnaast vormen de wegen één van de belangrijkste diffuse verontreinigingsbronnen. De watersysteemheffing is mede bedoeld voor de waterkwaliteitszorg van het (oppervlakte)water.

In 2009 is het huidige belastingstelsel ingevoerd. Na invoering bleek dat het kostenaandeel van de categorie ongebouwd sterk wordt beïnvloed door de hoge waarde van de infrastructuur. Door het toepassen van een tariefdifferentiatie van 100% wordt niet alleen recht gedaan aan het grotere belang dat wegen bij de uitvoering van watersysteemtaak hebben maar wordt ook het tarief van het overig ongebouwd verlaagd.

De hierboven beschreven tariefdifferentiaties resulteren door cumulatie in de volgende acht omslagklassen ongebouwd:

Binnendijks onbemalen:	100% van het tarief
Wegen	200% (100% + 100% wegen)
Binnendijks bemalen:	150% (100% + 50% bemalen)
Wegen	250% (100% + 50% bemalen + 100% wegen)
Buitendijks onbemalen:	25% (100% - 75% buitendijks)
Wegen	125% (100% - 75% buitendijks + 100% wegen)
Buitendijks bemalen:	75% (100% - 75% buitendijks + 50% bemalen)
Wegen	175% (100% - 75% buitendijks + 50% bemalen + 100% wegen)

4 *De ontwerp kostentoedelingsverordening met inachtneming van de hiervoor genoemde uitgangspunten onder 1, 2 en 3 vast te stellen.*

Indien er overeenstemming is over de uitgangspunten die ten grond liggen aan de kostentoedeling kan door u de ontwerp kostentoedelingsverordening worden vastgesteld. Na de vaststelling zal de ontwerp kostentoedelingsverordening door het dagelijks bestuur in het kader van de inspraak ter inzage worden gelegd voor ingezetenen en belanghebbenden.

Omdat de termijn van de ter inzage legging in de vakantieperiode valt is gekozen om deze termijn te verlengen tot 8 weken.

Alternatief

Een alternatief is om het ingezetendeel op een ander percentage vast te stellen.

Een verlaging/verhoging van het ingezetendeel zal invloed hebben op de aandelen van de andere drie categorieën waarbij het grootste gedeelte van de aanpassing door de waardeverhouding terecht zal komen bij de categorie gebouwd.

Risico's

In de afgelopen jaren is druk gewerkt aan een aanpassing van het belastingstelsel voor de waterschappen. Het voorstel van de Minister I en M aangaande de aanpassing ligt vanaf april 2023 voor advies bij de raad van State. De planning is er op gericht dat de aanpassing van het belastingstelsel op 1-1-2025 in werking treedt. Na goedkeuring van dit nieuwe stelsel zal er een kostentoedeling op basis van deze nieuwe regelgeving moeten worden opgesteld en is de nu voorliggende kostentoedeling dus korter van kracht dan de normale vijf jaars termijn. Mocht dit proces vertraging oplopen dan blijft de nu voorliggende kostentoedeling van kracht.

Financiën

Het vaststellen van deze kostentoedeling heeft geen consequenties voor de financiën van het waterschap. De gewijzigde verdeling van de belastingopbrengst van de taak watersysteembeheer over de belastingplichtige categorieën heeft wel consequenties voor de individuele belastingplichtigen. Door het hogere kostenaandeel van de categorie gebouwd zal het tarief voor deze categorie, bij een gelijkblijvend niveau van de netto-kosten, stijgen bij een gelijkblijvende WOZ-waarde. De tarieven van de categorie ongebouwd zullen, door een lager kostenaandeel en een gelijkblijvend niveau van de netto-kosten, dalen ten opzichte van de tarieven in 2023. De tarieven worden elk jaar bij de behandeling van de begroting op basis van de werkelijk begrote netto-lasten berekend en vastgelegd in de belastingverordeningen.

In de bijlage zijn de financiële gevolgen voor de belastingplichtigen op basis van de begroting 2023 en de nieuwe kostentoedeling uitgewerkt.

Uitvoering

De ontwerp-kostentoedelingsverordening zal van 19 juli tot en met 20 september 2023 ter inzage worden gelegd. Ingezetenen en belanghebbenden kunnen gedurende deze termijn hun zienswijze ten aanzien van de kostentoedelingsverordening aan het dagelijks bestuur kenbaar maken. Met inachtneming van de ingediende zienswijzen zal de kostentoedelingsverordening te zijner tijd voor definitieve vaststelling aan het algemeen bestuur worden voorgelegd.

Communicatie

De terinzagelegging zal op de gebruikelijke manier via plaatsing in het waterschapsblad op Overheid.nl bekend worden gemaakt.

EN WAT
DOEN WE
MORGEN
MET
WATER?

Bijlage 1: Kostenaandelen, tarieven en voorbeeldberekening

Kostenaandelen op basis van nieuwe kostentoedeling

	2023(huidig)	2024	Vershil
Ingezetenen	28,00%	28,00%	0,00%
Gebouwd	47,60%	54,50%	6,90%
Ongebouwd	24,00%	17,20%	-6,80%
Natuur	0,40%	0,30%	-0,10%
Totaal	100,00%	100,00%	0,00%

Tarieven op basis van begroting 2023 met toepassing nieuwe kostentoedeling

Tarieven per categorie	Tarief-differentiatie	2023 (huidig)	2023 (nieuw)	Mutatie
Ingezetene (woonruimte)	Nvt	107,43	107,43	0
Binnendijks gebouwd (% van WOZ-waarde)	100%	0,05702%	0,06528%	0,00826%
Buitendijks gebouwd (% van WOZ-waarde)	25%	0,01425%	0,01632%	0,00207%
Ongebouwd:				
buitendijks onbemalen (hectare)	25%	18,14	13,00	-5,14
buitendijks onbemalen wegen (hectare)	25%+100%	90,71	65,01	-25,70
buitendijks bemalen (hectare)	25% +50%	54,43	39,01	-15,42
buitendijks bemalen wegen (hectare)	25%+50%+100%	127,00	91,01	-35,99
binnendijks onbemalen (hectare)	100%	72,57	52,01	-20,56
binnendijks onbemalen wegen (hectare)	100%+100%	145,14	104,02	-41,12
binnendijks bemalen (hectare)	100%+50%	108,86	78,01	-30,85
binnendijks bemalen wegen (hectare)	100%+50%+100%	181,43	130,02	-51,41
Natuur (hectare)	nvt	8,67	6,50	-2,17

Voorbeeldberekening op basis van begroting 2023 met toepassing nieuwe kostentoedeling

			2023 (huidig)	2023 (nieuw)
	Eenheden	Omslageenheid		
Zuiveringsheffing	3	VE	175,92	175,92
Ingezetenen	1	Woonruimte	107,43	107,43
Gebouwd	180.000	WOZ-waarde	102,64	117,50
Ongebouwd	60	Hectare	6.531,60	4.680,60
Natuur	5	Hectare	43,35	32,50

J

From: [redacted] <[redacted]@noordelijkbelastingkantoor.nl>
Sent: donderdag 8 juni 2023 12:47
To: [redacted] [redacted] [redacted] [redacted]
Subject: RE: Informatiemarkt 26 juni

Ho [redacted]

Komt goed, wij zullen vooraf de presentatie naar [redacted] sturen en mocht er in de tussentijd nog input komen ten aanzien van de inhoud dan horen we dat graag.
Tot 26 juni!

Met vriendelijke groet,

[redacted] / Controller

[redacted]
[redacted]@noordelijkbelastingkantoor.nl

Noordelijk
Belastingkantoor

Raadhuisplein 10, 9724 DA Groningen
Postbus 88, 9700 AB Groningen

www.noordelijkbelastingkantoor.nl

Van: [redacted] <[redacted]@weterskipfryslan.nl>
Verzonden: donderdag 8 juni 2023 12:44
Aan: [redacted] [redacted]@weterskipfryslan.nl; [redacted] [redacted]@weterskipfryslan.nl; [redacted] [redacted]@noordelijkbelastingkantoor.nl; [redacted] [redacted]@noordelijkbelastingkantoor.nl
Onderwerp: RE: Informatiemarkt 26 juni

Goedemiddag [redacted]

Fijn dat de tijden passen. In de week van de 20ste neemt arjan of ik nog even contact op voor de details.

Tav je vragen:

17.15 zou nog prima kunnen. De presentatie graag vooraf naar [redacted] sturen, dan kunnen we die delen [redacted] s dan weer terug. Zoals het nu gepland wordt is het alleen presentatie, maar ik zou ruimte laten om in dat half uur ook vragen te stellen.

Ik weet niet precies wat de wensen zijn tav de inhoud. Ik zou in elk geval iets qua ontstaan en daarnaast wat het NBK doet en hoe het in de praktijk werkt op hoofdlijnen. Frank zijn vragen of input zou ik hier vooral in meenemen.

Gelukkig hebben we nog even tijd om hier invulling aan te geven.

Mochten er in de tussentijd nog vragen zijn, dan hoor ik dat graag.

Groet [redacted]

Van: [redacted] <[redacted]@weterskipfryslan.nl>

Verzonden: donderdag 8 juni 2023 12:04

Aan: [redacted] <[redacted]@weterskipfryslan.nl>; [redacted] <[redacted]@weterskipfryslan.nl>; [redacted] <[redacted]@noordelijkbelastingkantoor.nl>; [redacted] <[redacted]@noordelijkbelastingkantoor.nl>

Onderwerp: RE: Informatiemarkt 26 juni

Hallo [redacted]

Ik heb zojuist telefonisch contact gehad met [redacted]. Zij kunnen op 26 juni tussen 17.30 en 18.00 uur een presentatie houden over NBK.

Nog een paar vragen:

Moeten wij om 17.00 uur aanwezig zijn of kan dat ook vanaf 17.15 uur?

Powerpoint presentatie vooraf mailen naar .....?

Alleen presentatie of ook nog naderhand aan de "tafels".

Wensen vanuit DB over inhoud van presentatie? Alleen financiën/begroting of ook toekomstige ontwikkelingen?

Op 20 juni heb ik een overlegmoment met DB-lid Jorna over NBK en belastingen. Misschien komen hier ook nog onderwerpen naar voren die van belang zijn voor presentatie.

Wellicht is het handig om de definitieve invulling nog even met [redacted] en/of [redacted] af te stemmen.

Tel nr [redacted]

Groet,

[redacted]

Vakgroep Control, Financiën en Inkoop;

M [redacted]

E. [redacted]@weterskipfryslan.nl

Van: [redacted] <[redacted]@weterskipfryslan.nl>

Verzonden: donderdag 8 juni 2023 10:47

Aan: [redacted] <[redacted]@weterskipfryslan.nl>; [redacted] <[redacted]@weterskipfryslan.nl>

Onderwerp: RE: Informatiemarkt 26 juni

H [redacted]

Heb je nog contact gehad met [redacted]. Past het hem om op 26 juni tussen 17.30 en 18.00 een presentatie te verzorgen?

Groet [redacted]

Van: [redacted] <[redacted]@weterskipfryslan.nl>

Verzonden: woensdag 31 mei 2023 09:30

Aan: [redacted] <[redacted]@weterskipfryslan.nl>; [redacted] <[redacted]@weterskipfryslan.nl>

Onderwerp: FW: Informatiemarkt 26 juni

Hallo [redacted]

Ik heb aan het NBK gevraagd om tijdens de informatiemarkt iets te vertellen over het NBK. Hieronder de reactie vanuit het NBK.

Groet [redacted]

Van: [redacted] <[redacted]@noordelijkbelastingkantoor.nl>

Verzonden: dinsdag 30 mei 2023 17:55

Aan: [redacted] <[redacted]@weterskipfryslan.nl>

Onderwerp: Re: Informatiemarkt 26 juni

Hoi [redacted]

Dat komt goed! Volgende week ben ik terug van vakantie en kunnen we het even afstemmen.

Gr [redacted]

Verzonden vanuit [Outlook voor iOS](#)

Van: [redacted] <[redacted]@weterskipfryslan.nl>

Verzonden: Tuesday, May 30, 2023 3:18:58 PM

Aan: [redacted] <[redacted]@noordelijkbelastingkantoor.nl>; [redacted] <[redacted]@noordelijkbelastingkantoor.nl>

Onderwerp: Informatiemarkt 26 juni

Hallo,

Na het ontvangen van de begroting van NBK voor het jaar 2024 had ik een concept-zienswijze opgesteld. In het verdere ambtelijke proces is aangegeven dat een zienswijze vanuit WF niet erg voor de hand ligt. De verhoging van de begroting is verklaarbaar en staat duidelijk weergegeven in de begroting. Wel is het verzoek om op 26 juni tijdens een informatiemarkt voor de nieuwe AB-leden een presentatie houden over het Noordelijk Belastingkantoor. De informatiemarkt vindt plaats van 17.00 uur tot 19.00 uur. Zie ook de bijgesloten mail hierover en het daarin opgenomen schema

Is het mogelijk, qua agenda etc, dat (één van) jullie tijdens deze informatiemarkt een presentatie houdt?

Met vriendelijke groeten,

[redacted]

Vakgroep Control, Financiën en Inkoop;

M. [redacted]

E: [redacted]@weterskipfryslan.nl

Werkdagen: di | wo | do | vr

WeterskipFryslân 058-292 2222 | Postbus 36, 8900 AA Leeuwarden

www.weterskipfryslan.nl

EN WAT DOEN WE MORGEN MET WATER?

Denk aan het milieu voordat u dit bericht print.

Denk aan het milieu voordat u dit bericht print.

Dit bericht is alleen bestemd voor de geadresseerden. Aan dit bericht kunnen geen rechten worden ontleend.

Denk aan het milieu voordat u dit bericht print.

Dit bericht is alleen bestemd voor de geadresseerden. Aan dit bericht kunnen geen rechten worden ontleend.

From: [redacted] </CN=RECIPIENTS/CN=C879F47F18A84C479A7C4CD0A27D71D3-[redacted]>
Sent: dinsdag 13 juni 2023 09:24
To: [redacted]
Subject: RE: Spoedvraag kostentoedeling
Attachments: Tabel verschil 2023-2024 oud-nieuw KTV ING 27.xlsx

Hoi [redacted]

In de bijlage de modelsituaties bij een ingezetenenpercentage van 27%.
Hieronder percentages van de verschillende categorieën:

	Huidig	nwe KTV (2024)	nwe KTV (2024) 27%
gebouwd	47,6%	54,5	55,3
ingezetenen	28,0%	28	27
ongebouwd	24,0%	17,2	17,4
natuur	0,4%	0,3	0,3

Vraag 2: Bij een minimaal percentage van 20% voor ingezetenen komen de percentages uit op:

gebouwd	60,6%
ingezetenen	20,0%
ongebouwd	19,1%
natuur	0,3%

Een agrarisch bedrijf komt dan uit op een daling van 1,86%.

Deze berekeningen zijn heel snel uitgevoerd. Kans op fouten is aanwezig.

Groet [redacted]

Van: [redacted] [redacted]@weterskipfryslan.nl
Verzonden: maandag 12 juni 2023 16:43
Aan: [redacted] [redacted]@weterskipfryslan.nl
Onderwerp: Spoedvraag kostentoedeling
Urgentie: Hoog

Ho [redacted]

Eind vorige week heb ik de berekening voor de modelsituaties van je gekregen vanuit de Kaderbrief 2024-2028 met de huidige KTV en de nieuwe KTV.

Er komen toch wel heel forse verschillen uit naar voren. Zou je dinsdagochtend willen beginnen met twee alternatieve berekeningen:

1. Wat wordt de uitkomst als we de ingezetenen op 27% zetten ipv 28%?
2. Wat moet er gesleuteld worden als we er voor willen zorgen dat Agrarisch bedrijf in de nieuwe KTV op 0% komt ipv de -/ 11,3% die er nu staat?

Morgenochtend is het DB waarin zowel de kaderbrief als de kostentoedelingsverordening aan de orde komen. Het zou fijn zijn als je dan een antwoord op deze vragen hebt. Ik kan niet inschatten hoeveel tijd het je kost om ze te

beantwoorden.

Met vriendelijke groet,

 J

Strategisch adviseur Planning & Control

 J

 J@weterskipfryslan.nl

Weterskip Fryslân T: 058-2922015 | Postbus 36, 8900 AA Leeuwarden

	2024 oude KTV	2024 nieuwe KTV	2023	verschil € oude KTV	verschil € nieuwe KTV	Stijging % oude KTV	Stijging % nieuwe KTV
Eenpersoonshuishouden (eigen woning)	353,06	373,90	303,02	50,04	70,88	16,5%	23,4%
Eenpersoonshuishouden (huurwoning)	195,96	191,38	166,07	29,89	25,31	18,0%	15,2%
Meerpersoons huishouden (eigen woning)	488,64	509,48	420,30	68,34	89,18	16,3%	21,2%
Meerpersoons huishouden (huurwoning)	331,54	326,96	283,35	48,19	43,61	17,0%	15,4%
Agrarisch bedrijf	8.322,37	6.183,39	6.895,13	1.427,24	-711,74	20,7%	-10,3%
1 hectare binnendijks bemalen	131,73	95,50	108,86	22,87	-13,36	21,0%	-12,3%
MKB-bedrijf (zonder woning)	946,90	1.012,36	821,82	125,08	190,54	15,2%	23,2%
Natuur	202,60	152,00	173,40	29,20	-21,40	16,8%	-12,3%
Wegbeheerder	197.581,67	143.249,86	163.283,42	34.298,25	-20.033,56	21,0%	-12,3%
Meetbedrijf (> 1.000 ve)	347.531,58	348.920,09	300.681,13	46.850,45	48.238,96	15,6%	16,0%

	KTV 2023	KTV 2024	Verschil	%
Ingezetenen	28,00	27,00	-1,00	-3,6%
Gebouwd	47,60	55,30	7,70	16,2%
Ongebouwd	24,00	17,40	-6,60	-27,5%
Natuur	0,40	0,30	-0,10	-25,0%
	100,00	100,00	-0,00	

J

From: [redacted] J </CN=RECIPIENTS/CN=C879F47F18A84C479A7C4CD0A27D71D3-[redacted] J @WET>
Sent: donderdag 15 juni 2023 10:51
To: [redacted] J [redacted] J [redacted] J [redacted] J [redacted] J
Subject: FW: WOZ-waarde begroting 2024

Hallo collega's,

Vers van de pers!! Zie onderstaand bericht van [redacted] J over de WOZ-waarde voor de begroting 2024. In het kader van de begroting 2024 is dit van belang voor de tariefstelling gebouwd. Voor de kostentoedeling is dit ook van belang. De mogelijkheid om de peildatum naar 1-1-2023 te schuiven verdwijnt wat mij betreft door dit bericht uit beeld. Volgende week dinsdag ook meedelen in DB?

Groet [redacted] J

Van: [redacted] J <[redacted] J @noordelijkbelastingkantoor.nl>
Verzonden: donderdag 15 juni 2023 10:31
Aan: [redacted] J [redacted] J @weterskipfryslan.nl; [redacted] J @hunzeenaas.nl' <[redacted] J @hunzeenaas.nl>; [redacted] J @hunzeenaas.nl' <[redacted] J @hunzeenaas.nl>; [redacted] J @noorderzijvest.nl>
CC: [redacted] J [redacted] J @noordelijkbelastingkantoor.nl>
Onderwerp: WOZ-waarde begroting 2024

Goedemorgen,

Eind maart hebben we de heffingseenheden voor de MJR 2024-2027 bij jullie aangeleverd. In september ontvangen jullie van ons een update van deze cijfers voor de begroting 2024. Tot nu toe baseerden wij ons voor de WOZ-waarde daarbij altijd op de 1^e inventarisatie van de waarderingskamer. Deze inventarisatie heeft ook dit jaar weer in april plaatsgevonden en wij hebben recent de uitkomsten ontvangen. Het gaat daarbij om de ontwikkeling van de WOZ-waarde peildatum 1 januari 2023 ten opzichte van het jaar daarvoor. De peildatum 1 januari 2023 is de basis voor de WOZ-waarde voor de begroting 2024.

Het probleem met deze 1^e inventarisatie is dat er eigenlijk te weinig gemeenten de gevraagde gegevens aanleveren en dat daarnaast ook de aangeleverde informatie lang niet volledig is. Dit kan leiden tot onbetrouwbare uitkomsten. Totaal is nog geen kwart van de waarde aangeleverd en naar onze mening zijn de uitkomsten dan ook niet representatief. Voor het totaal van alle drie waterschappen wordt op basis van de aangeleverde cijfers rekening gehouden met een waardestijging van 2%. Dit sluit ook niet aan bij alle andere signalen die juist duiden op een waardedaling. De meeste recente onderzoeken van een drie tal grote banken laten de volgende verwachting zien ten aanzien van de woning markt in 2023:

ABN AMRO	- 6,0 %
Rabobank	- 5,2 %
ING	- 6,0 %

Dit zijn landelijke cijfers, regionaal zullen er verschillen zijn, maar die hebben we niet in beeld. De niet-woningen (circa 20% van het totaal) zijn hierbij buiten beschouwing gelaten.

Voor de MJR 2024-2027 is voor 2024 rekening gehouden met een daling van 5%.

Ons voorstel is om voor de WOZ-waarde van de begroting 2024 uit te gaan van een daling van 6% ten opzichte van 2023. De 2^e inventarisatie van de waarderingskamer verwachten we begin november, we gaan ervanuit dat die een beter beeld geeft. Het zou mooi zijn als we die uitkomsten nog in het begrotingsproces kunnen meenemen, maar het is de vraag of dat qua planning gaat lukken.

Ik hoor graag even of jullie je hier in kunnen vinden.

Met vriendelijke groet,

 J / Controller

 J
 J [@noordelijkbelastingkantoor.nl](mailto:J@noordelijkbelastingkantoor.nl)

Noordelijk
Belastingkantoor

Raadhuisplein 10, 9724 DA Groningen
Postbus 88, 9700 AB Groningen

www.noordelijkbelastingkantoor.nl

J

From: [redacted] J </CN=RECIPIENTS/CN=C879F47F18A84C479A7C4CD0A27D71D3-[redacted] J @WET>
Sent: donderdag 15 juni 2023 15:04
To: [redacted] J
Subject: Tabel verschillen
Attachments: Tabel verschil 2023-2024 oud-nieuw KTV 2023-06-15.xlsx

Hierbij de tabel met verschillen. Door lagere belastingopbrengsten daalt een agrarisch bedrijf nog verder in vergelijking met 2023 en de eerdere verhoging van 20,4% (nu 17,4%).

Met vriendelijke groeten,

[redacted] J

Vakgroep Control, Financiën en Inkoop;

M. [redacted] J

E. [redacted] J [@weterskipfryslan.nl](mailto:[redacted]@weterskipfryslan.nl)

Werkdagen: di | wo | do | vr

WeterskipFryslân 058-292 2222 | Postbus 36, 8900 AA Leeuwarden

www.weterskipfryslan.nl

EN WAT DOEN WE MORGEN MET WATER?

Denk aan het milieu voordat u dit bericht print.

Tabel verschil 2023-2024 oud-nieuw KTV 2023-06-15

	2024 oude KTV	2024 nieuwe KTV	2023	verschil € oude KTV	verschil € nieuwe KTV	Stijging % oude KTV	Stijging % nieuwe KTV
Eenpersoonshuishouden (eigen woning)	343,49	365,69	303,02	40,47	62,67	13,4%	20,7%
Eenpersoonshuishouden (huurwoning)	190,27	190,27	166,07	24,20	24,20	14,6%	14,6%
Meerpersoons huishouden (eigen woning)	474,03	496,23	420,30	53,73	75,93	12,8%	18,1%
Meerpersoons huishouden (huurwoning)	320,81	320,81	283,35	37,46	37,46	13,2%	13,2%
Agrarisch bedrijf	8.113,90	5.960,31	6.895,13	1.218,77	-934,82	17,7%	-13,6%
1 hectare binnendijks bemalen	128,47	92,07	108,86	19,61	-16,79	18,0%	-15,4%
MKB-bedrijf (zonder woning)	916,75	973,93	821,82	94,93	152,11	11,6%	18,5%
Natuur	197,60	148,20	173,40	24,20	-25,20	14,0%	-14,5%
Wegbeheerder	192.694,78	138.101,98	163.283,42	29.411,36	-25.181,44	18,0%	-15,4%
Meetbedrijf (> 1.000 ve)	334.719,69	335.932,46	300.681,13	34.038,56	35.251,33	11,3%	11,7%

	KTV 2023	KTV 2024	Verschil	%
Ingezetenen	28,00	28,00	-	0,0%
Gebouwd	47,60	54,50	6,90	14,5%
Ongebouwd	24,00	17,20	-6,80	-28,3%
Natuur	0,40	0,30	-0,10	-25,0%
	100,00	100,00	-0,00	

J

From: [redacted] J </CN=RECIPIENTS/CN=C879F47F18A84C479A7C4CD0A27D71D3-[redacted] J @WET>
Sent: vrijdag 16 juni 2023 09:39
To: [redacted] J
Subject: FW: Bestand scenario
Attachments: Heffing B2024 tbv Scenario.xlsx

Van: [redacted] J
Verzonden: vrijdag 16 juni 2023 09:01
Aan: [redacted] J [redacted] J @wetterskipfryslan.nl
Onderwerp: Bestand scenario

In de bijlage het bestand met berekeningen en scenario's.

Met vriendelijke groeten,

[redacted] J
Vakgroep Control, Financiën en Inkoop;
M [redacted] J
E. [redacted] J [@wetterskipfryslan.nl](mailto:[redacted]@wetterskipfryslan.nl)
Werkdagen: di | wo | do | vr

WetterskipFryslân 058-292 2222 | Postbus 36, 8900 AA Leeuwarden
www.wetterskipfryslan.nl

EN WAT DOEN WE MORGEN MET WATER?

Denk aan het milieu voordat u dit bericht print.

2019 toedeling	Huidig	Huidig	nwe KTV (2024)			27%
Uitgangspunten:						
Watersysteembeheer:						
gebouwd	57,5%	47,6	54,5			55,3
ingezetenen	24,0%	28	28			27
ongebouwd	18,1%	24	17,2			17,4
natuur	0,3%	0,4	0,3			0,3
	99,9%	100,00		100,00		100,00
		WF				
		ha				
Omslagklassenverordening (watersysteembeheer)						
- buitendijks onbemalen	25%	150				
- buitendijks onbemalen wegen	125%	70				
- buitendijks bemalen	75%	670				
- buitendijks bemalen wegen	175%	5				
- binnendijks onbemalen	100%	1.970				
- binnendijks onbemalen wegen	200%	70				
- binnendijks bemalen	150%	233.370				
- binnendijks bemalen wegen	250%	6.410				
		242.715				
Heffingseenheden:						
Aantal woningen	294.820					
economische waarde, binnendijks	92.890.000.000					
economische waarde, buitendijks	1.645.000.000					0,82
ha ongebouwd kwantiteit	242.715					0,18
ha natuur	53.280		Woningen	Bedrijven		
eenheden verontreinigingsheffing	29.810		19.010	10.800		
eenheden zuiveringsheffing	958.380		653.080	305.300		
		belasting	resultaat	reserve	kwijtschelding	oninbaar
omslag Watersysteembeheer	132.157.842,14	133.563.043,34	-	-	1.153.100,00	252.101,20
omslag Zuiveringsheffing	58.554.043,80	62.553.462,60	-	-	3.281.900,00	717.518,80
	190.711.885,94	196.116.505,94			4.435.000,00	969.620,00
Berekening:						
Taak Waterbeheersing						
gebouwd, binnendijks	100%	92.890.000.000	0,0811136%	0,08111%	75.343.079,00	Verschil
gebouwd, buitendijks	25%	1.645.000.000	0,0202784%	0,02028%	333.606,00	
	75.679.973,17	94.535.000.000			75.676.685,00	-3.288,17
ingezetenen	31.588.162,71	294.820	107,1439	107,14	31.587.014,80	-1.147,91
ongebouwd	23.822.739,38	242.715	Zie hieronder			
natuur	394.852,03	53.280	7,4109	7,41	394.804,80	-47,23
verontreinigingsheffing	1.945.698,70	29.810	65,2652	65,27	1.945.698,70	-
	133.431.426,00				totaal	
Teruggaaf egalisatiereserve gebouwd						
Teruggaaf egalisatiereserve ongebouwd						
Teruggaaf egalisatiereserve natuur						
Totaal waterbeheersing	133.431.426,00					
Omslagverordening:						
- buitendijks onbemalen	25%	150	16,1477	16,15	2.423	
- buitendijks onbemalen wegen	125%	70	80,7384	80,74	5.652	
- buitendijks bemalen	75%	670	48,4430	48,44	32.455	
- buitendijks bemalen wegen	175%	5	113,0337	113,03	565	
- binnendijks onbemalen	100%	1.970	64,5907	64,59	127.242	
- binnendijks onbemalen wegen	200%	70	129,1814	129,18	9.043	
- binnendijks bemalen	150%	233.370	96,8860	96,89	22.611.219	
- binnendijks bemalen wegen	250%	6.410	161,4767	161,48	1.035.087	
		242.715			23.823.685	945,87
						3.537,45
Taak Waterkwaliteit						
Woningen		653.080			42.626.531,60	
Bedrijven		305.300			19.926.931,00	
Heffing per VE	62.553.462,60	958.380	65,2652	65,27	62.553.462,60	-
	versie:	12 januari 2024				

tarieven	nieuwe kostentoedeling		2024	2023		WOZ waardestijging B2024 tov B2023	-5,00%			
Waterkwantiteit c.q. watersysteembeheer										
	Wkwan - Gebouwd		0,08111%	0,05702%	42,2483%	0,02409%				
	Wkwan - Ongebouwd	€/h.e.	€ 96,89	€ 108,86	-10,9958%	€ 11,97-				
	Wkwan - Ingezetenen	€/h.e.	€ 107,14	€ 107,43	-0,2699%	€ 0,29-				
	Natuur	€/h.e.	€ 7,41	€ 8,67	-14,5329%	€ 1,26-				
	Wegen	€/h.e.	€ 161,48	€ 181,43	-10,9960%	€ 19,95-				
Kwaliteit										
	Tarief - Vervuilingseenheden	€/h.e.	€ 65,27	€ 58,64	11,3063%	€ 6,63				
	Berekeningsvoorbeeld:							242359,3604		
	Meerpersoonshuishouding			3		agrarisch bedrijfsgebouwen (zonder woning)				
	WOZ waarde woning:					WOZ waarde:				
	€ 228.175,01				-5,00%	€ 312.568,50	€ 329.019,47	-5,00%		
	€ 240.184,22					60 ha (bemalen) ongebouwde grond	60			
						3 VE (bijv. spoelwater)	3			
Omslag			2024	2023		2024	2023			
kwaliteit	zuiveringsheffing	€	195,81	€ 175,92	11,31%	€ 195,81	€ 175,92	11,31%	€ 19,89	
kwantiteit	gebouwd	€	185,07	€ 136,95	35,14%	€ 253,52	€ 187,61	35,14%	€ 65,92	
	ongebouwd (bemalen)	€	-	€ -		€ 5.813,40	€ 6.531,60	-11,00%	€ 718,20-	
	ingezetenen	€	107,14	€ 107,43	-0,27%	€ 0,29-	0		€ -	
		€	488,02	€ 420,30	16,11%	€ 67,72	€ 6.262,73	€ 6.895,13	-9,17%	€ 632,39-
	Meerpersoonshuishouding			3		MKB bedrijf				
	huurwoning					Zonder woning, 8 VE	8			
	WOZ waarde:					WOZ waarde:				
	0					€ 587.628,78	618.557	-5,00%		
Omslag			2024	2023		2024	2023			
kwaliteit	zuiveringsheffing	€	195,81	€ 175,92	11,31%	€ 522,16	€ 469,12	11,31%	€ 53,04	
kwantiteit	gebouwd	€	-	€ -		€ 476,63	€ 352,70	35,14%	€ 123,92	
	ongebouwd (bemalen)	€	-	€ -		€ -	€ -		€ -	
	ingezetenen	€	107,14	€ 107,43	-0,27%	€ 0,29-	0		€ -	
		€	302,95	€ 283,35	6,92%	€ 19,60	€ 998,79	€ 821,82	21,53%	€ 176,96
	Wegbeheerder					Natuurgebied				
	WOZ waarde:					20 ha boven de boezem,	20			
	900 ha wegen			900		met waterkering				
Omslag			2024	2023		2024	2023			
kwaliteit	zuiveringsheffing	€	0,00	€ 0,00		€ -	€ -		€ -	
kwantiteit	gebouwd	€	0,00	€ 0,00		€ -	€ -		€ -	
	ongebouwd (bemalen)	€	145.328,82	€ 163.283,42	-11,00%	€ 148,20	€ 173,40	-14,53%	€ -25,20	
	ingezetenen	€	145.328,82	€ 163.283,42	-11,00%	€ 0,00	€ 173,40	-14,53%	€ -25,20	
	Meetbedrijf			5000						
	Zonder woning, 5000 VE									
	WOZ waarde:									
	€ 12.464.172,93				-5,00%					
	€ 13.120.182,03									
Omslag			2024	2023						
kwaliteit	zuiveringsheffing	€	326.350,00	€ 293.200,00	11,31%	€ 33.150,00				
kwantiteit	gebouwd	€	10.109,69	€ 7.481,13	35,14%	€ 2.628,56				
	ongebouwd (bemalen)	€	-	€ -		€ 0,00				
	ingezetenen	€	0	€ 0		€ 0,00				
		€	336.459,69	€ 300.681,13	11,90%	€ 35.778,56				
	Versie:		12 januari 2024							
	Eenpersoonshuishouden			1		Eenpersoonshuishouden	1			
	WOZ waarde woning:					huurwoning				
	€ 228.175,01				-5,00%	WOZ waarde:				
	€ 240.184,22					0				
Omslag			2024	2023		2024	2023			
kwaliteit	zuiveringsheffing	€	65,27	€ 58,64	11,31%	€ 65,27	€ 58,64	11,31%	€ 6,63	
kwantiteit	gebouwd	€	185,07	€ 136,95	35,14%	€ -	€ -		€ -	
	ongebouwd (bemalen)	€	-	€ -		€ -	€ -		€ -	
	ingezetenen	€	107,14	€ 107,43	-0,27%	€ 107,14	€ 107,43	-0,27%	€ 0,29-	
		€	357,48	€ 303,02	17,97%	€ 172,41	€ 166,07	3,82%	€ 6,34	

Aandeel Ingezetenen			Aandeel afgerond	24,00
Resteert:		76,00		
Waardeverhoudingen:				
Gebouwd	75,72	57,55	57,5	
Ongebouwd	23,86	18,13	18,1	
Natuur	0,41	0,31	0,3	
				99,90

	2024 oude KTV	2024 nieuwe KTV	2023
Eenpersoonshuishouden (eigen woning)	343,49	357,48	303,02
Eenpersoonshuishouden (huurwoning)	190,27	172,41	166,07
Meerpersoons huishouden (eigen woning)	474,03	488,02	420,30
Meerpersoons huishouden (huurwoning)	320,81	302,95	283,35
Agrarisch bedrijf	8.113,90	6.262,73	6.895,13
1 hectare binnendijks bemalen	128,47	96,89	108,86
MKB-bedrijf (zonder woning)	916,75	998,79	821,82
Natuur	197,60	148,20	173,40
Wegbeheerder	192.694,78	145.328,82	163.283,42
Meetbedrijf (> 1.000 ve)	334.719,69	336.459,69	300.681,13

	KTV 2023	KTV 2024	Vershil
Ingezetenen	28,00	24,00	-4,00
Gebouwd	47,60	57,50	9,90
Ongebouwd	24,00	18,10	-5,90
Natuur	0,40	0,30	-0,10
	100,00	99,90	-0,10

KTV Rapport	2023	Kaderbrief V-07	Heffing 2023	
28,00	28,00			
		Opbrengst WS	133.563.043	113.767.500
		Heffing	<u>133.563.043</u>	1,174
			<u>-0</u>	
54,5	47,60	Opbrengst ZB	62.548.841	55.921.743
17,2	24,00	Heffing	<u>62.553.463</u>	1,119
0,3	0,40		<u>-4.622</u>	
<u>100,00</u>	<u>100,00</u>			

verschil € oude KTV	verschil € nieuwe KTV	Stijging % oude KTV	Stijging % nieuwe KTV	
40,47	54,46	13,4%	18,0%	woz
24,20	6,34	14,6%	3,8%	
53,73	67,72	12,8%	16,1%	woz
37,46	19,60	13,2%	6,9%	
1.218,77	-632,40	17,7%	-9,2%	woz
19,61	-11,97	18,0%	-11,0%	
94,93	176,97	11,6%	21,5%	woz
24,20	-25,20	14,0%	-14,5%	
29.411,36	-17.954,60	18,0%	-11,0%	
34.038,56	35.778,56	11,3%	11,9%	woz

%
-14,3%
20,8%
-24,6%
-25,0%

J

From: [redacted] J </CN=RECIPIENTS/CN=C879F47F18A84C479A7C4CD0A27D71D3-
[redacted] J WET>
Sent: vrijdag 16 juni 2023 09:39
To: [redacted] J
Subject: FW: Bestand scenario
Attachments: Heffing B2024 tbv Scenario.xlsx

Van: [redacted] J
Verzonden: vrijdag 16 juni 2023 09:39
Aan: [redacted] J [redacted] J @weterskipfryslan.nl>
Onderwerp: FW: Bestand scenario

Van: [redacted] J
Verzonden: vrijdag 16 juni 2023 09:01
Aan: [redacted] J @weterskipfryslan.nl>
Onderwerp: Bestand scenario

In de bijlage het bestand met berekeningen en scenario's.

Met vriendelijke groeten,

[redacted] J
Vakgroep Control, Financiën en Inkoop;
M. [redacted] J
E. [redacted] J @weterskipfryslan.nl
Werkdagen: di | wo | do | vr

WeterskipFryslân 058-292 2222 | Postbus 36, 8900 AA Leeuwarden
www.weterskipfryslan.nl

EN WAT DOEN WE MORGEN MET WATER?

Denk aan het milieu voordat u dit bericht print.

2019 toedeling	Huidig	Huidig	nwe KTV (2024)			27%
Uitgangspunten:						
Watersysteembeheer:						
gebouwd	57,5%	47,6	54,5			55,3
ingezetenen	24,0%	28	28			27
ongebouwd	18,1%	24	17,2			17,4
natuur	0,3%	0,4	0,3			0,3
	99,9%	100,00		100,00		100,00
		WF				
		ha				
Omslagklassenverordening (watersysteembeheer)						
- buitendijks onbemalen	25%	150				
- buitendijks onbemalen wegen	125%	70				
- buitendijks bemalen	75%	670				
- buitendijks bemalen wegen	175%	5				
- binnendijks onbemalen	100%	1.970				
- binnendijks onbemalen wegen	200%	70				
- binnendijks bemalen	150%	233.370				
- binnendijks bemalen wegen	250%	6.410				
		242.715				
Heffingseenheden:						
Aantal woningen	294.820					
economische waarde, binnendijks	92.890.000.000					
economische waarde, buitendijks	1.645.000.000					0,82
ha ongebouwd kwantiteit	242.715					0,18
ha natuur	53.280		Woningen	Bedrijven		
eenheden verontreinigingsheffing	29.810		19.010	10.800		
eenheden zuiveringsheffing	958.380		653.080	305.300		
		belasting	resultaat	reserve	kwijtschelding	oninbaar
omslag Watersysteembeheer	132.157.842,14	133.563.043,34	-	-	1.153.100,00	252.101,20
omslag Zuiveringsheffing	58.554.043,80	62.553.462,60	-	-	3.281.900,00	717.518,80
	190.711.885,94	196.116.505,94			4.435.000,00	969.620,00
Berekening:						
Taak Waterbeheersing						
gebouwd, binnendijks	100%	92.890.000.000	0,0811136%	0,08111%	75.343.079,00	Verschil
gebouwd, buitendijks	25%	1.645.000.000	0,0202784%	0,02028%	333.606,00	
	75.679.973,17	94.535.000.000			75.676.685,00	-3.288,17
ingezetenen	31.588.162,71	294.820	107,1439	107,14	31.587.014,80	-1.147,91
ongebouwd	23.822.739,38	242.715	Zie hieronder			
natuur	394.852,03	53.280	7,4109	7,41	394.804,80	-47,23
verontreinigingsheffing	1.945.698,70	29.810	65,2652	65,27	1.945.698,70	-
	133.431.426,00				totaal	
Teruggaaf egalisatiereserve gebouwd						
Teruggaaf egalisatiereserve ongebouwd						
Teruggaaf egalisatiereserve natuur						
Totaal waterbeheersing	133.431.426,00					
Omslagverordening:						
- buitendijks onbemalen	25%	150	16,1477	16,15	2.423	
- buitendijks onbemalen wegen	125%	70	80,7384	80,74	5.652	
- buitendijks bemalen	75%	670	48,4430	48,44	32.455	
- buitendijks bemalen wegen	175%	5	113,0337	113,03	565	
- binnendijks onbemalen	100%	1.970	64,5907	64,59	127.242	
- binnendijks onbemalen wegen	200%	70	129,1814	129,18	9.043	
- binnendijks bemalen	150%	233.370	96,8860	96,89	22.611.219	
- binnendijks bemalen wegen	250%	6.410	161,4767	161,48	1.035.087	
		242.715			23.823.685	945,87
						3.537,45
Taak Waterkwaliteit						
Woningen		653.080			42.626.531,60	
Bedrijven		305.300			19.926.931,00	
Heffing per VE	62.553.462,60	958.380	65,2652	65,27	62.553.462,60	-
	versie:	12 januari 2024				

tarieven	nieuwe kostentoedeling		2024	2023		WOZ waardestijging B2024 tov B2023	-5,00%			
Waterkwantiteit c.q. watersysteembeheer										
	Wkwan - Gebouwd		0,08111%	0,05702%	42,2483%	0,02409%				
	Wkwan - Ongebouwd	€/h.e.	€ 96,89	€ 108,86	-10,9958%	€ 11,97-				
	Wkwan - Ingezetenen	€/h.e.	€ 107,14	€ 107,43	-0,2699%	€ 0,29-				
	Natuur	€/h.e.	€ 7,41	€ 8,67	-14,5329%	€ 1,26-				
	Wegen	€/h.e.	€ 161,48	€ 181,43	-10,9960%	€ 19,95-				
Kwaliteit										
	Tarief - Vervuilingseenheden	€/h.e.	€ 65,27	€ 58,64	11,3063%	€ 6,63				
	Berekeningsvoorbeeld:							242359,3604		
	Meerpersoonshuishouding			3		agrarisch bedrijfsgebouwen (zonder woning)				
	WOZ waarde woning:					WOZ waarde:				
	€ 228.175,01				-5,00%	€ 312.568,50	€ 329.019,47	-5,00%		
	€ 240.184,22					60 ha (bemalen) ongebouwde grond	60			
						3 VE (bijv. spoelwater)	3			
Omslag			2024	2023		2024	2023			
kwaliteit	zuiveringsheffing	€	195,81	€ 175,92	11,31%	€ 195,81	€ 175,92	11,31%	€ 19,89	
kwantiteit	gebouwd	€	185,07	€ 136,95	35,14%	€ 253,52	€ 187,61	35,14%	€ 65,92	
	ongebouwd (bemalen)	€	-	€ -		€ 5.813,40	€ 6.531,60	-11,00%	€ 718,20-	
	ingezetenen	€	107,14	€ 107,43	-0,27%	€ 0,29-	0		€ -	
		€	488,02	€ 420,30	16,11%	€ 6,772	€ 6.262,73	€ 6.895,13	-9,17%	€ 632,39-
	Meerpersoonshuishouding			3		MKB bedrijf				
	huurwoning					Zonder woning, 8 VE	8			
	WOZ waarde:					WOZ waarde:				
	0					€ 587.628,78	618.557	-5,00%		
Omslag			2024	2023		2024	2023			
kwaliteit	zuiveringsheffing	€	195,81	€ 175,92	11,31%	€ 522,16	€ 469,12	11,31%	€ 53,04	
kwantiteit	gebouwd	€	-	€ -		€ 476,63	€ 352,70	35,14%	€ 123,92	
	ongebouwd (bemalen)	€	-	€ -		€ -	€ -		€ -	
	ingezetenen	€	107,14	€ 107,43	-0,27%	€ 0,29-	0		€ -	
		€	302,95	€ 283,35	6,92%	€ 19,60	€ 998,79	€ 821,82	21,53%	€ 176,96
	Wegbeheerder					Natuurgebied				
	WOZ waarde:					20 ha boven de boezem,	20			
	900 ha wegen			900		met waterkering				
Omslag			2024	2023		2024	2023			
kwaliteit	zuiveringsheffing	€	0,00	€ 0,00		€ -	€ -		€ -	
kwantiteit	gebouwd	€	0,00	€ 0,00		€ -	€ -		€ -	
	ongebouwd (bemalen)	€	145.328,82	€ 163.283,42	-11,00%	€ 148,20	€ 173,40	-14,53%	€ -25,20	
	ingezetenen	€	145.328,82	€ 163.283,42	-11,00%	€ 0,00	€ 173,40	-14,53%	€ -25,20	
	Meetbedrijf			5000						
	Zonder woning, 5000 VE									
	WOZ waarde:									
	€ 12.464.172,93				-5,00%					
	€ 13.120.182,03									
Omslag			2024	2023						
kwaliteit	zuiveringsheffing	€	326.350,00	€ 293.200,00	11,31%	€ 33.150,00				
kwantiteit	gebouwd	€	10.109,69	€ 7.481,13	35,14%	€ 2.628,56				
	ongebouwd (bemalen)	€	-	€ -		€ 0,00				
	ingezetenen	€	0	€ 0		€ 0,00				
		€	336.459,69	€ 300.681,13	11,90%	€ 35.778,56				
	Versie:		12 januari 2024							
	Eenpersoonshuishouden			1		Eenpersoonshuishouden	1			
	WOZ waarde woning:					huurwoning				
	€ 228.175,01				-5,00%	WOZ waarde:				
	€ 240.184,22					0				
Omslag			2024	2023		2024	2023			
kwaliteit	zuiveringsheffing	€	65,27	€ 58,64	11,31%	€ 65,27	€ 58,64	11,31%	€ 6,63	
kwantiteit	gebouwd	€	185,07	€ 136,95	35,14%	€ -	€ -		€ -	
	ongebouwd (bemalen)	€	-	€ -		€ -	€ -		€ -	
	ingezetenen	€	107,14	€ 107,43	-0,27%	€ 107,14	€ 107,43	-0,27%	€ 0,29-	
		€	357,48	€ 303,02	17,97%	€ 172,41	€ 166,07	3,82%	€ 6,34	

Aandeel Ingezetenen			Aandeel afgerond	24,00
Resteert:		76,00		
Waardeverhoudingen:				
Gebouwd	75,72	57,55	57,5	
Ongebouwd	23,86	18,13	18,1	
Natuur	0,41	0,31	0,3	
				99,90

	2024 oude KTV	2024 nieuwe KTV	2023
Eenpersoonshuishouden (eigen woning)	343,49	357,48	303,02
Eenpersoonshuishouden (huurwoning)	190,27	172,41	166,07
Meerpersoons huishouden (eigen woning)	474,03	488,02	420,30
Meerpersoons huishouden (huurwoning)	320,81	302,95	283,35
Agrarisch bedrijf	8.113,90	6.262,73	6.895,13
1 hectare binnendijks bemalen	128,47	96,89	108,86
MKB-bedrijf (zonder woning)	916,75	998,79	821,82
Natuur	197,60	148,20	173,40
Wegbeheerder	192.694,78	145.328,82	163.283,42
Meetbedrijf (> 1.000 ve)	334.719,69	336.459,69	300.681,13

	KTV 2023	KTV 2024	Vershil
Ingezetenen	28,00	24,00	-4,00
Gebouwd	47,60	57,50	9,90
Ongebouwd	24,00	18,10	-5,90
Natuur	0,40	0,30	-0,10
	100,00	99,90	-0,10

KTV Rapport	2023	Kaderbrief V-07	Heffing 2023	
28,00	28,00			
		Opbrengst WS	133.563.043	113.767.500
		Heffing	<u>133.563.043</u>	1,174
			<u>-0</u>	
54,5	47,60	Opbrengst ZB	62.548.841	55.921.743
17,2	24,00	Heffing	<u>62.553.463</u>	1,119
0,3	0,40		<u>-4.622</u>	
<u>100,00</u>	<u>100,00</u>			

verschil € oude KTV	verschil € nieuwe KTV	Stijging % oude KTV	Stijging % nieuwe KTV	
40,47	54,46	13,4%	18,0%	woz
24,20	6,34	14,6%	3,8%	
53,73	67,72	12,8%	16,1%	woz
37,46	19,60	13,2%	6,9%	
1.218,77	-632,40	17,7%	-9,2%	woz
19,61	-11,97	18,0%	-11,0%	
94,93	176,97	11,6%	21,5%	woz
24,20	-25,20	14,0%	-14,5%	
29.411,36	-17.954,60	18,0%	-11,0%	
34.038,56	35.778,56	11,3%	11,9%	woz

%
-14,3%
20,8%
-24,6%
-25,0%

J

From: [redacted] J </CN=RECIPIENTS/CN=C879F47F18A84C479A7C4CD0A27D71D3-[redacted] J @WET>
Sent: vrijdag 16 juni 2023 09:52
To: [redacted] J
Subject: FW: Overzichten div percentages

Hoi [redacted] J
Stem jij me [redacted] J af over verzending naar secretariaat?
Groet [redacted] J

Van: [redacted] J <[redacted] J @weterskipfryslan.nl>
Verzonden: vrijdag 16 juni 2023 09:40
Aan: [redacted] J <[redacted] J @weterskipfryslan.nl>
Onderwerp: RE: Overzichten div percentages

Hoi [redacted] J

Ja. Harstikke duidelijk zo. Ik zet het door naar het secretariaat ter verzending.

Groet, [redacted] J

Van: [redacted] J <[redacted] J @weterskipfryslan.nl>
Verzonden: vrijdag 16 juni 2023 09:12
Aan: [redacted] J <[redacted] J @weterskipfryslan.nl>
Onderwerp: Overzichten div percentages

Zoiets?

Met vriendelijke groeten,

[redacted] J
Vakgroep Control, Financiën en Inkoop;
M. [redacted] J
E [redacted] J @weterskipfryslan.nl
Werkdagen: di | wo | do | vr

WeterskipFryslân 058-292 2222 | Postbus 36, 8900 AA Leeuwarden
www.weterskipfryslan.nl

EN WAT DOEN WE MORGEN MET WATER?

Denk aan het milieu voordat u dit bericht print.

J

From: [REDACTED] J </CN=RECIPIENTS/CN=C879F47F18A84C479A7C4CD0A27D71D3-
[REDACTED] J WET>
Sent: vrijdag 16 juni 2023 09:12
To: [REDACTED] J
Subject: Overzichten div percentages
Attachments: 2023-06-16 Overzichten div percentages ingezetenen.docx

Zoiets?

Met vriendelijke groeten,

J

Vakgroep Control, Financiën en Inkoop;

M [REDACTED] J

E [REDACTED] J @weterskipfryslan.nl

Werkdagen: di | wo | do | vr

WeterskipFryslân 058-292 2222 | Postbus 36, 8900 AA Leeuwarden

www.weterskipfryslan.nl

EN WAT DOEN WE MORGEN MET WATER?

Denk aan het milieu voordat u dit bericht print.

Toedelingspercentages en invloed op modelsituatie bij verschillende percentages ingezetenen

Ingezetenen 28% (voorstel en rapport)

			Aandeel afgerond	KTV Rapport	2023
Aandeel Ingezetenen			28,00	28,00	28,00
Resteert:		72,00			
Waardeverhoudingen:					
Gebouwd	75,72	54,52	54,5	54,5	47,60
Ongebouwd	23,86	17,18	17,2	17,2	24,00
Natuur	0,41	0,30	0,3	0,3	0,40
			100,00	100,00	100,00

	2024 oude KTV	2024 nieuwe KTV	2023	verschil € oude KTV	verschil € nieuwe KTV	Stijging % oude KTV	Stijging % nieuwe KTV
Eenpersoonshuishouden (eigen woning)	343,49	365,69	303,02	40,47	62,67	13,4%	20,7%
Eenpersoonshuishouden (huurwoning)	190,27	190,27	166,07	24,20	24,20	14,6%	14,6%
Meerpersoons huishouden (eigen woning)	474,03	496,23	420,30	53,73	75,93	12,8%	18,1%
Meerpersoons huishouden (huurwoning)	320,81	320,81	283,35	37,46	37,46	13,2%	13,2%
Agrarisch bedrijf	8.113,90	5.960,31	6.895,13	1.218,77	-934,82	17,7%	-13,6%
1 hectare binnendijks bemalen	128,47	92,07	108,86	19,61	-16,79	18,0%	-15,4%
MKB-bedrijf (zonder woning)	916,75	973,93	821,82	94,93	152,11	11,6%	18,5%
Natuur	197,60	148,20	173,40	24,20	-25,20	14,0%	-14,5%
Wegbeheerder	192.694,78	138.101,98	163.283,42	29.411,36	-25.181,44	18,0%	-15,4%
Meetbedrijf (> 1.000 ve)	334.719,69	335.932,46	300.681,13	34.038,56	35.251,33	11,3%	11,7%

Ingezetenen 27%

			Aandeel afgerond	KTV Rapport	2023
Aandeel Ingezetenen			27,0	28,00	28,00
Resteert:		73,00			
Waardeverhoudingen:					
Gebouwd	75,72	55,28	55,3	54,5	47,60
Ongebouwd	23,86	17,42	17,4	17,2	24,00
Natuur	0,41	0,30	0,3	0,3	0,40
			100,00	100,00	100,00

	2024 oude KTV	2024 nieuwe KTV	2023	verschil € oude KTV	verschil € nieuwe KTV	Stijging % oude KTV	Stijging % nieuwe KTV
Eenpersoonshuishouden (eigen woning)	343,49	363,81	303,02	40,47	60,79	13,4%	20,1%
Eenpersoonshuishouden (huurwoning)	190,27	185,81	166,07	24,20	19,74	14,6%	11,9%
Meerpersoons huishouden (eigen woning)	474,03	494,35	420,30	53,73	74,05	12,8%	17,6%
Meerpersoons huishouden (huurwoning)	320,81	316,35	283,35	37,46	33,00	13,2%	11,6%
Agrarisch bedrijf	8.113,90	6.028,04	6.895,13	1.218,77	-867,09	17,7%	-12,6%
1 hectare binnendijks bemalen	128,47	93,14	108,86	19,61	-15,72	18,0%	-14,4%
MKB-bedrijf (zonder woning)	916,75	980,57	821,82	94,93	158,75	11,6%	19,3%
Natuur	197,60	148,20	173,40	24,20	-25,20	14,0%	-14,5%
Wegbeheerder	192.694,78	139.703,94	163.283,42	29.411,36	-23.579,48	18,0%	-14,4%
Meetbedrijf (> 1.000 ve)	334.719,69	336.073,30	300.681,13	34.038,56	35.392,17	11,3%	11,8%

Ingezetenen 24%

			Aandeel afgerond	KTV Rapport	2023		
Aandeel Ingezetenen			24,0	28,00	28,00		
Resteert:		76,00					
Waardeverhoudingen:							
Gebouwd	75,72	57,55	57,5	54,5	47,60		
Ongebouwd	23,86	18,13	18,1	17,2	24,00		
Natuur	0,41	0,31	0,3	0,3	0,40		
			99,90	100,00	100,00		

	2024 oude KTV	2024 nieuwe KTV	2023	verschil € oude KTV	verschil € nieuwe KTV	Stijging % oude KTV	Stijging % nieuwe KTV
Eenpersoonshuishouden (eigen woning)	343,49	357,48	303,02	40,47	54,46	13,4%	18,0%
Eenpersoonshuishouden (huurwoning)	190,27	172,41	166,07	24,20	6,34	14,6%	3,8%
Meerpersoons nuishouden (eigen woning)	474,03	488,02	420,30	53,73	67,72	12,8%	16,1%
Meerpersoons huishouden (huurwoning)	320,81	302,95	283,35	37,46	19,60	13,2%	6,9%
Agrarisch bedrijf	8.113,90	6.262,73	6.895,13	1.218,77	-632,40	17,7%	-9,2%
1 hectare binnendijks bemalen	128,47	96,89	108,86	19,61	-11,97	18,0%	-11,0%
MKB-bedrijf (zonder woning)	916,75	998,79	821,82	94,93	176,97	11,6%	21,5%
Natuur	197,60	148,20	173,40	24,20	-25,20	14,0%	-14,5%
Wegbeheerder	192.694,78	145.328,82	163.283,42	29.411,36	-17.954,60	18,0%	-11,0%
Meetbedrijf (> 1.000 ve)	334.719,69	336.459,69	300.681,13	34.038,56	35.778,56	11,3%	11,9%

Ingezetenen 20%

			Aandeel afgerond	KTV Rapport	2023		
Aandeel Ingezetenen			20,0	28,00	28,00		
Resteert:		80,00					
Waardeverhoudingen:							
Gebouwd	75,72	60,58	60,6	54,5	47,60		
Ongebouwd	23,86	19,09	19,1	17,2	24,00		
Natuur	0,41	0,33	0,3	0,3	0,40		
			100,00	100,00	100,00		

	2024 oude KTV	2024 nieuwe KTV	2023	verschil € oude KTV	verschil € nieuwe KTV	Stijging % oude KTV	Stijging % nieuwe KTV
Eenpersoonshuishouden (eigen woning)	343,49	349,63	303,02	40,47	46,61	13,4%	15,4%
Eenpersoonshuishouden (huurwoning)	190,27	154,56	166,07	24,20	-11,51	14,6%	-6,9%
Meerpersoons nuishouden (eigen woning)	474,03	480,17	420,30	53,73	59,87	12,8%	14,2%
Meerpersoons huishouden (huurwoning)	320,81	285,10	283,35	37,46	1,75	13,2%	0,6%
Agrarisch bedrijf	8.113,90	6.597,42	6.895,13	1.218,77	-297,71	17,7%	-4,3%
1 hectare binnendijks bemalen	128,47	102,24	108,86	19,61	-6,62	18,0%	-6,1%
MKB-bedrijf (zonder woning)	916,75	1.024,52	821,82	94,93	202,70	11,6%	24,7%
Natuur	197,60	148,20	173,40	24,20	-25,20	14,0%	-14,5%
Wegbeheerder	192.694,78	153.356,64	163.283,42	29.411,36	-9.926,78	18,0%	-6,1%
Meetbedrijf (> 1.000 ve)	334.719,69	337.005,62	300.681,13	34.038,56	36.324,49	11,3%	12,1%

J

From: [redacted] J </CN=RECIPIENTS/CN=C879F47F18A84C479A7C4CD0A27D71D3-
[redacted] J WET>
Sent: vrijdag 16 juni 2023 09:44
To: [redacted] J
Subject: Presentatie KTV
Attachments: 2023-06-26 Presentatie commissie Kostentoedeling 2024.pptx

Met vriendelijke groeten,

J

Vakgroep Control, Financiën en Inkoop;

M. [redacted] J

E. [redacted] J [@weterskipfryslan.nl](mailto:[redacted]@weterskipfryslan.nl)

Werkdagen: di | wo | do | vr

WeterskipFryslân 058-292 2222 | Postbus 36, 8900 AA Leeuwarden

www.weterskipfryslan.nl

EN WAT DOEN WE MORGEN MET WATER?

Denk aan het milieu voordat u dit bericht print.

KOSTENTOEDILING EN BEREKENING TARIEVEN

AGENDA

1. Berekening toedelingspercentages (kostentoedeling)
2. Tariefdifferentiatie
3. Berekening bedragen per categorie en berekening tarieven

BELASTING WATERSCHAP

- Waterschappen heffen belasting voor 2 taken: **Watersysteembeheer** en Zuiveringsbeheer
- Is geregeld in de Waterschapswet
- Belasting zuiveringsbeheer: Is tarief per vervuilingseenheid
- **Belasting Watersysteembeheer**: verdeeld over vier categorieën die kosten van deze taak betalen
- Bestuur Wetterskip stelt (tot nu toe) één keer per 5 jaar kostentoedeling vast
- Jaarlijkse aanpassing is mogelijk

KOSTENTOEDILING WATERSCHAPPEN

- Wettelijke bandbreedte: deel ingezetenen (huishoudens) naar bevolkingsdichtheid gebied
- Voor beheergebied Wetterskip: minimaal 20% en maximaal 30%.
- Resterend deel verdeeld over Gebouwd, Ongebouwd en Natuur
- Gebouwd: **op basis WOZ-waarde**
- Ongebouwd en Natuur: **op basis waarde hectare in economisch verkeer**

KOSTENTOEDILING

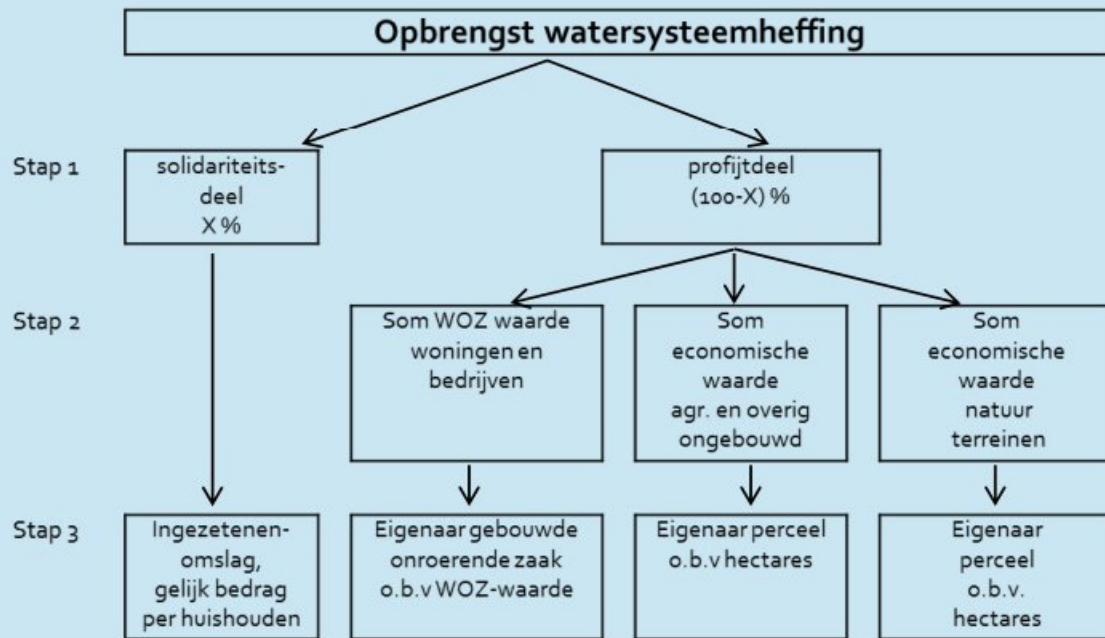
Vijf groepen belastingplichtigen :

1. Ingezetenen
2. Eigenaren ongebouwd, geen natuur
3. Eigenaren natuurterreinen
4. Eigenaren gebouwde eigendommen
5. Verontreinigingsheffing (vrije lozers)

KOSTENTOEDELING WATERSCHAPPEN

VERDEELSCHEMA OPBRENGST WATERSYSTEEMHEFFING

STAP 1: INGEZETENEN

criterium: inwonerdichtheid

In Waterschapswet zijn bandbreedtes opgenomen:

- < 500 inwoners per km²: kostenaandeel 20-30%
- 500-1000 inw. per km²: kostenaandeel 31-40%
- > 1000 inw. per km²: kostenaandeel 41-50%

STAP 1: INGEZETENEN

Wetterskip Fryslân:

Ondergrens	20%
Ca. 200 inw per km ² : (200/500 x 10%)	4%
Natuurwaarden vooral voor ingezetenen	2%
Categorale kosten (verkiezingen, heffing + invordering)	1 %
Herstelprogramma O&K, KRW, HWBP en MURA	<u>1 %</u>
TOTAAL	<u>28 %</u>

STAP 2: EIGENAREN

Voor eigenaren resteert nog $100 - 28 = 72\%$

Deze 72% wordt verdeeld op basis van de *waardeverhoudingen* tussen:

- Gebouwd
- Ongebouwd
- Natuur

BEPALEN WAARDEVERHOUDINGEN

Waarde gebouwd:	€ 68.342 mln	= 66,1%
Waarde ongebouwd:	€ 34.581 mln	= 33,4%
Waarde natuur:	€ 504 mln	= 0,5%

Kostenaandeel:

Gebouwd	$66,1\% \times 72 = 47,6\%$
Ongebouwd	$30,9\% \times 72 = 24,0\%$
Natuur	$0,5\% \times 72 = 0,4\%$

WIE BETAALT WAT? (RESUMÉ)

Watersysteembeheer 2023

Ingezetenen	28,0%	€ 31,4 miljoen
Gebouwd	47,6%	€ 53,3 miljoen
Ongebouwd	24,0%	€ 26,9 miljoen
Natuur	0,4%	€ 0,4 miljoen
Totaal	100,0%	€ 112,0 miljoen

Deze percentages worden vastgelegd in de kosttoedelingsverordening die door het algemeen bestuur wordt vastgesteld.

VRAGEN?

TARIEFDIFFERENTIATIE

Om een verschil in belang tussen onroerende zaken duidelijk te maken is een differentiatie in tarief mogelijk. Dit is in Waterschapswet vastgelegd.

De belangrijkste zijn:

- Lager tarief voor buitendijks (-/- 75%; = maximale korting)
- Hoger tarief voor bemalen (+ 50%; maximale toeslag =100%)
- Hoger tarief voor wegen (+100%; = maximale toeslag voor WF)

TARIEFDIFFERENTIATIE

WF heeft binnen categorie gebouwd alleen onderscheid tussen binnen- en buitendijks.

Voor ongebouwd zijn differentiaties voor binnen/buitendijks; bemalen/onbemalen en wegen. Dit levert de volgende 8 klassen op:

- buitendijks onbemalen (25%)
- buitendijks bemalen (75%)
- binnendijks onbemalen (100%)
- binnendijks bemalen (150%)
- buitendijks onbemalen wegen (125%)
- buitendijks bemalen wegen (175%)
- binnendijks onbemalen wegen (200%)
- binnendijks bemalen wegen (250%)

VRAGEN?

OMSLAG WATERSYSTEEMBEHEER 2023

Totaal omslag 2023		113.767.500
Af: verontreinigingsheffing	28.775 * € 58,64	1.742.300
Resteert:		112.025.200
Ingezetenen	28,0%	31.367.100
Gebouwd	47,6%	53.324.000
Ongebouwd	24,0%	26.886.000
Natuur	0,4%	448.100
Totaal		112.025.200

BEREKENING TARIEVEN

Categorie	Bedrag in €	Herleide eenheden	100% tarief
Ingezetenen	31.367.100	291.975	107,43
Gebouwd	53.324.000	97.785.000.000	0,05702%
Ongebouwd	26.886.000	370.484	72,57
Natuur	448.100	51.710	8,67

VOORBEELD BEREKENING

Agrarisch bedrijf met woning, weiland en waterpoel				
	Eenheden		Tarief	Totaal
Zuiveringsheffing	3	VE	€ 58,64	175,92
Ingezetenen	1	woonruimte	€ 107,43	107,43
Gebouwd	180.000	WOZ-waarde	0,05702%	102,64
Ongebouwd	60	hectare	€ 108,86	6.531,60
Natuur	5	hectare	€ 8,67	43,35
TOTAAL				6.960,94

Vragen?

WAT IS BEÏNVLOEDBAAR?

- Percentage ingezetenen hoger/lager dan huidige 28%
(gebouwd, ongebouwd en natuur betalen meer)
- Tariefdifferentiatie buitendijks (nu max. -/- 75%) aanpassen
(buitendijks gebouwd en ongebouwd gaan meer betalen)
- Tariefdifferentiatie bemalen aanpassen
(bij verhoging gaat bemalen gebied meer betalen)
- Tariefdifferentiatie wegen afschaffen
(geen gevolg voor kostenaandelen, overige ongebouwde eigenaren betalen meer)

EN WAT DOEN WE MORGEN MET WATER?

J

From: [redacted] J </CN=RECIPIENTS/CN=C879F47F18A84C479A7C4CD0A27D71D3-@WET>
Sent: vrijdag 16 juni 2023 09:51
To: [redacted] J
Subject: Planning kostentoedeling

Ho [redacted] J

Hieronder de planning kostentoedeling zoals in DB besproken in februari 2023

Globale Planning Kostentoedelingsonderzoek 2024-2028

Februari – 1 mei 2023	Opstellen kostentoedelingsrapport + bestuursvoorstel
24 mei 2023	Behandeling voorstel in DO
30 mei 2023	1 ^e behandeling voorstel in DB
13 juni 2023	Eventueel 2 ^e behandeling in DB
3 juli of 17 juli 2023	Commissie of AB inspraakrijpverklaring
18 juli 2023 – 12 september 2023	Ter inzagelegging concept-verordening (in verband met vakantie 8 weken ipv wettelijke 6 weken)
13 – 22 september 2023	Behandeling eventuele inspraakreacties
5 oktober 2023	Behandeling voorstel en reactie op inspraak door DO
10 oktober 2023	Behandeling en vaststellen verordening door DB
6/7 november 2023	Behandeling in adviescommissies
20 november 2023	Vaststelling door AB

Als verordening pas na de eerstvolgende AB van 17 oktober ter inzage wordt gelegd eindigt de termijn van 8 weken op 12 december. Dit is een week voor de laatste AB vergadering van dit jaar op 19 december. Dit betekent dat je in een week de reactie op de zienswijzen moet opstellen, laten behandelen door DB en verzenden naar AB. Dit lijkt mij geen alternatief.

Met vriendelijke groeten,

[redacted] J

Vakgroep Control, Financiën en Inkoop;

M. [redacted] J

E. [redacted] J @weterskipfryslan.nl

Werkdagen: di | wo | do | vr

WeterskipFryslân 058-292 2222 | Postbus 36, 8900 AA Leeuwarden

www.weterskipfryslan.nl

EN WAT DOEN WE MORGEN MET WATER?

Denk aan het milieu voordat u dit bericht print.

J

From: [redacted] J </CN=RECIPIENTS/CN=C879F47F18A84C479A7C4CD0A27D71D3-[redacted] J @WET>
Sent: vrijdag 16 juni 2023 12:31
To: [redacted] J [redacted] J [redacted] J @tauw.com
Subject: Rapport kostentoedeling

Hallo [redacted] J

Afgelopen dinsdag is het rapport kostentoedeling 2024 besproken door het dagelijks bestuur. De grote wijzigingen geven aanleiding tot een bezinning op het ingezetenenpercentage van 28% wat nu is gebruikt. Komende dinsdag is er weer een DB-vergadering waarin hopelijk een definitieve keus wordt gemaakt over het te hanteren percentage. Kunnen jullie op korte termijn dan een nieuw rapport aanleveren op basis van het nieuwe percentage? Hoe veel tijd neemt dit in beslag? Wat zijn de extra kosten van een nieuw rapport?

Hoor graag van jullie.

Met vriendelijke groeten,

[redacted] J
Vakgroep Control, Financiën en Inkoop;
M. [redacted] J
E. [redacted] J @weterskipfryslan.nl
Werkdagen: di | wo | do | vr

WeterskipFryslân 058-292 2222 | Postbus 36, 8900 AA Leeuwarden
www.weterskipfryslan.nl

EN WAT DOEN WE MORGEN MET WATER?

Denk aan het milieu voordat u dit bericht print.

J

From: [redacted] <[redacted]@weterskipfryslan.nl>
Sent: vrijdag 16 juni 2023 13:31
To: [redacted]
Subject: RE: Overzichten div percentages

Wil je mij de bijlagen die hier bij horen nog sturen?

Van: [redacted] <[redacted]@weterskipfryslan.nl>
Verzonden: vrijdag 16 juni 2023 09:52
Aan: [redacted] <[redacted]@weterskipfryslan.nl>
Onderwerp: FW: Overzichten div percentages

Hoi [redacted]
Stem jij met [redacted] af over verzending naar secretariaat?
Groet [redacted]

Van: [redacted] <[redacted]@weterskipfryslan.nl>
Verzonden: vrijdag 16 juni 2023 09:40
Aan: [redacted] <[redacted]@weterskipfryslan.nl>
Onderwerp: RE: Overzichten div percentages

Hoi [redacted]

Ja. Harstikke duidelijk zo. Ik zet het door naar het secretariaat ter verzending.

Groet [redacted]

Van: [redacted] <[redacted]@weterskipfryslan.nl>
Verzonden: vrijdag 16 juni 2023 09:12
Aan: [redacted] <[redacted]@weterskipfryslan.nl>
Onderwerp: Overzichten div percentages

Zoiets?

Met vriendelijke groeten,

[redacted]
Vakgroep Control, Financiën en Inkoop;
M. [redacted]
E. [redacted]@weterskipfryslan.nl
Werkdagen: di | wo | do | vr

WeterskipFryslân 058-292 2222 | Postbus 36, 8900 AA Leeuwarden
www.weterskipfryslan.nl

EN WAT DOEN WE MORGEN MET WATER?

Denk aan het milieu voordat u dit bericht print.

J

From: [redacted] J </CN=RECIPIENTS/CN=C879F47F18A84C479A7C4CD0A27D71D3-[redacted] J@WET>
Sent: vrijdag 16 juni 2023 13:46
To: [redacted] J
Subject: FW: Overzichten div percentages
Attachments: 2023-06-16 Overzichten div percentages ingezetenen.docx

Hierbij het overzicht

Van: [redacted] J
Verzonden: vrijdag 16 juni 2023 09:12
Aan: [redacted] J <[redacted] J@weterskipfryslan.nl>
Onderwerp: Overzichten div percentages

Zoiets?

Met vriendelijke groeten,

[redacted] J
Vakgroep Control, Financiën en Inkoop;
M. [redacted] J
E. [redacted] J @weterskipfryslan.nl
Werkdagen: di | wo | do | vr

WeterskipFryslân 058-292 2222 | Postbus 36, 8900 AA Leeuwarden
www.weterskipfryslan.nl

EN WAT DOEN WE MORGEN MET WATER?

Denk aan het milieu voordat u dit bericht print.

Toedelingspercentages en invloed op modelsituatie bij verschillende percentages ingezetenen

Ingezetenen 28% (voorstel en rapport)

			Aandeel afgerond	KTV Rapport	2023
Aandeel Ingezetenen			28,00	28,00	28,00
Resteert:		72,00			
Waardeverhoudingen:					
Gebouwd	75,72	54,52	54,5	54,5	47,60
Ongebouwd	23,86	17,18	17,2	17,2	24,00
Natuur	0,41	0,30	0,3	0,3	0,40
			100,00	100,00	100,00

	2024 oude KTV	2024 nieuwe KTV	2023	verschil € oude KTV	verschil € nieuwe KTV	Stijging % oude KTV	Stijging % nieuwe KTV
Eenpersoonshuishouden (eigen woning)	343,49	365,69	303,02	40,47	62,67	13,4%	20,7%
Eenpersoonshuishouden (huurwoning)	190,27	190,27	166,07	24,20	24,20	14,6%	14,6%
Meerpersoons huishouden (eigen woning)	474,03	496,23	420,30	53,73	75,93	12,8%	18,1%
Meerpersoons huishouden (huurwoning)	320,81	320,81	283,35	37,46	37,46	13,2%	13,2%
Agrarisch bedrijf	8.113,90	5.960,31	6.895,13	1.218,77	-934,82	17,7%	-13,6%
1 hectare binnendijks bemalen	128,47	92,07	108,86	19,61	-16,79	18,0%	-15,4%
MKB-bedrijf (zonder woning)	916,75	973,93	821,82	94,93	152,11	11,6%	18,5%
Natuur	197,60	148,20	173,40	24,20	-25,20	14,0%	-14,5%
Wegbeheerder	192.694,78	138.101,98	163.283,42	29.411,36	-25.181,44	18,0%	-15,4%
Meetbedrijf (> 1.000 ve)	334.719,69	335.932,46	300.681,13	34.038,56	35.251,33	11,3%	11,7%

Ingezetenen 27%

			Aandeel afgerond	KTV Rapport	2023
Aandeel Ingezetenen			27,0	28,00	28,00
Resteert:		73,00			
Waardeverhoudingen:					
Gebouwd	75,72	55,28	55,3	54,5	47,60
Ongebouwd	23,86	17,42	17,4	17,2	24,00
Natuur	0,41	0,30	0,3	0,3	0,40
			100,00	100,00	100,00

	2024 oude KTV	2024 nieuwe KTV	2023	verschil € oude KTV	verschil € nieuwe KTV	Stijging % oude KTV	Stijging % nieuwe KTV
Eenpersoonshuishouden (eigen woning)	343,49	363,81	303,02	40,47	60,79	13,4%	20,1%
Eenpersoonshuishouden (huurwoning)	190,27	185,81	166,07	24,20	19,74	14,6%	11,9%
Meerpersoons huishouden (eigen woning)	474,03	494,35	420,30	53,73	74,05	12,8%	17,6%
Meerpersoons huishouden (huurwoning)	320,81	316,35	283,35	37,46	33,00	13,2%	11,6%
Agrarisch bedrijf	8.113,90	6.028,04	6.895,13	1.218,77	-867,09	17,7%	-12,6%
1 hectare binnendijks bemalen	128,47	93,14	108,86	19,61	-15,72	18,0%	-14,4%
MKB-bedrijf (zonder woning)	916,75	980,57	821,82	94,93	158,75	11,6%	19,3%
Natuur	197,60	148,20	173,40	24,20	-25,20	14,0%	-14,5%
Wegbeheerder	192.694,78	139.703,94	163.283,42	29.411,36	-23.579,48	18,0%	-14,4%
Meetbedrijf (> 1.000 ve)	334.719,69	336.073,30	300.681,13	34.038,56	35.392,17	11,3%	11,8%

Ingezetenen 24%

			Aandeel afgerond	KTV Rapport	2023		
Aandeel Ingezetenen			24,0	28,00	28,00		
Resteert:		76,00					
Waardeverhoudingen:							
Gebouwd	75,72	57,55	57,5	54,5	47,60		
Ongebouwd	23,86	18,13	18,1	17,2	24,00		
Natuur	0,41	0,31	0,3	0,3	0,40		
			99,90	100,00	100,00		

	2024 oude KTV	2024 nieuwe KTV	2023	verschil € oude KTV	verschil € nieuwe KTV	Stijging % oude KTV	Stijging % nieuwe KTV
Eenpersoonshuishouden (eigen woning)	343,49	357,48	303,02	40,47	54,46	13,4%	18,0%
Eenpersoonshuishouden (huurwoning)	190,27	172,41	166,07	24,20	6,34	14,6%	3,8%
Meerpersoons nuishouden (eigen woning)	474,03	488,02	420,30	53,73	67,72	12,8%	16,1%
Meerpersoons huishouden (huurwoning)	320,81	302,95	283,35	37,46	19,60	13,2%	6,9%
Agrarisch bedrijf	8.113,90	6.262,73	6.895,13	1.218,77	-632,40	17,7%	-9,2%
1 hectare binnendijks bemalen	128,47	96,89	108,86	19,61	-11,97	18,0%	-11,0%
MKB-bedrijf (zonder woning)	916,75	998,79	821,82	94,93	176,97	11,6%	21,5%
Natuur	197,60	148,20	173,40	24,20	-25,20	14,0%	-14,5%
Wegbeheerder	192.694,78	145.328,82	163.283,42	29.411,36	-17.954,60	18,0%	-11,0%
Meetbedrijf (> 1.000 ve)	334.719,69	336.459,69	300.681,13	34.038,56	35.778,56	11,3%	11,9%

Ingezetenen 20%

			Aandeel afgerond	KTV Rapport	2023		
Aandeel Ingezetenen			20,0	28,00	28,00		
Resteert:		80,00					
Waardeverhoudingen:							
Gebouwd	75,72	60,58	60,6	54,5	47,60		
Ongebouwd	23,86	19,09	19,1	17,2	24,00		
Natuur	0,41	0,33	0,3	0,3	0,40		
			100,00	100,00	100,00		

	2024 oude KTV	2024 nieuwe KTV	2023	verschil € oude KTV	verschil € nieuwe KTV	Stijging % oude KTV	Stijging % nieuwe KTV
Eenpersoonshuishouden (eigen woning)	343,49	349,63	303,02	40,47	46,61	13,4%	15,4%
Eenpersoonshuishouden (huurwoning)	190,27	154,56	166,07	24,20	-11,51	14,6%	-6,9%
Meerpersoons nuishouden (eigen woning)	474,03	480,17	420,30	53,73	59,87	12,8%	14,2%
Meerpersoons huishouden (huurwoning)	320,81	285,10	283,35	37,46	1,75	13,2%	0,6%
Agrarisch bedrijf	8.113,90	6.597,42	6.895,13	1.218,77	-297,71	17,7%	-4,3%
1 hectare binnendijks bemalen	128,47	102,24	108,86	19,61	-6,62	18,0%	-6,1%
MKB-bedrijf (zonder woning)	916,75	1.024,52	821,82	94,93	202,70	11,6%	24,7%
Natuur	197,60	148,20	173,40	24,20	-25,20	14,0%	-14,5%
Wegbeheerder	192.694,78	153.356,64	163.283,42	29.411,36	-9.926,78	18,0%	-6,1%
Meetbedrijf (> 1.000 ve)	334.719,69	337.005,62	300.681,13	34.038,56	36.324,49	11,3%	12,1%

J

From: [redacted] <[redacted]@weterskipfryslan.nl>
Sent: vrijdag 16 juni 2023 15:03
To: [redacted]
Subject: RE: Overzichten div percentages

Tige tank. Super overzichtelijk dit!

Goed wykein!

Van: [redacted] <[redacted]@weterskipfryslan.nl>
Verzonden: vrijdag 16 juni 2023 13:46
Aan: [redacted] <[redacted]@weterskipfryslan.nl>
Onderwerp: FW: Overzichten div percentages

Hierbij het overzicht

Van: [redacted]
Verzonden: vrijdag 16 juni 2023 09:12
Aan: [redacted] <groom@weterskipfryslan.nl>
Onderwerp: Overzichten div percentages

Zoiets?

Met vriendelijke groeten,

[redacted]
Vakgroep Control, Financiën en Inkoop;
M. [redacted]
E. [redacted]@weterskipfryslan.nl
Werkdagen: di | wo | do | vr

WeterskipFryslân 058-292 2222 | Postbus 36, 8900 AA Leeuwarden
www.weterskipfryslan.nl

EN WAT DOEN WE MORGEN MET WATER?

Denk aan het milieu voordat u dit bericht print.

J

From: [redacted] J </CN=RECIPIENTS/CN=C879F47F18A84C479A7C4CD0A27D71D3-
[redacted] J WET>
Sent: vrijdag 16 juni 2023 09:01
To: [redacted] J
Subject: Bestand scenario
Attachments: Heffing B2024 tbv Scenario.xlsx

In de bijlage het bestand met berekeningen en scenario's.

Met vriendelijke groeten,

J

Vakgroep Control, Financiën en Inkoop;

M. [redacted] J

E. [redacted] J [@weterskipfryslan.nl](mailto:[redacted]@weterskipfryslan.nl)

Werkdagen: di | wo | do | vr

WeterskipFryslân 058-292 2222 | Postbus 36, 8900 AA Leeuwarden

www.weterskipfryslan.nl

EN WAT DOEN WE MORGEN MET WATER?

Denk aan het milieu voordat u dit bericht print.

2019 toedeling	Huidig	Huidig	nwe KTV (2024)			27%
Uitgangspunten:						
Watersysteembeheer:						
gebouwd	57,5%	47,6	54,5			55,3
ingezetenen	24,0%	28	28			27
ongebouwd	18,1%	24	17,2			17,4
natuur	0,3%	0,4	0,3			0,3
	99,9%	100,00		100,00		100,00
		WF				
		ha				
Omslagklassenverordening (watersysteembeheer)						
- buitendijks onbemalen	25%	150				
- buitendijks onbemalen wegen	125%	70				
- buitendijks bemalen	75%	670				
- buitendijks bemalen wegen	175%	5				
- binnendijks onbemalen	100%	1.970				
- binnendijks onbemalen wegen	200%	70				
- binnendijks bemalen	150%	233.370				
- binnendijks bemalen wegen	250%	6.410				
		242.715				
Heffingseenheden:						
Aantal woningen	294.820					
economische waarde, binnendijks	92.890.000.000					
economische waarde, buitendijks	1.645.000.000					0,82
ha ongebouwd kwantiteit	242.715					0,18
ha natuur	53.280		Woningen	Bedrijven		
eenheden verontreinigingsheffing	29.810		19.010	10.800		
eenheden zuiveringsheffing	958.380		653.080	305.300		
		belasting	resultaat	reserve	kwijtschelding	oninbaar
omslag Watersysteembeheer	132.157.842,14	133.563.043,34	-	-	1.153.100,00	252.101,20
omslag Zuiveringsheffing	58.554.043,80	62.553.462,60	-	-	3.281.900,00	717.518,80
	190.711.885,94	196.116.505,94			4.435.000,00	969.620,00
Berekening:						
Taak Waterbeheersing						
gebouwd, binnendijks	100%	92.890.000.000	0,0811136%	0,08111%	75.343.079,00	Verschil
gebouwd, buitendijks	25%	1.645.000.000	0,0202784%	0,02028%	333.606,00	
	75.679.973,17	94.535.000.000			75.676.685,00	-3.288,17
ingezetenen	31.588.162,71	294.820	107,1439	107,14	31.587.014,80	-1.147,91
ongebouwd	23.822.739,38	242.715	Zie hieronder			
natuur	394.852,03	53.280	7,4109	7,41	394.804,80	-47,23
verontreinigingsheffing	1.945.698,70	29.810	65,2652	65,27	1.945.698,70	-
	133.431.426,00				totaal	
Teruggaaf egalisatiereserve gebouwd						
Teruggaaf egalisatiereserve ongebouwd						
Teruggaaf egalisatiereserve natuur						
Totaal waterbeheersing	133.431.426,00					
Omslagverordening:						
- buitendijks onbemalen	25%	150	16,1477	16,15	2.423	
- buitendijks onbemalen wegen	125%	70	80,7384	80,74	5.652	
- buitendijks bemalen	75%	670	48,4430	48,44	32.455	
- buitendijks bemalen wegen	175%	5	113,0337	113,03	565	
- binnendijks onbemalen	100%	1.970	64,5907	64,59	127.242	
- binnendijks onbemalen wegen	200%	70	129,1814	129,18	9.043	
- binnendijks bemalen	150%	233.370	96,8860	96,89	22.611.219	
- binnendijks bemalen wegen	250%	6.410	161,4767	161,48	1.035.087	
		242.715			23.823.685	945,87
						3.537,45
Taak Waterkwaliteit						
Woningen		653.080			42.626.531,60	
Bedrijven		305.300			19.926.931,00	
Heffing per VE	62.553.462,60	958.380	65,2652	65,27	62.553.462,60	-
	versie:	12 januari 2024				

tarieven	nieuwe kostentoedeling		2024	2023		WOZ waardestijging B2024 tov B2023	-5,00%			
Waterkwantiteit c.q. watersysteembeheer										
	Wkwan - Gebouwd		0,08111%	0,05702%	42,2483%	0,02409%				
	Wkwan - Ongebouwd	€/h.e.	€ 96,89	€ 108,86	-10,9958%	€ 11,97-				
	Wkwan - Ingezetenen	€/h.e.	€ 107,14	€ 107,43	-0,2699%	€ 0,29-				
	Natuur	€/h.e.	€ 7,41	€ 8,67	-14,5329%	€ 1,26-				
	Wegen	€/h.e.	€ 161,48	€ 181,43	-10,9960%	€ 19,95-				
Kwaliteit										
	Tarief - Vervuilingseenheden	€/h.e.	€ 65,27	€ 58,64	11,3063%	€ 6,63				
	Berekeningsvoorbeeld:							242359,3604		
	Meerpersoonshuishouding			3		agrarisch bedrijfsgebouwen (zonder woning)				
	WOZ waarde woning:					WOZ waarde:				
	€ 228.175,01				-5,00%	€ 312.568,50	€ 329.019,47	-5,00%		
	€ 240.184,22					60 ha (bemalen) ongebouwde grond	60			
						3 VE (bijv. spoelwater)	3			
Omslag			2024	2023		2024	2023			
kwaliteit	zuiveringsheffing	€	195,81	€ 175,92	11,31%	€ 195,81	€ 175,92	11,31%	€ 19,89	
kwantiteit	gebouwd	€	185,07	€ 136,95	35,14%	€ 253,52	€ 187,61	35,14%	€ 65,92	
	ongebouwd (bemalen)	€	-	€ -		€ 5.813,40	€ 6.531,60	-11,00%	€ 718,20-	
	ingezetenen	€	107,14	€ 107,43	-0,27%	€ 0,29-	0	0	€ -	
		€	488,02	€ 420,30	16,11%	€ 6,772	€ 6.262,73	€ 6.895,13	-9,17%	€ 632,39-
	Meerpersoonshuishouding			3		MKB bedrijf				
	huurwoning					Zonder woning, 8 VE	8			
	WOZ waarde:					WOZ waarde:				
	0					€ 587.628,78	618.557	-5,00%		
Omslag			2024	2023		2024	2023			
kwaliteit	zuiveringsheffing	€	195,81	€ 175,92	11,31%	€ 522,16	€ 469,12	11,31%	€ 53,04	
kwantiteit	gebouwd	€	-	€ -		€ 476,63	€ 352,70	35,14%	€ 123,92	
	ongebouwd (bemalen)	€	-	€ -		€ -	€ -		€ -	
	ingezetenen	€	107,14	€ 107,43	-0,27%	€ 0,29-	0	0	€ -	
		€	302,95	€ 283,35	6,92%	€ 19,60	€ 998,79	€ 821,82	21,53%	€ 176,96
	Wegbeheerder					Natuurgebied				
	WOZ waarde:					20 ha boven de boezem,	20			
	900 ha wegen			900		met waterkering				
Omslag			2024	2023		2024	2023			
kwaliteit	zuiveringsheffing	€	0,00	€ 0,00		€ -	€ -		€ -	
kwantiteit	gebouwd	€	0,00	€ 0,00		€ -	€ -		€ -	
	ongebouwd (bemalen)	€	145.328,82	€ 163.283,42	-11,00%	€ 148,20	€ 173,40	-14,53%	€ -25,20	
	ingezetenen	€	145.328,82	€ 163.283,42	-11,00%	€ 0,00	€ 173,40	-14,53%	€ -25,20	
	Meetbedrijf			5000						
	Zonder woning, 5000 VE									
	WOZ waarde:									
	€ 12.464.172,93				-5,00%					
	€ 13.120.182,03									
Omslag			2024	2023						
kwaliteit	zuiveringsheffing	€	326.350,00	€ 293.200,00	11,31%	€ 33.150,00				
kwantiteit	gebouwd	€	10.109,69	€ 7.481,13	35,14%	€ 2.628,56				
	ongebouwd (bemalen)	€	-	€ -		€ 0,00				
	ingezetenen	€	0	€ 0		€ 0,00				
		€	336.459,69	€ 300.681,13	11,90%	€ 35.778,56				
	Versie:		12 januari 2024							
	Eenpersoonshuishouden			1		Eenpersoonshuishouden	1			
	WOZ waarde woning:					huurwoning				
	€ 228.175,01				-5,00%	WOZ waarde:				
	€ 240.184,22					0				
Omslag			2024	2023		2024	2023			
kwaliteit	zuiveringsheffing	€	65,27	€ 58,64	11,31%	€ 65,27	€ 58,64	11,31%	€ 6,63	
kwantiteit	gebouwd	€	185,07	€ 136,95	35,14%	€ -	€ -		€ -	
	ongebouwd (bemalen)	€	-	€ -		€ -	€ -		€ -	
	ingezetenen	€	107,14	€ 107,43	-0,27%	€ 107,14	€ 107,43	-0,27%	€ 0,29-	
		€	357,48	€ 303,02	17,97%	€ 172,41	€ 166,07	3,82%	€ 6,34	

Aandeel Ingezetenen			Aandeel afgerond	24,00
Resteert:		76,00		
Waardeverhoudingen:				
Gebouwd	75,72	57,55	57,5	
Ongebouwd	23,86	18,13	18,1	
Natuur	0,41	0,31	0,3	
				99,90

	2024 oude KTV	2024 nieuwe KTV	2023
Eenpersoonshuishouden (eigen woning)	343,49	357,48	303,02
Eenpersoonshuishouden (huurwoning)	190,27	172,41	166,07
Meerpersoons huishouden (eigen woning)	474,03	488,02	420,30
Meerpersoons huishouden (huurwoning)	320,81	302,95	283,35
Agrarisch bedrijf	8.113,90	6.262,73	6.895,13
1 hectare binnendijks bemalen	128,47	96,89	108,86
MKB-bedrijf (zonder woning)	916,75	998,79	821,82
Natuur	197,60	148,20	173,40
Wegbeheerder	192.694,78	145.328,82	163.283,42
Meetbedrijf (> 1.000 ve)	334.719,69	336.459,69	300.681,13

	KTV 2023	KTV 2024	Vershil
Ingezetenen	28,00	24,00	-4,00
Gebouwd	47,60	57,50	9,90
Ongebouwd	24,00	18,10	-5,90
Natuur	0,40	0,30	-0,10
	100,00	99,90	-0,10

KTV Rapport	2023	Kaderbrief V-07	Heffing 2023	
28,00	28,00			
		Opbrengst WS Heffing	133.563.043 <u>133.563.043</u> <u>-0</u>	113.767.500 1,174
54,5	47,60	Opbrengst ZB Heffing	62.548.841 <u>62.553.463</u> <u>-4.622</u>	55.921.743 1,119
17,2	24,00			
0,3	0,40			
<u>100,00</u>	<u>100,00</u>			

verschil € oude KTV	verschil € nieuwe KTV	Stijging % oude KTV	Stijging % nieuwe KTV	
40,47	54,46	13,4%	18,0%	woz
24,20	6,34	14,6%	3,8%	
53,73	67,72	12,8%	16,1%	woz
37,46	19,60	13,2%	6,9%	
1.218,77	-632,40	17,7%	-9,2%	woz
19,61	-11,97	18,0%	-11,0%	
94,93	176,97	11,6%	21,5%	woz
24,20	-25,20	14,0%	-14,5%	
29.411,36	-17.954,60	18,0%	-11,0%	
34.038,56	35.778,56	11,3%	11,9%	woz

%
-14,3%
20,8%
-24,6%
-25,0%

J

From: [redacted] J </CN=RECIPIENTS/CN=C879F47F18A84C479A7C4CD0A27D71D3-
[redacted] J @WET>
Sent: vrijdag 16 juni 2023 12:27
To: [redacted] J [redacted] J
Subject: Document2
Attachments: Document2.docx

Hallo,

In de bijlage de belastingdruk vanaf 2018 tot en met 2023.

Groet [redacted] J

Belastingdruk vanaf 2018 tot en met 2023

Jaar	2018	2019	2020	2021	2022	2023
		Nieuwe KTV				
Eenpersoonshuishouden (eigen woning)			286,69	287,41	291,69	303,02
Eenpersoonshuishouden (huurwoning)			157,92	160,06	163,87	166,07
Meerpersoonshuishouding (eigen woning)	369,62	373,49	403,75	406,81	415,15	420,30
Meerpersoonshuishouding (huurwoning)	257,19	259,72	274,98	279,46	287,33	283,35
Agrarisch bedrijf (zonder woning)	4.676,82	5.279,24	6.086,19	6.291,15	6.465,28	6.895,13
MKB bedrijf (zonder woning)	747,16	750,59	799,88	805,56	823,01	821,82
Natuur (voorheen ongebouwd)	91,60	151,20	157,00	161,40	162,40	173,40
Wegbeheerder (1.000 ha wegen)	120.872,14	123.792,29	143.348,86	148.433,75	152.618,66	163.283,42
Meetbedrijf (> 1.000 VE)	292.141,77	292.214,53	299.684,39	305.456,38	315.632,11	300.681,13

J

From: [redacted] [redacted]@tauw.com>
Sent: maandag 19 juni 2023 08:45
To: [redacted] [redacted] [redacted]
Subject: RE: Rapport kostentoedeling

Dag [redacted] J

Dank voor je mail. Ik stem vandaag even met [redacted] J af of hij hier tijd voor heeft en kom zsm met een reactie voor planning en kosten.

Met vriendelijke groet,

[redacted] J
Projectadviseur, BU Leefomgeving

TAUW bv
Handelskade 37
Postbus 133
7400 AC Deventer

M [redacted] J

[LinkedIn](#)

werkdagen: maandag, dinsdag en donderdag

From: [redacted] J <[redacted] J@weterskipfryslan.nl>
Sent: vrijdag 16 juni 2023 12:31
To: [redacted] J <[redacted] J@tauw.com>; [redacted] J <[redacted] J@tauw.com>; [redacted] J <[redacted] J@tauw.com>
Subject: Rapport kostentoedeling

Caution: This message was sent from an external source. Please do not click on links or open attachments unless you have verified the authenticity of the sender and know the content is safe. Please report all suspicious emails to the [Servicedesk](#).

Hallo [redacted] J

Afgelopen dinsdag is het rapport kostentoedeling 2024 besproken door het dagelijks bestuur. De grote wijzigingen geven aanleiding tot een bezinning op het ingezetenenpercentage van 28% wat nu is gebruikt.

Komende dinsdag is er weer een DB-vergadering waarin hopelijk een definitieve keus wordt gemaakt over het te hanteren percentage.

Kunnen jullie op korte termijn dan een nieuw rapport aanleveren op basis van het nieuwe percentage?

Hoe veel tijd neemt dit in beslag?

Wat zijn de extra kosten van een nieuw rapport?

Hoor graag van jullie.

Met vriendelijke groeten,

[Redacted] J

Vakgroep Control, Financiën en Inkoop;

M [Redacted] J

E [Redacted] J [@weterskipfryslan.nl](mailto:[Redacted]@weterskipfryslan.nl)

Werkdagen: di | wo | do | vr

WeterskipFryslân 058-292 2222 | Postbus 36, 8900 AA Leeuwarden

www.weterskipfryslan.nl

EN WAT DOEN WE MORGEN MET WATER?

Denk aan het milieu voordat u dit bericht print.

Denk aan het milieu voordat u dit bericht print.

Dit bericht is alleen bestemd voor de geadresseerden. Aan dit bericht kunnen geen rechten worden ontleend.

J

From: [redacted] <[redacted]@weterskipfryslan.nl>
Sent: maandag 19 juni 2023 10:40
To: [redacted] [redacted] [redacted]
Subject: RE: Besluit KTV

Aanvullende vraag van mij: volgens mij kan een commissie AB (DSF) hier niet een besluit over nemen, klopt dit?

Van: [redacted] <[redacted]@weterskipfryslan.nl>
Verzonden: maandag 19 juni 2023 10:38
Aan: [redacted] <[redacted]@weterskipfryslan.nl>; [redacted] <[redacted]@weterskipfryslan.nl>
CC: [redacted] <[redacted]@weterskipfryslan.nl>
Onderwerp: Besluit KTV

Hoi [redacted]

Is voor de ter inzage legging van de kostentoedelingsverordening een AB of een DB besluit nodig? Mogelijk wordt er een extra AB vergadering in september gepland. Hiermee zou de termijn van zes weken (minimale termijn??) eindigen half oktober. Vaststelling zou dan in AB-vergadering van november. Een krappe planning maar moet mogelijk zijn. Kun je hier een antwoord op geven

Met vriendelijke groeten,

[redacted]
Vakgroep Control, Financiën en Inkoop;
M. [redacted]
E. [redacted]@weterskipfryslan.nl
Werkdagen: di | wo | do | vr

WeterskipFryslân 058-292 2222 | Postbus 36, 8900 AA Leeuwarden
www.weterskipfryslan.nl

EN WAT DOEN WE MORGEN MET WATER?

Denk aan het milieu voordat u dit bericht print.

J

From: [redacted] J [redacted] J @weterskipfryslan.nl>
Sent: maandag 19 juni 2023 11:08
To: [redacted] J [redacted] J [redacted] J
Subject: RE: Besluit KTV

Het DB neemt een besluit over de ter inzagelegging. Dit nadat de ontwerp kostentoedelingsverordening door het AB is vastgesteld.

Met vriendelijke groet,

J

Senior juridisch adviseur
Weterskip Fryslân M [redacted] J | Postbus 36, 8900 AA Leeuwarden E [redacted] J @weterskip Fryslan|
www.weterskipfryslan.nl

Van: [redacted] J [redacted] J @weterskipfryslan.nl>
Verzonden: maandag 19 juni 2023 10:40
Aan: [redacted] J [redacted] J @weterskipfryslan.nl>; [redacted] J @weterskipfryslan.nl>; [redacted] J
[redacted] J @weterskipfryslan.nl>
Onderwerp: RE: Besluit KTV

Aanvullende vraag van mij: volgens mij kan een commissie AB (DSF) hier niet een besluit over nemen, klopt dit?

Van: [redacted] J <[redacted] J @weterskipfryslan.nl>
Verzonden: maandag 19 juni 2023 10:38
Aan: [redacted] J [redacted] J @weterskipfryslan.nl>; [redacted] J [redacted] J @weterskipfryslan.nl>
CC: [redacted] J [redacted] J @weterskipfryslan.nl>
Onderwerp: Besluit KTV

Hoi [redacted] J

Is voor de ter inzage legging van de kostentoedelingsverordening een AB of een DB besluit nodig? Mogelijk wordt er een extra AB vergadering in september gepland. Hiermee zou de termijn van zes weken (minimale termijn??) eindigen half oktober. Vaststelling zou dan in AB-vergadering van november. Een krappe planning maar moet mogelijk zijn. Kun je hier een antwoord op geven

Met vriendelijke groeten,

J

Vakgroep Control, Financiën en Inkoop;
M. [redacted] J
E. [redacted] J @weterskipfryslan.nl
Werkdagen: di | wo | do | vr

WetterskipFryslân 058-292 2222 | Postbus 36, 8900 AA Leeuwarden
www.wetterskipfryslan.nl

EN WAT DOEN WE MORGEN MET WATER?

Denk aan het milieu voordat u dit bericht print.

J

From: [redacted] J [redacted] J @tauw.com>
Sent: maandag 19 juni 2023 13:57
To: [redacted] J [redacted] J
Subject: RE: Rapport kostentoedeling

Dag [redacted] J

Zojuist even met [redacted] J kunnen overleggen, die heeft wel tijd om dit spoedig op te pakken.

Na dinsdag ontvangen we dan graag definitief het nieuwe ingezetenenpercentage. Daarna kunnen wij, als het alleen het aanpassen is van het ingezetenenpercentage en verder geen tekstuele veranderingen, met een halve dag werk de wijzigingen regelen. Als het ook nog fijn is om de argumentatielijn van het bestuur op te nemen komen we zeer waarschijnlijk op maximaal 1 dag uit.

We kunnen de kosten via meerwerk factureren als dat voor jullie ok is? Dan worden onderstaande tarieven aangehouden (uit offerte):

Voor additionele werkzaamheden hanteren wij de volgende uurtarieven:

- [redacted] EUR [redacted] J
- [redacted] EUR [redacted] K

[redacted] J lukt het jou deze week dan al de wijzigingen door te voeren en op te sturen? Anders begin komende week? Hoor het graag 😊.

Met vriendelijke groet,

[redacted] J

Projectadviseur, BU Leefomgeving

TAUW bv

Handelskade 37
Postbus 133
7400 AC Deventer

M [redacted] J

[LinkedIn](#)

werkdagen: maandag, dinsdag en donderdag

From: [redacted] J <[redacted] J @weterskipfryslan.nl>
Sent: vrijdag 16 juni 2023 12:31
To: [redacted] J <[redacted] J @tauw.com>; [redacted] J <[redacted] J @tauw.com>; [redacted] J <[redacted] J @tauw.com>
Subject: Rapport kostentoedeling

Caution: This message was sent from an external source. Please do not click on links or open attachments unless you have verified the authenticity of the sender and know the content is safe. Please report all suspicious emails to the [Servicedesk](#).

Hallo

Afgelopen dinsdag is het rapport kostentoedeling 2024 besproken door het dagelijks bestuur. De grote wijzigingen geven aanleiding tot een bezinning op het ingezetenenpercentage van 28% wat nu is gebruikt.

Komende dinsdag is er weer een DB-vergadering waarin hopelijk een definitieve keus wordt gemaakt over het te hanteren percentage.

Kunnen jullie op korte termijn dan een nieuw rapport aanleveren op basis van het nieuwe percentage?

Hoe veel tijd neemt dit in beslag?

Wat zijn de extra kosten van een nieuw rapport?

Hoor graag van jullie.

Met vriendelijke groeten,

Vakgroep Control, Financiën en Inkoop;

M.

E @wetterskipfryslan.nl

Werkdagen: di | wo | do | vr

WetterskipFryslân 058-292 2222 | Postbus 36, 8900 AA Leeuwarden
www.wetterskipfryslan.nl

EN WAT DOEN WE MORGEN MET WATER?

Denk aan het milieu voordat u dit bericht print.

Denk aan het milieu voordat u dit bericht print.

Dit bericht is alleen bestemd voor de geadresseerden. Aan dit bericht kunnen geen rechten worden ontleend.

J

From: [redacted] J </CN=RECIPIENTS/CN=C879F47F18A84C479A7C4CD0A27D71D3-[redacted] J @WET>
Sent: maandag 19 juni 2023 10:38
To: [redacted] J [redacted] J
Cc: [redacted] J
Subject: Besluit KTV

Hc [redacted] J

Is voor de ter inzage legging van de kostentoedelingsverordening een AB of een DB besluit nodig? Mogelijk wordt er een extra AB vergadering in september gepland. Hiermee zou de termijn van zes weken (minimale termijn??) eindigen half oktober. Vaststelling zou dan in AB-vergadering van november. Een krappe planning maar moet mogelijk zijn. Kun je hier een antwoord op geven

Met vriendelijke groeten,

[redacted] J

Vakgroep Control, Financiën en Inkoop;

M [redacted] J

E [redacted] J [@wetterskipfryslan.nl](mailto:[redacted]@wetterskipfryslan.nl)

Werkdagen: di | wo | do | vr

WetterskipFryslân 058-292 2222 | Postbus 36, 8900 AA Leeuwarden

www.wetterskipfryslan.nl

EN WAT DOEN WE MORGEN MET WATER?

Denk aan het milieu voordat u dit bericht print.

J

From: [redacted] <[redacted]@tauw.com>
Sent: dinsdag 20 juni 2023 16:00
To: [redacted]
Cc: [redacted]
Subject: RE: Rapport kostentoedeling

Dag [redacted] zouden wij zsm akkoord en het definitieve ingezetenenpercentage kunnen ontvangen op de werkzaamheden? dan kunnen we die inplannen.

[redacted] probeert dan deze week alles te verwerken en op te sturen.

Met vriendelijke groet,

J

Projectadviseur, BU Leefomgeving

TAUW bv

Handelskade 37
Postbus 133
7400 AC Deventer

M

J

werkdagen TAUW ma, di en do

From: [redacted]
Sent: maandag 19 juni 2023 13:57
To: [redacted] <[redacted]@weterskipfryslan.nl>; [redacted] <[redacted]@tauw.com>
Subject: RE: Rapport kostentoedeling

Dag [redacted],

Zojuist even met [redacted] kunnen overleggen, die heeft wel tijd om dit spoedig op te pakken.

Na dinsdag ontvangen we dan graag definitief het nieuwe ingezetenenpercentage. Daarna kunnen wij, als het alleen het aanpassen is van het ingezetenenpercentage en verder geen tekstuele veranderingen, met een halve dag werk de wijzigingen regelen. Als het ook nog fijn is om de argumentatielijn van het bestuur op te nemen komen we zeer waarschijnlijk op maximaal 1 dag uit.

We kunnen de kosten via meerwerk factureren als dat voor jullie ok is? Dan worden onderstaande tarieven aangehouden (uit offerte):

Voor additionele werkzaamheden hanteren wij de volgende uurtarieven:

[redacted] EUR [redacted]
[redacted] EUR [redacted]

[redacted] J lukt het jou deze week dan al de wijzigingen door te voeren en op te sturen? Anders begin komende week? Hoor het graag 😊.

Met vriendelijke groet,

[redacted] J
Projectadviseur, BU Leefomgeving

TAUW bv
Handelskade 37
Postbus 133
7400 AC Deventer

M [redacted] J

[LinkedIn](#)

werkdagen: maandag, dinsdag en donderdag

From: [redacted] J <[redacted] J @weterskipfryslan.nl>
Sent: vrijdag 16 juni 2023 12:31
To: [redacted] J <[redacted] J @tauw.com>; [redacted] J <[redacted] J @tauw.com>; [redacted] J <[redacted] J @tauw.com>
Subject: Rapport kostentoedeling

Caution: This message was sent from an external source. Please do not click on links or open attachments unless you have verified the authenticity of the sender and know the content is safe. Please report all suspicious emails to the [Servicedesk](#).

Hallo [redacted] J

Afgelopen dinsdag is het rapport kostentoedeling 2024 besproken door het dagelijks bestuur. De grote wijzigingen geven aanleiding tot een bezinning op het ingezetenenpercentage van 28% wat nu is gebruikt. Komende dinsdag is er weer een DB-vergadering waarin hopelijk een definitieve keus wordt gemaakt over het te hanteren percentage. Kunnen jullie op korte termijn dan een nieuw rapport aanleveren op basis van het nieuwe percentage? Hoe veel tijd neemt dit in beslag? Wat zijn de extra kosten van een nieuw rapport?

Hoor graag van jullie.

Met vriendelijke groeten,

[redacted] J
Vakgroep Control, Financiën en Inkoop;

M. [redacted] J

E. [redacted] J @weterskipfryslan.nl

Werkdagen: di | wo | do | vr

WeterskipFryslân 058-292 2222 | Postbus 36, 8900 AA Leeuwarden

www.weterskipfryslan.nl

EN WAT DOEN WE MORGEN MET WATER?

Denk aan het milieu voordat u dit bericht print.

Denk aan het milieu voordat u dit bericht print.

Dit bericht is alleen bestemd voor de geadresseerden. Aan dit bericht kunnen geen rechten worden ontleend.

[Redacted]

From: [Redacted] </CN=RECIPIENTS/CN=C879F47F18A84C479A7C4CD0A27D71D3-[Redacted]@WET>
Sent: dinsdag 20 juni 2023 16:20
To: [Redacted]
Cc: [Redacted] [Redacted] [Redacted]
Subject: RE: Rapport kostentoedeling

Hallo [Redacted]

Vanavond is een coalitie-overleg over het percentage wat wordt voorgelegd aan het AB ter besluitvorming en ter inzage legging.
Ik ga morgenvroeg gelijk even informeren wat het percentage wordt. Als ik antwoord heb ontvangen jullie dit zo spoedig mogelijk.

Groet [Redacted]

Van: [Redacted] <[Redacted]@tauw.com>
Verzonden: dinsdag 20 juni 2023 16:00
Aan: [Redacted] <[Redacted]@weterskipfryslan.nl>
CC: [Redacted] <[Redacted]@tauw.com>
Onderwerp: RE: Rapport kostentoedeling

Dag [Redacted] zouden wij zsm akkoord en het definitieve ingezetenenpercentage kunnen ontvangen op de werkzaamheden? dan kunnen we die inplannen.

[Redacted] probeert dan deze week alles te verwerken en op te sturen.

Met vriendelijke groet,

[Redacted]

Projectadviseur, BU Leefomgeving

TAUW bv

Handelskade 37
Postbus 133
7400 AC Deventer

M [Redacted]

werkdagen TAUW ma, di en do

From: [redacted] J
Sent: maandag 19 juni 2023 13:57
To: [redacted] J <[redacted] J @wetterskipfryslan.nl>; [redacted] J <[redacted] J @tauw.com>
Subject: RE: Rapport kostentoedeling

Dag [redacted] J

Zojuist even met [redacted] J kunnen overleggen, die heeft wel tijd om dit spoedig op te pakken.
Na dinsdag ontvangen we dan graag definitief het nieuwe ingezetenenpercentage. Daarna kunnen wij, als het alleen het aanpassen is van het ingezetenenpercentage en verder geen tekstuele veranderingen, met een halve dag werk de wijzigingen regelen. Als het ook nog fijn is om de argumentatielijnen van het bestuur op te nemen komen we zeer waarschijnlijk op maximaal 1 dag uit.
We kunnen de kosten via meerwerk factureren als dat voor jullie ok is? Dan worden onderstaande tarieven aangehouden (uit offerte):

Voor additionele werkzaamheden hanteren wij de volgende uurtarieven:

- [redacted] J EUR [redacted] K
- [redacted] J EUR [redacted] K

[redacted] J lukt het jou deze week dan al de wijzigingen door te voeren en op te sturen? Anders begin komende week? Hoor het graag 😊.

Met vriendelijke groet,

[redacted] J
Projectadviseur, BU Leefomgeving

TAUW bv
Handelskade 37
Postbus 133
7400 AC Deventer

M [redacted] J

[LinkedIn](#)

werkdagen: maandag, dinsdag en donderdag

From: [redacted] J <[redacted] J @wetterskipfryslan.nl>
Sent: vrijdag 16 juni 2023 12:31
To: [redacted] J <[redacted] J @tauw.com>; [redacted] J <[redacted] J @tauw.com>; [redacted] J <[redacted] J @tauw.com>
Subject: Rapport kostentoedeling

Caution: This message was sent from an external source. Please do not click on links or open attachments unless you have verified the authenticity of the sender and know the content is safe. Please report all suspicious emails to the [Servicedesk](#).

Hallo

Afgelopen dinsdag is het rapport kostentoedeling 2024 besproken door het dagelijks bestuur. De grote wijzigingen geven aanleiding tot een bezinning op het ingezetenenpercentage van 28% wat nu is gebruikt.

Komende dinsdag is er weer een DB-vergadering waarin hopelijk een definitieve keus wordt gemaakt over het te hanteren percentage.

Kunnen jullie op korte termijn dan een nieuw rapport aanleveren op basis van het nieuwe percentage?

Hoe veel tijd neemt dit in beslag?

Wat zijn de extra kosten van een nieuw rapport?

Hoor graag van jullie.

Met vriendelijke groeten,

Vakgroep Control, Financiën en Inkoop;

M

E [@wetherskipfryslan.nl](mailto:info@wetherskipfryslan.nl)

Werkdagen: di | wo | do | vr

WetherskipFryslân 058-292 2222 | Postbus 36, 8900 AA Leeuwarden

www.wetherskipfryslan.nl

EN WAT DOEN WE MORGEN MET WATER?

Denk aan het milieu voordat u dit bericht print.

Denk aan het milieu voordat u dit bericht print.

Dit bericht is alleen bestemd voor de geadresseerden. Aan dit bericht kunnen geen rechten worden ontleend.

J

From: [redacted] J </CN=RECIPIENTS/CN=C879F47F18A84C479A7C4CD0A27D71D3-[redacted] J @WET>
Sent: dinsdag 20 juni 2023 16:32
To: Frank Jorna
Cc: [redacted] J [redacted] J
Subject: Kostentoedeling 2025 en berekening
Attachments: R002-1290490KVE-V01-srb-NL.pdf; Berekening aandelen per categorie Wetsvoorstel.xlsx

Hallo Frank,

In de bijlage het rapport over kostentoedeling op basis van nieuwe wetgeving.
In de bijlage berekening aandelen per categorie de uitwerking voor WF in 2025 uitgaande van een bestuurlijke vrijheid van 30% voor aandeel Natuur en Ongebouwd. In wetsvoorstel is dit van kracht voor eerste twee jaar. Daarna wordt dit 25%.

Mocht je nog vragen hebben dan hoor ik het wel.

Met vriendelijke groeten,

J

Vakgroep Control, Financiën en Inkoop;

M. [redacted] J

E. [redacted] J @weterskipfryslan.nl

Werkdagen: di | wo | do | vr

WeterskipFryslân 058-292 2222 | Postbus 36, 8900 AA Leeuwarden

www.weterskipfryslan.nl

EN WAT DOEN WE MORGEN MET WATER?

Denk aan het milieu voordat u dit bericht print.

Wetterskip Fryslân, KTO, Onderzoek belastingstelsel 2025

Wijzigingen en effecten in beeld gebracht

23 mei 2023

Kenmerk R002-1290490KVE-V01-srb-NL

Verantwoording

Titel	Wetterskip Fryslân, KTO, Onderzoek belastingstelsel 2025
Opdrachtgever	Wetterskip Fryslân
Projectleider	██████████ J
Auteur(s)	██████████ J
Tweede lezer	██████████████████ J
Kenmerk	R002-1290490KVE-V01-srb-NL
Aantal pagina's	1616 (exclusief bijlagen)
Datum	23 mei 2023
Handtekening	Ontbreekt in verband met digitale verwerking. Dit rapport is aantoonbaar vrijgegeven.

Colofon

TAUW bv
Handelskade 37
Postbus 133
7400 AC Deventer
T +31 57 06 99 91 1
E info.deventer@tauw.com

Inhoud

1	Inleiding	4
2	Veranderingen in het belastingstelsel 2025	4
2.1	Bepalen ingezetenaandeel.....	6
2.2	Bepalen oppervlakten voor kostentoedeling	6
2.3	Berekenen categorale kostentoedeling.....	6
2.4	Tariefdifferentiatie wegen.....	7
2.5	Tariefdifferentiatie wateraanvoer.....	7
2.6	Tariefdifferentiatie woningen en niet-woningen.....	8
2.7	Combineren van tariefdifferentiaties	9
3	Toepassing op de huidige kostentoedeling	9
3.1	Categorale kostentoedeling	10
3.2	Belastingtarieven.....	11
3.3	Kostentoedeling geoptimaliseerd voor ongewijzigde toedelingsverhouding	13
3.4	Tariefdifferentiatie wateraanvoer.....	14
3.5	Tariefdifferentiatie woningen en niet-woningen.....	15
4	Conclusies	16

1 Inleiding

De waterschappen hebben de minister van Infrastructuur en Waterstaat gevraagd om het stelsel voor de waterschapsbelastingen aan te passen. Op 11 december 2020 hebben de waterschappen na een intensief traject unaniem ingestemd met een pakket voorstellen tot aanpassing van het belastingstelsel van de waterschappen en dat aan de toenmalige minister aangeboden. De voorstellen lossen een aantal urgente knelpunten op. Ook leveren ze een bijdrage aan een aantal belangrijke opgaven waar Nederland voor staat als het gaat om klimaat, circulaire economie en energie. Verder wordt het profijtbeginsel (wie belang heeft betaalt) beter toegepast.

De Tweede Kamer beslist over de exacte wijziging van het belastingstelsel en het moment waarop de wijzigingen ingaan. De waterschappen rekenen er op dat het nieuwe stelsel in 2025 in werking treedt. In dit rapport beschrijven wij de voorgestelde wijzigingen in het belastingstelsel aangaande de watersysteemheffing en de effecten hiervan op de kostentoedeling en de tarieven.

In hoofdstuk 2 beschrijven wij op basis van de meest actuele status welke veranderingen er in het belastingstelsel zullen komen en wat de beoogde rekenmethode wordt. Hierbij wordt beschreven wat het speelveld is (aan welke knoppen kan je draaien).

In hoofdstuk 3 passen wij deze rekenmethode toe op de huidige kostentoedeling en lichten we de veranderingen die hierdoor ontstaan toe. Ook kijken we hierbij wat de gevoeligheid is van het speelveld op de uitkomsten (wat is het effect van aan de knoppen draaien).

In hoofdstuk 4 zijn de belangrijkste conclusies weergegeven.

2 Veranderingen in het belastingstelsel 2025

In dit hoofdstuk worden de veranderingen in het belastingstelsel 2025 beschreven. Dit gebeurt op basis van de situatie begin april 2023. Hiervoor zijn de volgende bronnen gebruikt:

- Concept wetswijziging en memorie van toelichting zoals deze door de wetgever ter internetconsultatie¹ zijn aangeboden. Deze internetconsultatie vond plaats in augustus/september 2022
- Schriftelijke reactie daar op van de Unie van Waterschappen² gegeven in september 2022
- Wetsvoorstel en memorie van toelichting aangeboden aan de Raad van State d.d. 12 april 2023³

¹ https://www.internetconsultatie.nl/wijziging_waterschapsbelasting

² <https://unievandwaterschappen.nl/wp-content/uploads/2022/09/Reactie-op-internetconsultatie-wetsvoorstel-wijziging-waterschapsbelastingen.pdf>

³ <https://wetgevingskalender.overheid.nl/regeling/WGK013923/documenten/Tweede%20Kamer/Voorbereidende%20documenten%20gpubliceerd/1>

In onderstaande tabel wordt per onderdeel van een kostentoedeling samengevat welke wijzigingen ten opzichte van het huidige stelsel worden verwacht. Vervolgens wordt verder ingegaan op de onderdelen die veranderen en nieuw zijn toegevoegd.

Tabel 2.1 Overzicht per onderdeel kostentoedeling

Onderdeel	Status	Toelichting
Bepalen inwoneraantal en ingezetenaandeel	Ongewijzigd	
Mogelijkheid tot verhogen ingezetenaandeel	Gewijzigd	Er is een voorwaarde toegevoegd.
Kostentoedeling op basis van economische waarde	Vervalt	
Bepaling oppervlakte natuur	Ongewijzigd	De definitie van natuur is ongewijzigd en blijft een factor in de verdeelsleutel.
Bepaling oppervlakte ongebouwd	Ongewijzigd	De definitie van ongebouwd is ongewijzigd en blijft een factor in de verdeelsleutel.
Bepaling oppervlakte gebouwd	Ongewijzigd	Dit is een hulpmiddel bij het bepalen van de oppervlakte ongebouwd in de verdeelsleutel.
Kostentoedeling op basis van verdeelsleutel	Nieuw	Op basis van een nieuwe verdeelsleutel wordt de kostentoedeling bepaald en wordt bij ongebouwd en natuur ruimte tot verhoging/verlaging ingebouwd
Tariefdifferentiatie niet-/woningen	Nieuw	Dit is een nieuwe verplichte tariefdifferentiatie gebouwd.
Tariefdifferentiatie wegen	Gewijzigd	De tariefdifferentiatie wegen is inhoudelijk ongewijzigd maar is gemaximeerd tot 100 %
Tariefdifferentiaties buitendijks, bemalen, waterberging en kassen	Ongewijzigd	
Tariefdifferentiatie wateraanvoer	Nieuw	Dit is een nieuwe tariefdifferentiatie ongebouwd.
Tariefdifferentiatie niet-/woningen	Nieuw	Dit is een nieuwe verplichte tariefdifferentiatie gebouwd.
Tariefberekening	Gewijzigd	De methodiek van de tariefberekening blijft hetzelfde, zij het op basis van andere kostentoedelingsuitgangspunten en de nieuwe tariefdifferentiaties zijn een aanvulling.

Het belangrijkste vervallen onderdeel is de kostentoedeling op basis van de economische waarde. Dit betekent dat de huidige methodiek van waarde- en oppervlaktebepaling aan de hand van de "Handreiking Kostentoedeling 2009 en Geowijzer" en de "Taxatiewijzer (spoor)wegen" niet meer hoeft te worden gebruikt. Een aantal onderdelen uit deze methodiek, de bepaling van de oppervlakten natuur en ongebouwd, komen wel terug in de nieuwe methodiek.

2.1 Bepalen ingezetenaandeel

De berekening van het ingezetenaandeel is gelijk gebleven. Het wordt gebaseerd op de inwonerdichtheid en geeft het bestuur de mogelijkheid om binnen een bandbreedte het ingezetenaandeel te bepalen. De mogelijkheid om het ingezetenaandeel met maximaal 10 % te verhogen blijft ook bestaan maar moet in het nieuwe stelsel wel beargumenteerd worden "aan de hand van gebiedskenmerken van het waterschap". Gebiedskenmerken waarmee in het kader van de taakuitoefening rekening gehouden zou kunnen worden, zijn bijvoorbeeld: veel of weinig gebied dat direct wordt beschermd door primaire waterkeringen en hoeveelheid recreatieve voorzieningen. Waterschappen kunnen in hun motivering beschrijven welke gebiedskenmerken aanleiding geven voor vergroting van het solidariteitsdeel dat ingezetenen betalen.

2.2 Bepalen oppervlakten voor kostentoedeling

De kostendelen natuur en ongebouwd worden bepaald met verdeelsleutels waarin de oppervlakte van natuur en ongebouwd een belangrijke plaats innemen. De definitie van natuur en daarmee ook de oppervlakte is ongewijzigd en kan op dezelfde manier als in het huidige stelsel worden vastgesteld. Door deze op basis van bronbestanden in beeld te brengen of aan te sluiten bij de areaalafbakening van de categorie natuur in de watersysteemheffing.

De definitie van ongebouwde onroerende zaken en daarmee ook de oppervlakte is ongewijzigd en kan op dezelfde manier als nu worden vastgesteld. Hierbij wordt gebruik gemaakt van de (mee)getaxeerde oppervlakte gebouwd uit het belastingsysteem. De oppervlakte van de ongebouwde onroerende zaken wordt berekend door de (mee)getaxeerde oppervlakte gebouwd en de oppervlakte natuur af te trekken van de totale oppervlakte van het waterschap. Deze rekenwijze sluit aan bij artikel 118 derde lid van de Waterschapswet:

- *"Als één ongebouwde onroerende zaak als bedoeld in artikel 117, onderdeel b, wordt aangemerkt een kadastraal perceel of gedeelte daarvan, met dien verstande dat buiten aanmerking wordt gelaten: a. hetgeen ingevolge het eerste en tweede lid wordt aangemerkt als een gebouwde onroerende zaak; b. een natuurterrein"*

2.3 Berekenen categorale kostentoedeling

De berekening van de categorale kostentoedeling gebeurt op basis van een geheel nieuwe verdeelsleutel.

- Het kostendeel ingezetenen wordt bepaald zoals hierboven beschreven
- Het kostendeel ongebouwd wordt berekend met de volgende formule: $0,0029317 \cdot (A^{0,741485}) \%$ waarbij A het aantal hectare ongebouwd per 1000 inwoners is
- Het kostendeel natuur wordt berekend met de volgende formule: $0,0000224 \cdot (B^{1,1938609}) \%$ waarbij B het aantal hectare natuur per 1000 inwoners is
- Het kostendeel eigendom is het restant percentage, $100 \% - \text{kostendeel ingezetenen} - \text{kostendeel ongebouwd} - \text{kostendeel natuur}$

De kostendelen ongebouwd en natuur kunnen worden verhoogd of verlaagd met 30 % aan de hand van gebiedskenmerken van het waterschap. Na een overgangperiode van twee jaar wordt deze bestuurlijke ruimte teruggebracht naar 25 %. Deze overgangperiode geeft het waterschap de ruimte om in kleine stappen naar een gewenste kostentoedeling te groeien.

In de motivering worden de waterschapsbesturen geacht expliciet de gebiedskenmerken en de taakuitoefening van het waterschap mee te wegen in de kostentoedeling. Voorbeelden daarvan zijn de mate van agrarische bedrijvigheid, diensten die agrariërs en natuurterreinbeheerders aan de waterschappen leveren, bijvoorbeeld in de vorm van 'bijdragen in natura' (zoals maaien en baggeren) en de mate van verstedelijking (veel inwoners op een relatief klein oppervlak gebouwd).

Middels een algemene maatregel van bestuur (AMvB) kan later door de wetgever worden besloten om dit percentage voor waterschappen die voldoen aan bepaalde kenmerken of voorwaarden te verhogen naar 50 %.

2.4 Tariefdifferentiatie wegen

De mogelijkheid die sommige waterschappen hebben om de tariefdifferentiatie wegen tot 400 % te verhogen, komt te vervallen. De verhoogde tariefdifferentiatie was bedoeld als instrument waarmee de onbedoelde tariefstijgingen voor het kostendeel ongebouwd die voortvloeiden uit het gebruik van de waarde als verdeelmaatstaf in de kostentoedeling konden worden beperkt. Met het nieuwe kostentoedelingsmodel is een structurelere oplossing voor dit probleem gevonden. Daarmee is de verhoogde tariefdifferentiatie voor wegen niet meer nodig.

De mogelijkheid om het tarief voor verharde openbare wegen op inhoudelijke gronden (o.a. wegen veroorzaken in verband met hun versnelde afstroming waterbezwaar en kunnen dus tot hogere kosten voor het waterschap leiden) met maximaal 100 % te verhogen, blijft in stand. De tariefdifferentiatie wegen is heffing-technisch, inhoudelijk niet veranderd.

2.5 Tariefdifferentiatie wateraanvoer

Geheel nieuw is de tariefdifferentiatie wateraanvoer. De voorgestelde wetstekst luidt als volgt:

- *"Het algemeen bestuur kan de heffing maximaal 100% hoger vaststellen voor in een bepaald gedeelte van het waterschap gelegen ongebouwde onroerende zaken die gebaat kunnen zijn bij wateraanvoerprojecten die tot stand worden of zijn gebracht door of vanwege het bestuur van het waterschap, waarbij de heffing voor de betrokken onroerende zaken op een verschillend percentage kan worden vastgesteld"*

Het doel van deze tariefdifferentiatie is de waterschappen de mogelijkheid te geven om de kosten van de specifieke 'plusvoorziening' wateraanvoer in rekening te brengen bij die belastingplichtigen die van de voorziening profijt hebben. Het doorbelasten van deze kosten in de vorm van een tariefdifferentiatie en niet via een rechtenheffing (retributie) maakt het eenvoudiger om alle belastingbetalers in een bepaald gebied te belasten. Het waterschap hoeft niet aan te tonen dat een persoon die de voorziening niet zelf (mede) heeft aangevraagd er toch daadwerkelijk gebruik van heeft gemaakt of er genot van heeft.

Wanneer het waterschap kan objectiveren dat er sprake is van een verschillende mate van profijt, kan er binnen het gebied gevarieerd worden met de hoogte van de tariefdifferentiatie. Er kunnen dus meerdere tarieven bestaan onder deze tariefdifferentiatie.

Een voorwaarde voor invoering van deze tariefdifferentiatie is dat het wateraanvoerproject tot stand moet zijn of worden gebracht op verzoek van tenminste één belanghebbende. Daarnaast moet er aantoonbaar draagvlak zijn voor het wateraanvoerproject. Praktisch betekent dit dat er voor invoering van de tariefdifferentiatie een draagvlakmeting plaats moet vinden. De vorm waarin deze draagvlakmeting plaats moet vinden wordt in de memorie van toelichting als volgt beschreven:

- *“Het waterschap nodigt alle potentiële belastingplichtigen uit het betrokken deel van het waterschapsgebied uit om binnen een nader te bepalen termijn schriftelijk of elektronisch aan te geven of zij de plusvoorziening wenselijk achten, waarbij het waterschap ook aangeeft dat de kosten van de voorziening via de tariefdifferentiatie zullen worden verhaald. Wanneer er sprake is van verschillende tariefdifferentiaties voor één voorziening, dan is één draagvlakmeting voor het geheel voldoende. De plusvoorziening wordt alleen gerealiseerd als van de ingekomen reacties de meerderheid voorstander is van de plusvoorziening.”*

Bij de draagvlakmeting hoeft, uit efficiëntie-overwegingen, alleen te worden gekeken naar de ingekomen reacties. Voor bestaande wateraanvoerprojecten moet ook een draagvlakmeting worden uitgevoerd wanneer het waterschap er een tariefdifferentiatie voor wil invoeren. Heffing-technisch bezien is dit geen andere tariefdifferentiatie dan de heffingen voor buitendijs en bemalen gebieden. Het waterschap kan vaststellen om welke gebieden het gaat en daar vervolgens een hoger tarief doorbelasten aan de ongebouwde onroerende zaken.

De Unie van Waterschappen zal richtlijnen opstellen voor hoe een draagvlakmeting uitgevoerd kan worden.

2.6 Tariefdifferentiatie woningen en niet-woningen

Geheel nieuw is de verplichte⁴ tariefdifferentiatie tussen woningen en niet-woningen, ook wel de tariefdifferentiatie gebouwd genoemd. Dit is een tariefdifferentiatie die niet wordt toegepast op het ongebouwd tarief, zoals bij de andere tariefdifferentiaties het geval is, maar op het gebouwd tarief. De voorgestelde wetstekst luidt als volgt:

- • *“Bij het bepalen van het tarief voor gebouwde onroerende zaken [...] is de verhouding tussen het percentage van de waarde van onroerende zaken die niet in hoofdzaak tot woning dienen en het percentage van de waarde van onroerende zaken die in hoofdzaak tot woning dienen gelijk aan de verhouding tussen de waardeontwikkeling van onroerende zaken gelegen in het waterschap die in hoofdzaak tot woning dienen en de waardeontwikkeling van onroerende zaken in het waterschap die niet in hoofdzaak tot woning dienen ten opzichte van de waarde per 1 januari 20xx*

⁴ In de concept versie van de nieuwe wetgeving in de internetconsultatie was deze tariefdifferentiatie nog optioneel. In de versie die naar de Raad van State is gestuurd, is deze verplicht gesteld.

Het doel van deze tariefdifferentiatie is de waterschappen te verplichten om de lastenverschuiving van bedrijven naar woningen, als gevolg van de sterke stijging van de waarde van woningen, te bevroeren. Er wordt wel een kader gesteld voor de mate waarin de tarieven mogen verschillen. Dit kader is gebaseerd op het verschil in de waardeontwikkeling tussen woningen en niet-woningen.

Voor het berekenen van het verschil in de waardeontwikkeling wordt aangegeven dat gebruik gemaakt kan worden van de overzichten van de WOZ-waardeontwikkelingen die de Waarderingskamer jaarlijks samenstelt⁵ of van WOZ-waarden die de gemeenten aanleveren. De verhouding tussen deze twee waardeontwikkelingen wordt vervolgens gebruikt voor het bepalen van de tariefdifferentiatie gebouwd.

Als peildatum wordt 1 januari van het jaar voorafgaande aan het jaar van inwerkingtreding gesteld. De concrete berekening van het tarief op basis van deze aanwijzingen wordt in hoofdstuk 3 verder uitgewerkt bij de toepassing op de huidige kostentoedeling.

Heffing-technisch gezien is dit een andere heffing dan de rest van de heffingen die gebaseerd zijn op een ruimtelijke afbakening en op basis van kadastrale percelen in het belastingsysteem worden verwerkt. Deze tariefdifferentiatie niet-/woningen is gebaseerd op de WOZ classificatie of een gebouwde onroerende zaak een woning of niet-woning is.

De verplichte invoering van deze tariefdifferentiatie heeft impact op de software die gebruikt wordt voor de belastingheffing. De invoering moet dus worden afgestemd met de afdeling of het belastingkantoor belast met de heffing zodat zij de software tijdig kunnen aanpassen.

2.7 Combineren van tariefdifferentiaties

De tariefdifferentiaties buitendijks, waterberging, bemalen, verharde openbare wegen, glasopstanden, wateraanvoerprojecten en woningen en niet-woningen kunnen naast elkaar worden toegepast. Dit betekent dat het aantal verschillende tarieven bij invoering van deze tariefdifferentiaties snel kan oplopen.

Bij bijvoorbeeld stapeling van de tariefdifferentiaties buitendijks en woningen en niet-woningen zijn er vier verschillende tarieven gebouwd, namelijk binnendijks – woningen, binnendijks – niet-woningen, buitendijks – woningen en buitendijks – niet-woningen.

3 Toepassing op de huidige kostentoedeling

In dit hoofdstuk passen wij deze rekenmethode toe op de huidige kostentoedeling en lichten we de veranderingen die hierdoor ontstaan toe. Dit doen we aan de hand van kentallen uit het Kostentoedelingsonderzoek 2018, de Begroting 2023, de achterliggende tariefberekeningen en enige nieuwe gegevens. Ook kijken we hierbij wat de gevoeligheid is van het speelveld op de uitkomsten (wat is het effect van aan de knoppen draaien).

⁵ <https://www.waarderingskamer.nl/woz-in-cijfers/marktontwikkeling/>

3.1 Categoriele kostentoedeling

De categorale kostentoedeling wordt niet meer berekend op basis van de economische waarde maar op basis van de geheel nieuwe verdeelsleutel.

- Het kostendeel ingezetenen is bepaald volgens de bekende methode op basis van inwonerdichtheid
- Het kostendeel ongebouwd is bepaald met de nieuwe verdeelsleutel waarbij als oppervlakte de totale oppervlakte van het beheergebied minus de oppervlakte natuur minus de (mee)getaxeerde gebouwde oppervlakte is gebruikt. Hiervoor zijn de oppervlakten uit het Kostentoedelingsonderzoek 2018 gebruikt
- Het kostendeel natuur is bepaald met de nieuwe verdeelsleutel waarbij als oppervlakte het oppervlak natuur uit het Kostentoedelingsonderzoek 2018 is gebruikt
- Het kostendeel gebouwd is de resultante van 100 % minus de andere kostendelen

Het effect van de nieuwe rekenwijze, zonder gebruik te maken van de bestuurlijke vrijheid, is als volgt: Het aandeel ongebouwd stijgt met +3,04 %. Het aandeel gebouwd daalt met – 1,61 %. Het aandeel natuur met + 9,48 %

Naast de al bestaande bestuurlijke vrijheid om het kostendeel ingezetenen te verhogen of verlagen is er ook bestuurlijke vrijheid om de kostendelen ongebouwd en natuur met 25 % te verhogen of verlagen. De laatste vier kolommen van onderstaande tabel tonen de categorale kostentoedeling wanneer beide kostendelen ongebouwd en natuur met respectievelijk 25 % verlaagd of verhoogd worden. We laten hier buiten beschouwing dat in de eerste twee jaren na invoering van het nieuwe belastingstelsel de mogelijkheid bestaat de kostenaandelen ongebouwd en natuur met 30% te verhogen of te verlagen.

In de eerste kolom van deze tabel staat de categorale kostentoedeling zoals deze nu gehanteerd wordt. In de tweede kolom staat de categorale kostentoedeling volgens de nieuwe rekenwijze, zonder gebruik te maken van de bestuurlijke vrijheid. In de derde kolom staat het procentuele verschil ten opzichte van de huidige situatie.

In de vierde en vijfde kolom staan de uitkomsten voor een scenario waarbij het bestuur er voor kiest om voor zowel ongebouwd als natuur gebruik te maken van de maximale ruimte om het kostendeel met 25 % te verlagen.

In de vierde en vijfde kolom staan de uitkomsten voor een scenario waarbij het bestuur er voor kiest om voor zowel ongebouwd als natuur gebruik te maken van de maximale ruimte om het kostendeel met 25 % te verhogen.

Tabel 3.1 Categoriele kostentoedeling met gevoeligheid

Categorie	Huidig	2025	tov huidig	2025 – 25 %	tov huidig	2025 + 25 %	tov huidig
Ingezetenen	28,0%	28,00%	0,00%	28,00%	0,00%	28,00%	0,00%
Ongebouwd	24,0%	24,73%	3,04%	18,55%	-22,72%	30,91%	28,80%
Natuur	0,4%	0,44%	9,48%	0,33%	-17,89%	0,55%	36,85%
Gebouwd	47,6%	46,83%	-1,61%	53,12%	11,60%	40,54%	-14,83%

Met het inzetten van de maximale bestuurlijke vrijheid kan het kostendeel ongebouwd met -22,72 % tot +28,80 % worden beïnvloed. Het kostendeel gebouwd reageert in de tegengestelde richting tussen de +11,60 % en -14,83 %. Het kostendeel natuur reageert niet of heel sterk met -17,89 % tot +36,85 %. Deze gevoeligheid voor procentuele verschuivingen is vooral het gevolg van het lage percentage van natuur in de categorale kostentoedeling (op basis van niet afgeronde getallen).

De bestuurlijke vrijheid van de nieuwe wetgeving geeft ook de ruimte om op een ongewijzigde categorale kostentoedeling uit te komen.

3.2 Belastingtarieven

De berekening van de belastingtarieven gebeurt op dezelfde wijze als in de huidige kostentoedeling. Voor onderstaande berekening zijn de Begroting 2023 en de achterliggende berekeningen als basis gehanteerd. Om een zuivere vergelijking te kunnen maken, is er voor de 2025 tariefberekeningen vanuit gegaan dat dezelfde heffingsmaatstaven, kwijtscheldingen en onttrekkingen uit de egalisatiereserves worden ingezet.

Het effect van de nieuwe rekenwijze op de tarieven, zonder gebruik te maken van de bestuurlijke vrijheid, laat ten opzichte van de huidige kostentoedeling een wisselend beeld zien. Voor de categorieën ingezetenen is er geen verandering. Binnen de categorie ongebouwd en gebouwd vinden er wel verschuivingen plaats. Er vindt een lastenverzwaring plaats van circa 3 % voor het overig ongebouwd en een lastenverlichting van – 1,61 % voor gebouwd. Er vindt daarnaast een lastenverzwaring plaats van + 9,46 % voor natuur.

De bestuurlijke vrijheid om de kostendelen ongebouwd en natuur te verhogen of verlagen met 25 % heeft ook effect op de tarieven. De laatste vier kolommen van onderstaande tabel tonen de tarieven wanneer beide kostendelen ongebouwd en natuur met respectievelijk 25 % verlaagd of verhoogd worden. Met het inzetten van de maximale bestuurlijke vrijheid kan het tarief overig ongebouwd met circa – 23 % tot + 29 % worden beïnvloed. Het tarief gebouwd reageert in tegengestelde richting met circa + 11,6 % tot – 14,8 %. Het tarief natuur met – 17,88 % tot 36,79 %. Ook hier is deze gevoeligheid voor procentuele verschuivingen het gevolg van het lage percentage natuur in de categorale kostentoedeling.

De bestuurlijke vrijheid die de nieuwe wetgeving biedt geeft de ruimte om op volledig ongewijzigde tarieven uit te komen. Dit scenario wordt in de volgende paragraaf verder uitgewerkt.

Tabel 3.2 Belastingtarieven met gevoeligheid (EUR/ha)

Categorie	Huidig (2023)	2025	tov huidig	2025 – 25 %	tov huidig	2025 + 25 %	tov huidig
Ingezetenen	107,43	107,43	0,00%	107,43	0,00%	107,43	0,00%
Gebouwd – binnendijks (% WOZ waarde)	0,05702	0,05610	-1,61%	0,06364	11,61%	0,04856	- 14,84%
Gebouwd – buitendijks (% WOZ waarde)	0,01425	0,01402	-1,61%	0,01591	11,65%	0,01214	- 14,81%
Natuur (EUR/ha)	8,67	9,49	9,46%	7,12	-17,88%	11,86	36,79%
Ongebouwd – buitendijks – onbemalen (EUR/ha)	18,14	18,69	3,03%	14,02	-22,71%	23,37	28,83%
Ongebouwd – buitendijks – bemalen (EUR/ha)	54,43	56,08	3,03%	42,06	-22,73%	70,10	28,79%
Ongebouwd – buitendijks – onbemalen weg (EUR/ha)	90,71	93,47	3,04%	70,10	-22,72%	116,84	28,81%
Ongebouwd – buitendijks – bemalen weg(EUR/ha)	127,00	130,86	3,04%	98,15	-22,72%	164,58	29,59%
Ongebouwd – binnendijks – onbemalen (EUR/ha)	72,57	74,78	3,05%	56,08	-22,72%	93,47	28,80%
Ongebouwd – binnendijks – bemalen (EUR/ha)	108,86	112,17	3,04%	84,13	-22,72%	140,21	28,80%

Categorie	Huidig (2023)	2025	tov huidig	2025 – 25 %	tov huidig	2025 + 25 %	tov huidig
Ongebouwd – binnendijs – onbemalen weg (EUR/ha)	145,14	149,56	3,05%	112,17	-22,72%	186,94	28,80%
Ongebouwd – binnendijs – bemalen weg(EUR/ha)	181,43	186,94	3,04%	140,21	-22,72%	233,68	28,80%

3.3 Kostentoedeling geoptimaliseerd voor ongewijzigde toedelingsverhouding

Het is mogelijk om door gebruik te maken van de bestuurlijke vrijheid op een ongewijzigde waarde verhouding en tarieven uit te komen. Dit specifieke scenario is hier verder uitgewerkt.

Om de toedelingspercentages nagenoeg gelijk te kunnen houden, wordt binnen de mogelijkheden van de bestuurlijke vrijheid het kostendeel ongebouwd met 3,00 % verlaagd én het aandeel natuur met 9,00 % verlaagd. Ten opzichte van de huidige kostentoedeling betekent dit een daling van 0,01 procentpunt voor ongebouwd en een stijging van 0,01 procentpunt voor gebouwd. De overige categorieën blijven dan ongewijzigd.

Tabel 3.3 Categorale kostentoedeling bij gelijkblijvende toedelingsverhouding

Categorie	Huidig (vigerend)	2025	tov huidig aandeel	Bestuurlijke vrijheid	2025 aangepast	tov huidig
Ingezetenen	28,00%	28,00%	0,00%		28,00%	0,00%
Ongebouwd	24,00%	24,99%	32,23%	-3%	23,99%	-0,04%
Natuur	0,40%	0,44%	45,97%	-9%	0,40%	-0,37%
Gebouwd	47,60%	46,57%	-11,80%		47,61%	0,02%

Het nieuwe kostendeel levert ongewijzigde tarieven op (weergegeven in tabel 3.4).

Tabel 3.4 Tarieven bij gelijkblijvende toedelingsverhouding

Categorie	2023	2025	tov 2023
Ingezetenen	107,43	107,43	0,00%
Gebouwd – binnendijs (% WOZ waarde)	0,05702	0,05703	0,02%
Gebouwd – buitendijs (% WOZ waarde)	0,01425	0,01426	0,07%
Natuur (EUR/ha)	8,67	8,63	-0,46%
Ongebouwd – buitendijs – onbemalen (EUR/ha)	18,14	18,13	-0,06%
Ongebouwd – buitendijs – bemalen (EUR/ha)	54,43	54,40	-0,06%
Ongebouwd – buitendijs – onbemalen weg (EUR/ha)	90,71	90,67	-0,04%
Ongebouwd – buitendijs – bemalen weg(EUR/ha)	127,00	126,94	-0,05%

Categorie	2023	2025	toV 2023
Ongebouwd – binnendijks – onbemalen (EUR/ha)	72,57	72,53	-0,06%
Ongebouwd – binnendijks – bemalen (EUR/ha)	108,86	108,80	-0,06%
Ongebouwd – binnendijks – onbemalen weg (EUR/ha)	145,14	147,02	1,29%
Ongebouwd – binnendijks – bemalen weg(EUR/ha)	181,43	181,34	-0,05%

3.4 Tariefdifferentiatie wateraanvoer

De tariefdifferentiatie wateraanvoer heeft een effect op de tarieven van overig ongebouwd. Voor de onderstaande voorbeeldberekening is gerekend met een fictief wateraanvoergebied waarbij de helft van het binnendijks onbemalen gebied als oppervlak is gekozen met een maximale tariefdifferentiatie van 100 %. De vergelijking vindt plaats met de tarieven op basis van de nieuwe rekenwijze zonder gebruik te maken van de bestuurlijke vrijheid.

Omdat het er nu twee tariefdifferentiaties zijn die gecumuleerd mogen worden, stijgt bij invoering het aantal tarieven ongebouwd van acht naar tien. De invoering van de tariefdifferentiatie wateraanvoer levert de volgende nieuwe tariefklassen op:

- Tarief ongebouwd binnendijks onbemalen wateraanvoer met een toeslag van 200 %
- Tarief ongebouwd binnendijks onbemalen wateraanvoer weg met een toeslag van 300 %

De tariefdifferentiatie wateraanvoer heeft een dempend effect op de standaard tarieven overig ongebouwd. De omvang van de daling is sterk afhankelijk van de omvang van het wateraanvoergebied. Hoe groter het wateraanvoergebied, hoe groter de hogere extra opbrengst uit dat gebied en hoe lager de tarieven overig ongebouwd.

We laten in deze berekeningen overigens buiten beschouwing dat het wateraanvoerproject zelf extra kosten meebrengt voor het waterschap. Het oogmerk van de tariefdifferentiatie is om de eigenaren van ongebouwde onroerende zaken in het gebied van het wateraanvoerproject geheel of gedeeltelijk de kosten daarvan te laten dragen. Daarmee drukken deze kosten niet of minder op de eigenaren van ongebouwde onroerende zaken buiten het gebied van het wateraanvoerproject. Als de meeropbrengst van de tariefdifferentiatie de kosten van het wateraanvoerproject volledig dekt, veranderen de tarieven voor overig ongebouwd buiten dat gebied in beginsel niet.

Het tarief in de voorbeeldberekening voor overig ongebouwd met wateraanvoer stijgt met 99 % en het tarief ongebouwd met wateraanvoer weg stijgt met 50 %. De stijging ten opzichte van de tarieven zonder tariefdifferentiatie is geen 100 % omdat het tarief overig ongebouwd waar de tariefdifferentiatie op gebaseerd is licht daalt. De stijging van het tarief ongebouwd wegen met wateraanvoer is procentueel maar 50 % omdat dit tarief al hoger was.

Tabel 3.5 Tariefdifferentiatie wateraanvoer: gevolgen voorbeeldberekening

Categorie	2025 zonder tariefdif.	2025 met tariefdif.	Vershil
Ongebouwd – buitendijks – onbemalen (EUR/ha)	18,69	18,64	-0,27%
Ongebouwd – buitendijks – bemalen (EUR/ha)	56,08	55,93	-0,27%
Ongebouwd – buitendijks – onbemalen weg (EUR/ha)	93,47	93,22	-0,27%
Ongebouwd – buitendijks – bemalen weg(EUR/ha)	130,86	130,5	-0,28%
Ongebouwd – binnendijks – onbemalen (EUR/ha)	74,78	74,57	-0,28%
Ongebouwd – binnendijks – onbemalen - wateraanvoer (EUR/ha)	74,78	149,15	99,45%
Ongebouwd – binnendijks – bemalen (EUR/ha)	112,17	111,86	-0,28%
Ongebouwd – binnendijks – onbemalen weg (EUR/ha)	149,56	149,15	-0,27%
Ongebouwd – binnendijks – onbemalen - wateraanvoer weg (EUR/ha)	149,56	223,72	49,59%
Ongebouwd – binnendijks – bemalen weg(EUR/ha)	186,94	186,43	-0,27%

3.5 Tariefdifferentiatie woningen en niet-woningen

De tariefdifferentiatie tussen woningen en niet-woningen heeft een effect op de tarieven voor gebouwde onroerende zaken. Voor de onderstaande voorbeeldberekening is gerekend met de waarde gebouwd uit de Begroting 2023, de verdeling over woningen en niet-woningen zoals aanwezig is in de Memorie van Toelichting op de conceptwet in de internet consultatie⁶ en de gemiddelde waardeontwikkeling van woningen en niet-woningen volgens de Waarderingskamer⁷ in 2022. De vergelijking vindt plaats met de tarieven op basis van de nieuwe rekenwijze zonder gebruik te maken van de bestuurlijke vrijheid.

Op basis van de verdeling in de Memorie van Toelichting is aangenomen dat het waterschap:

- EUR 80.567.250.000 aan waarde woningen kent in 2022
- EUR 14.217.750.000 aan waarde niet-woningen kent in 2022

Op basis van de informatie van de Waarderingskamer is aangenomen dat:

- De gemiddelde waardeontwikkeling van woningen in 2022 9,5 % is
- De gemiddelde waardeontwikkeling van niet-woningen in 2022 0,3 % is

Op basis van de gemiddelde waardeontwikkeling ($1,095 / 1,003 = 1,0917$) is de maximale tariefdifferentiatie 9,17 %. Het tarief voor woningen wordt berekend door het aandeel van 2024 toe te passen. Dit betekent dat de woningeigenaren 83,7 % van de totale opbrengst blijven betalen. De opbrengst van de watersysteemheffing wordt met dit percentage vermenigvuldigd en gedeeld door de heffingsmaatstaf woningen binnendijks. Dit is het nieuwe tarief voor woningen binnendijks. De heffingsmaatstaven voor niet-woningen binnendijks en voor niet-/woningen buitendijks worden hier van afgeleid.

De toepassing van deze maximale tariefdifferentiatie op het tarief gebouwd heeft tot gevolg dat het tarief woningen licht stijgt met 0,6 % en het tarief niet-woningen stijgt met 9,8.

⁶ https://www.internetconsultatie.nl/wijziging_waterschapsbelasting

⁷ <https://www.waarderingskamer.nl/woz-in-cijfers/feiten-over-de-woz/>

Tabel 3.6 Tariefdifferentiatie niet-/woningen

Categorie	2023	2025 zonder tariefdif	2025 met tariefdif.	Verschil 2025
Woningen binnendijs	0,05702 %	0,05610 %	0,05643 %	0,59 %
Niet-woningen binnendijs	0,05702 %	0,05610 %	0,06160 %	9,80 %
Woningen buitendijs	0,01425 %	0,01402 %	0,01411 %	0,64 %
Niet-woningen buitendijs	0,01425 %	0,01402 %	0,01540 %	9,84 %

4 Conclusies

De nieuwe kostentoedelingsysteem is wat betreft de benodigde berekeningen een vereenvoudiging ten opzichte van het huidige stelsel. De berekening op basis van economische waarde is komen te vervallen.

Het nieuwe stelsel, gebaseerd op de nieuwe verdeelsleutel, en de toegenomen bestuurlijke vrijheid geeft het Wetterskip Fryslan de mogelijkheden om de categorale verdeling gelijk te houden aan het oude stelsel. De bestuurlijke vrijheid die de nieuwe wetgeving biedt, geeft de ruimte om op de huidige kostentoedelingspercentages uit te komen. Om de kostenaandelen nagenoeg gelijk te kunnen houden, wordt binnen de mogelijkheden van de bestuurlijke vrijheid het kostendeel ongebouwd met 3,0 % verlaagd én het aandeel natuur met 9,0 % verlaagd. Ten opzichte van de huidige kostentoedeling betekent dit een daling van 0,01 procentpunt voor ongebouwd en een stijging van 0,01 procentpunt voor gebouwd. De overige categorieën blijven dan ongewijzigd.

Het inzetten van de aan het bestuur gegeven bestuurlijke vrijheid moet, zoals nu geformuleerd in de concept wetgeving, wel worden beargumenteerd op basis van gebiedskenmerken.

De tariefdifferentiaties wateraanvoer en woningen en niet-woningen zijn beschreven. Het is aan het waterschap om af te wegen om van de tariefdifferentiatie wateraanvoer gebruik te maken. De huidige, laatste versie van de conceptwet, die aan de Raad van State verstuurd is, verplicht het gebruik van de tariefdifferentiatie woningen en niet-woningen.

Watersysteemheffing Wetterskip Fryslân op basis Wetsvoorstel

	Oppvl in ha	ha per 1000 inw.	Rekenkundig aandeel	<i>€</i>
A Natuur	51.825	79	0,4%	0,29%
B Ongebouwd	244.440	374	23,7%	16,6%
C Gebouwd	45.550			38,66%
	341.815			
Categorie	<i>inwoners</i>	<i>inw. per km²</i>		
A. Ingezetenen	654.019	191	28,0%	20,0%

3andbreedte		Kosten- toedeling	Rekenkundig	
-	0,5%	0,4%	0,4%	0,0%
-	30,8%	24,0%	23,7%	-0,3%
-	63,12%	47,6%	47,9%	0,3%
-	30,0%	28,0%	28,0%	0,0%
		100,0%	100,0%	100,0%

Berekening op grond v artikel 1	
79	1,193861
	184,9613
374	0,741485
	80,82243

van artikel 120 lid 5 en

120 lid 4

0,0000224

0,4%

0,0029317

23,7%

J

From: [redacted] <[redacted]@tauw.com>
Sent: dinsdag 20 juni 2023 16:31
To: [redacted]
Cc: [redacted]; [redacted]; [redacted]
Subject: RE: Rapport kostentoedeling

Dank voor de reactie [redacted] plan de werkzaamheden dan maar in.

Met vriendelijke groet,

J

Projectadviseur, BU Leefomgeving

TAUW bv

Handelskade 37
Postbus 133
7400 AC Deventer

M [redacted] J

werkdagen TAUW ma, di en do

From: [redacted] <[redacted]@weterskipfryslan.nl>
Sent: dinsdag 20 juni 2023 16:20
To: [redacted] <[redacted]@tauw.com>
Cc: [redacted] <[redacted]@tauw.com>; [redacted] <[redacted]@weterskipfryslan.nl>; [redacted] <[redacted]@weterskipfryslan.nl>
Subject: RE: Rapport kostentoedeling

Caution: This message was sent from an external source. Please do not click on links or open attachments unless you have verified the authenticity of the sender and know the content is safe. Please report all suspicious emails to the [Servicedesk](#).

Hallo [redacted] J

Vanavond is een coalitie-overleg over het percentage wat wordt voorgelegd aan het AB ter besluitvorming en ter inzage legging.

Ik ga morgenvroeg gelijk even informeren wat het percentage wordt. Als ik antwoord heb ontvangen jullie dit zo spoedig mogelijk.

Groet [redacted]

Van: [redacted] <[redacted]@tauw.com>
Verzonden: dinsdag 20 juni 2023 16:00
Aan: [redacted] <[redacted]@weterskipfryslan.nl>
CC: [redacted] <[redacted]@tauw.com>
Onderwerp: RE: Rapport kostentoedeling

Dag [redacted] zouden wij zsm akkoord en het definitieve ingezetenenpercentage kunnen ontvangen op de werkzaamheden? dan kunnen we die inplannen.

Marc probeert dan deze week alles te verwerken en op te sturen.

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Projectadviseur, BU Leefomgeving

TAUW bv
Handelskade 37
Postbus 133
7400 AC Deventer

M [redacted]

werkdagen TAUW ma, di en do

From: [redacted]
Sent: maandag 19 juni 2023 13:57
To: [redacted] <[redacted]@weterskipfryslan.nl>; [redacted] <[redacted]@tauw.com>
Subject: RE: Rapport kostentoedeling

Dag [redacted]

Zojuist even met [redacted] kunnen overleggen, die heeft wel tijd om dit spoedig op te pakken.

Na dinsdag ontvangen we dan graag definitief het nieuwe ingezetenenpercentage. Daarna kunnen wij, als het alleen het aanpassen is van het ingezetenenpercentage en verder geen tekstuele veranderingen, met een halve dag werk de wijzigingen regelen. Als het ook nog fijn is om de argumentatielijn van het bestuur op te nemen komen we zeer waarschijnlijk op maximaal 1 dag uit.

We kunnen de kosten via meerwerk factureren als dat voor jullie ok is? Dan worden onderstaande tarieven aangehouden (uit offerte):

Voor additionele werkzaamheden hanteren wij de volgende uurtarieven:

• [redacted] EUR
• [redacted] EUR

[redacted] lukt het jou deze week dan al de wijzigingen door te voeren en op te sturen? Anders begin komende week? Hoor het graag 😊.

Met vriendelijke groet,

[Redacted] J
Projectadviseur, BU Leefomgeving

TAUW bv
Handelskade 37
Postbus 133
7400 AC Deventer

M [Redacted] J

[LinkedIn](#)

werkdagen: maandag, dinsdag en donderdag

From: [Redacted] J <[Redacted] J @weterskipfryslan.nl>
Sent: vrijdag 16 juni 2023 12:31
To: [Redacted] J <[Redacted] J @tauw.com>; [Redacted] J <[Redacted] J @tauw.com>; [Redacted] J <[Redacted] J @tauw.com>
Subject: Rapport kostentoedeling

Caution: This message was sent from an external source. Please do not click on links or open attachments unless you have verified the authenticity of the sender and know the content is safe. Please report all suspicious emails to the [Servicedesk](#).

Hallo [Redacted] J

Afgelopen dinsdag is het rapport kostentoedeling 2024 besproken door het dagelijks bestuur. De grote wijzigingen geven aanleiding tot een bezinning op het ingezetenenpercentage van 28% wat nu is gebruikt. Komende dinsdag is er weer een DB-vergadering waarin hopelijk een definitieve keus wordt gemaakt over het te hanteren percentage. Kunnen jullie op korte termijn dan een nieuw rapport aanleveren op basis van het nieuwe percentage? Hoe veel tijd neemt dit in beslag? Wat zijn de extra kosten van een nieuw rapport?

Hoor graag van jullie.

Met vriendelijke groeten,

[Redacted] J
Vakgroep Control, Financiën en Inkoop;
M. [Redacted] J
E. [Redacted] J @weterskipfryslan.nl
Werkdagen: di | wo | do | vr

WetterskipFryslân 058-292 2222 | Postbus 36, 8900 AA Leeuwarden

www.wetterskipfryslan.nl

EN WAT DOEN WE MORGEN MET WATER?

Denk aan het milieu voordat u dit bericht print.

Denk aan het milieu voordat u dit bericht print.

Dit bericht is alleen bestemd voor de geadresseerden. Aan dit bericht kunnen geen rechten worden ontleend.

Denk aan het milieu voordat u dit bericht print.

Dit bericht is alleen bestemd voor de geadresseerden. Aan dit bericht kunnen geen rechten worden ontleend.

J

From: [redacted] J [redacted] J @weterskipfryslan.nl>
Sent: woensdag 21 juni 2023 08:34
To: [redacted] J
Cc: [redacted] J
Subject: RE: Rapport kostentoedeling

Hoi [redacted] J

De insteek van de coalitie is: **20%** ingezetenen.

Groetnis,

J

Van: [redacted] J [redacted] J @weterskipfryslan.nl>
Verzonden: dinsdag 20 juni 2023 16:20
Aan: [redacted] J [redacted] J @tauw.com>
CC: [redacted] J [redacted] J @tauw.com>; [redacted] J [redacted] J @weterskipfryslan.nl>; [redacted] J
<[redacted] J @weterskipfryslan.nl>
Onderwerp: RE: Rapport kostentoedeling

Hallo [redacted] J

Vanavond is een coalitie-overleg over het percentage wat wordt voorgelegd aan het AB ter besluitvorming en ter inzage legging.

Ik ga morgenvroeg gelijk even informeren wat het percentage wordt. Als ik antwoord heb ontvangen jullie dit zo spoedig mogelijk.

Groet [redacted] J

Van: [redacted] J [redacted] J @tauw.com>
Verzonden: dinsdag 20 juni 2023 16:00
Aan: [redacted] J [redacted] J @weterskipfryslan.nl>
CC: [redacted] J [redacted] J @tauw.com>
Onderwerp: RE: Rapport kostentoedeling

Dag [redacted] J zouden wij zsm akkoord en het definitieve ingezetenenpercentage kunnen ontvangen op de werkzaamheden? dan kunnen we die inplannen.

[redacted] J probeert dan deze week alles te verwerken en op te sturen.

Met vriendelijke groet,

J

Projectadviseur, BU Leefomgeving

TAUW bv

Handelskade 37

Postbus 133
7400 AC Deventer

M [redacted] J

werkdagen TAUW ma, di en do

From: [redacted] J
Sent: maandag 19 juni [redacted] J
[redacted] J <[\[redacted\]@wetterskipfryslan.nl](mailto:[redacted]@wetterskipfryslan.nl)>; [redacted] J, [redacted] J <[\[redacted\]@tauw.com](mailto:[redacted]@tauw.com)>
Subject: RE: Rapport kostentoedeling

Dag [redacted] J

Zojuist even met [redacted] J kunnen overleggen, die heeft wel tijd om dit spoedig op te pakken.

Na dinsdag ontvangen we dan graag definitief het nieuwe ingezetenenpercentage. Daarna kunnen wij, als het alleen het aanpassen is van het ingezetenenpercentage en verder geen tekstuele veranderingen, met een halve dag werk de wijzigingen regelen. Als het ook nog fijn is om de argumentatielijn van het bestuur op te nemen komen we zeer waarschijnlijk op maximaal 1 dag uit.

We kunnen de kosten via meerwerk factureren als dat voor jullie ok is? Dan worden onderstaande tarieven aangehouden (uit offerte):

Voor additionele werkzaamheden hanteren wij de volgende uurtarieven:

- [redacted] J EUR [redacted] K
- [redacted] J EUR [redacted] K

[redacted] J lukt het jou deze week dan al de wijzigingen door te voeren en op te sturen? Anders begin komende week? Hoor het graag 😊.

Met vriendelijke groet,

[redacted] J

Projectadviseur, BU Leefomgeving

TAUW bv

Handelskade 37
Postbus 133
7400 AC Deventer

M [redacted] J

[LinkedIn](#)

werkdagen: maandag, dinsdag en donderdag

From: [redacted] <[redacted]@weterskipfryslan.nl>

Sent: vrijdag 16 juni 2023 12:31

To: [redacted] <[redacted]@tauw.com>; [redacted] <[redacted]@tauw.com>; [redacted] <[redacted]@tauw.com>

Subject: Rapport kostentoedeling

Caution: This message was sent from an external source. Please do not click on links or open attachments unless you have verified the authenticity of the sender and know the content is safe. Please report all suspicious emails to the [Servicedesk](#).

Hallo [redacted]

Afgelopen dinsdag is het rapport kostentoedeling 2024 besproken door het dagelijks bestuur. De grote wijzigingen geven aanleiding tot een bezinning op het ingezetenenpercentage van 28% wat nu is gebruikt.

Komende dinsdag is er weer een DB-vergadering waarin hopelijk een definitieve keus wordt gemaakt over het te hanteren percentage.

Kunnen jullie op korte termijn dan een nieuw rapport aanleveren op basis van het nieuwe percentage?

Hoe veel tijd neemt dit in beslag?

Wat zijn de extra kosten van een nieuw rapport?

Hoor graag van jullie.

Met vriendelijke groeten,

[redacted]

Vakgroep Control, Financiën en Inkoop;

M [redacted]

E [redacted]@weterskipfryslan.nl

Werkdagen: di | wo | do | vr

WeterskipFryslân 058-292 2222 | Postbus 36, 8900 AA Leeuwarden

www.weterskipfryslan.nl

EN WAT DOEN WE MORGEN MET WATER?

Denk aan het milieu voordat u dit bericht print.

Denk aan het milieu voordat u dit bericht print.

Dit bericht is alleen bestemd voor de geadresseerden. Aan dit bericht kunnen geen rechten worden ontleend.

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties terugvinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

Legenda verwijzing	Artikel verwijzing	Uitzonderingsgrond
Artikel 5.1 lid 1 Woo – Absolute uitzonderingsgronden De openbaarmaking van deze informatie:		
A	art. 5.1 lid 1 a	Kan de eenheid van de Kroon in gevaar brengen
B	art. 5.1 lid 1 b	Kan de veiligheid van de Staat schaden
C	art. 5.1 lid 1 c	Betreft bedrijfs- en fabricagegegevens die vertrouwelijk aan de overheid zijn meegedeeld
D	art. 5.1 lid 1 d	Betreft persoonsgegevens als bedoeld in paragraaf 3.1 (bijzondere persoonsgegevens) of paragraaf 3.2 (persoonsgegevens van strafrechtelijke aard) van de Uitvoeringswet Algemene verordening gegevensbescherming, waarvoor geen toestemming is gegeven of door de betrokkene kennelijk zelf openbaar zijn gemaakt
E	art. 5.1 lid 1 e	Het betreft nummers die dienen ter identificatie van personen die bij wet of algemene maatregel van bestuur zijn voorgeschreven als bedoeld in artikel 46 van de Uitvoeringswet Algemene verordening gegevensbescherming, tenzij de verstrekking kennelijk geen inbreuk op de levenssfeer maakt
Artikel 5.1 lid 2 Woo – Relatieve uitzonderingsgronden Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen:		
F	art. 5.1 lid 2 a	Het belang van de betrekkingen van Nederland met andere staten en met internationale organisaties
G	art. 5.1 lid 2 b	De economische of financiële belangen van de Staat, andere publiekrechtelijke lichamen of bestuursorganen
H	art. 5.1 lid 2 c	Het belang van de opsporing en vervolging van strafbare feiten
I	art. 5.1 lid 2 d	Het belang van de inspectie, controle en toezicht door bestuursorganen
J	art. 5.1 lid 2 e	Het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen
K	art. 5.1 lid 2 f	Het belang van de bescherming van andere dan in art. 5.1 lid 1 sub c genoemde concurrentiegevoelige bedrijfs- en fabricagegegevens
L	art. 5.1 lid 2 g	Het belang van de bescherming van het milieu waar deze informatie betrekking op heeft
M	art. 5.1 lid 2 h	Het belang van de beveiliging van personen en bedrijven en het voorkomen van sabotage
N	art. 5.1 lid 2 i	Het belang van het goed functioneren van de Staat, andere publiekrechtelijke lichamen of bestuursorganen
O	art. 5.1 lid 4	Het belang dat de geadresseerde erbij heeft om als eerste kennis te kunnen nemen van de informatie (tijdelijke beperking)
P	art. 5.1 lid 5	De onevenredige benadeling welke, in uitzonderlijke gevallen, wordt toegebracht aan een ander belang dan genoemd in art. 5.1 de leden 1 en 2, bij andere informatie dan milieu-informatie.
Q	art. 5.1 lid 6	Het belang genoemd in artikel 5.1 lid 1 c, het hier milieu-informatie betreft waardoor, bij openbaarmaking, ernstige schade wordt toegebracht aan het genoemde belang in artikel 5.1 lid 1c
Artikel 5.2 lid 1 Woo – Persoonlijke beleidsopvattingen De informatie uit documenten betreft:		
R	art. 5.2 lid 1	Persoonlijke beleidsopvattingen. Onder persoonlijke beleidsopvattingen worden verstaan ambtelijke adviezen, visies, standpunten en overwegingen ten behoeve van intern beraad, niet zijnde feiten, prognoses, beleidsalternatieven, de gevolgen van een bepaald beleidsalternatief of andere onderdelen met een overwegend objectief karakter
S	Art. 5.2 lid 2	Tot personen te herleiden gegevens, met betrekking tot door het bestuursorgaan, met het oog op een goede en democratische bestuursvoering, verstrekte informatie die kwalificeert als persoonlijke beleidsopvattingen

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties terugvinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

Legenda verwijzing	Artikel verwijzing	Uitzonderingsgrond
Artikel 5.1 lid 1 Woo – Absolute uitzonderingsgronden De openbaarmaking van deze informatie:		
A	art. 5.1 lid 1 a	Kan de eenheid van de Kroon in gevaar brengen
B	art. 5.1 lid 1 b	Kan de veiligheid van de Staat schaden
C	art. 5.1 lid 1 c	Betreft bedrijfs- en fabricagegegevens die vertrouwelijk aan de overheid zijn meegedeeld
D	art. 5.1 lid 1 d	Betreft persoonsgegevens als bedoeld in paragraaf 3.1 (bijzondere persoonsgegevens) of paragraaf 3.2 (persoonsgegevens van strafrechtelijke aard) van de Uitvoeringswet Algemene verordening gegevensbescherming, waarvoor geen toestemming is gegeven of door de betrokkene kennelijk zelf openbaar zijn gemaakt
E	art. 5.1 lid 1 e	Het betreft nummers die dienen ter identificatie van personen die bij wet of algemene maatregel van bestuur zijn voorgeschreven als bedoeld in artikel 46 van de Uitvoeringswet Algemene verordening gegevensbescherming, tenzij de verstrekking kennelijk geen inbreuk op de levenssfeer maakt
Artikel 5.1 lid 2 Woo – Relatieve uitzonderingsgronden Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen:		
F	art. 5.1 lid 2 a	Het belang van de betrekkingen van Nederland met andere staten en met internationale organisaties
G	art. 5.1 lid 2 b	De economische of financiële belangen van de Staat, andere publiekrechtelijke lichamen of bestuursorganen
H	art. 5.1 lid 2 c	Het belang van de opsporing en vervolging van strafbare feiten
I	art. 5.1 lid 2 d	Het belang van de inspectie, controle en toezicht door bestuursorganen
J	art. 5.1 lid 2 e	Het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen
K	art. 5.1 lid 2 f	Het belang van de bescherming van andere dan in art. 5.1 lid 1 sub c genoemde concurrentiegevoelige bedrijfs- en fabricagegegevens
L	art. 5.1 lid 2 g	Het belang van de bescherming van het milieu waar deze informatie betrekking op heeft
M	art. 5.1 lid 2 h	Het belang van de beveiliging van personen en bedrijven en het voorkomen van sabotage
N	art. 5.1 lid 2 i	Het belang van het goed functioneren van de Staat, andere publiekrechtelijke lichamen of bestuursorganen
O	art. 5.1 lid 4	Het belang dat de geadresseerde erbij heeft om als eerste kennis te kunnen nemen van de informatie (tijdelijke beperking)
P	art. 5.1 lid 5	De onevenredige benadeling welke, in uitzonderlijke gevallen, wordt toegebracht aan een ander belang dan genoemd in art. 5.1 de leden 1 en 2, bij andere informatie dan milieu-informatie.
Q	art. 5.1 lid 6	Het belang genoemd in artikel 5.1 lid 1 c, het hier milieu-informatie betreft waardoor, bij openbaarmaking, ernstige schade wordt toegebracht aan het genoemde belang in artikel 5.1 lid 1c
Artikel 5.2 lid 1 Woo – Persoonlijke beleidsopvattingen De informatie uit documenten betreft:		
R	art. 5.2 lid 1	Persoonlijke beleidsopvattingen. Onder persoonlijke beleidsopvattingen worden verstaan ambtelijke adviezen, visies, standpunten en overwegingen ten behoeve van intern beraad, niet zijnde feiten, prognoses, beleidsalternatieven, de gevolgen van een bepaald beleidsalternatief of andere onderdelen met een overwegend objectief karakter
S	Art. 5.2 lid 2	Tot personen te herleiden gegevens, met betrekking tot door het bestuursorgaan, met het oog op een goede en democratische bestuursvoering, verstrekte informatie die kwalificeert als persoonlijke beleidsopvattingen